ΕΝΝΟΙΟΛΟΓΙΚΟ ΛΕΞΙΚΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΟΡΩΝ

Όροι ναυλοσυμφώνου, φορτωτικής, Shipping

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ν. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ
ΠΑΙΑΝΙΑ 2009

Copyright © 2009: Εκδόσεις ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ
Φιλολογική διόρθωση: Αθανάσιος Γιαννάκης
Παραγωγή: Βιβλιοσυνεργατική Α.Ε.Π.Ε.Ε.
Φειδίου 18 - 106 78 Αθήνα - Τηλ.: 210 3813109

Εκδόσεις: ΑΜΦΙΤΡΙΤΗ, Παιανία
Τηλ.: 210-6643955 - 693 6648156
e-mail: nasosgiannakis@yahoo.gr
ISBN 978-960-98907-0-0

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή στο σύνολο ή αποσπασματικά του παρόντος έργου, με οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, σύμφωνα με το νόμο και τις διεθνείς συμβάσεις, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του συγγραφέα.

Αφιερώνεται στα παιδιά των ναυτικών,
του ειδικού σχολείου «Η ΑΡΓΩ»

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με το λεξικό αυτό ευελπιστώ να καλύψω ανάγκες στελεχών που εργάζονται σε ναυτιλιακές επιχειρήσεις στο χώρο της εκμετάλλευσης του πλοίου, όπως διαχείριση πλοίων, ναυλώσεις, ναυτικές ασφαλίσεις, προστασία θαλασσίου περιβάλλοντος και σε άλλες ναυτιλιακές δραστηριότητες. Κρίνεται δε απαραίτητο βοήθημα για τον πλοίαρχο.

Το λεξικό είναι αποτέλεσμα μακρόχρονης ναυτικής και ναυτιλιακής γνώσης και εμπειρίας μου αφενός πάνω στα πλοία σαν πλοίαρχος και αξιωματικός Ε.Ν., αφετέρου σαν στέλεχος ναυτιλιακών επιχειρήσεων και καθηγητής στο ΚΕΣΕΝ/Πλοιάρχων.

Προσπάθησα να καταγράψω εννοιολογικά τους όρους που έκρινα σαν τους πλέον αντιπροσωπευτικούς από πλευράς εκμετάλλευσης του πλοίου, αντλώντας στοιχεία από έγκυρα αγγλικά λεξικά ναυτιλιακής ορολογίας, όπως του P. Brodie και την παρατιθέμενη ελληνική και ξένη βιβλιογραφία.

Θα ήταν ευχαρίστησή μου να λάβω μηνύματα από τους αναγνώστες με σχόλια πάνω στο λεξικό αυτό και να προβώ σε ενδεχόμενες διορθώσεις ή προσθήκη νέων λημμάτων για επόμενη έκδοση, κάτι που θα είναι προς όφελος των αναγνωστών αλλά και γενικά της ναυτιλίας.

Όσον αφορά την παρούσα έκδοση, θέλω να ευχαριστήσω τους αγαπητούς συναδέλφους οι οποίοι, με την συμβουλευτική κυρίως χαρακτήρα αρωγή τους, με βοήθησαν να εκδώσω αυτό το λεξικό. Τους, Νικόλαο Πενθερουδάκη, Ευστάθιο Λούβη, Ευστράτιο Μαλατζή, Νικόλαο Μακρή, Γεώργιο Αργυρίου και Παντελή Λελέκη.

ΛΕΞΙΚΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΟΡΩΝ

ΑΡΚΤΙΚΟΛΕΞΑ/ ΣΥΝΤΜΗΣΕΙΣ

Ελληνικά

αγγλ.	αγγλικό
βλ.	βλέπε
βλ. λ.	βλέπε λέξη/εις
βλ φρ.	βλέπε φράση.
γαλλ.	γαλλικό
δολ.	δολάριο ΗΠΑ.
δ/ξ	δεξαμενόπλοιο
ΔΣΔΘ	Διεθνής Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας
κ.ά.	και άλλα
ΚΔΝΔ	Κώδικας Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου
ΚΙΝΔ	Κώδικας Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου
κκχ,	κόροι καθαρής χωρητικότητας
κν.	κοινώς.
κοχ	κόροι ολικής χωρητικότητας
κυβ.	κυβικό
λατιν.	λατινικά
μ.	μέτρο
ναυπ.	ναυπηγικός όρος.
ν.μ.	ναυτικό μίλι
νομ.	νομικός όρος.
πρβλ.	παράβαλε
π/φ	πετρελαιοφόρο
σακ.	σε σάκους.
συγκρ.	συγκρίνατε.
σύντμ.	σύντμηση.
φ/γ	φορτηγό
χδν.	χύδην

Αγγλικά

[Από τις συντμήσεις, μόνο αυτές με δασείς χαρακτήρες (bold letters) επεξηγούνται μέσα στο λεξικό]

AAPA American Association of Port Authorities
AARA Always accessible or reachable on arrival
AASO Association of American Shipowners, N.Y.
A/A ή **AA** Always afloat
AB (1) Able seaman, (2) average bond
ABS American Bureau of Shipping
Abt About
A/C ή **a/c** Acount
ACI arb, Associate of the chartered institute of arbitrators
ACILA, Associate of the chartered institute of loss adjusters
Addcomm Address commission
Ad hoc, For a particular occasion, for a special purpose *(Latin)*
ADR Alternative dispute resolution
Ad val, Ad valorem, βλ. ad valorem freight
AFAA As far as applicable
AFAC As fast as can
AFRA Average freight rate assessments
AHR Antwerp-Hamburg range
ANF Arrival notification form
AP (1) All purposes, (2) additional premium
APS Arrival pilot station
APT After peak tank
ARA, Antwerp-Rotterdam-Amsterdam (range)
AS, Alongside, βλ. alongside (ship)
ASBA Association of shipbrokers and agents
ATDN Any time day or night
ATS All time saved

BAF Bunker adjustment factor
BB Below bridges
BBB Before breaking bulk
Bdl, Bundle
Bends Both ends
Bhd Bulkhead
BHP Brake horse power
BIC Bureau International des Containers
BIMCO Baltic and International Maritime Council
B/L Bill of lading
Blt, Built
B/N Booking note
BOL Bill of lading
B/S Bunker surcharge
Bs/L Bills of lading
BT Berth terms
BTN Brussels Tariff Nomenclature
BV Bureau Veritas
BWAD Brackish water arrival draft, βλ. brackish water

CA Controlled Atmosphere (container)
CABAF Currency and bunker adjustment factor
CABE Charterers' agents both ends, επίσης γράφεται και CHABE
CAD Cash against documents
CAF Currency adjustment factor
CAP Condition assessment programme
CCS China Classification Society
CENSA Council of European and Japanese national Shipowners' Association
C&F Cost and freight
CFR Cost and freight
CFS Container freight station
CHABE Charterers' agents both ends, επίσης γράφεται και CABE
Chopt In charterers' option
CIF Cost insurance and freight
CIFC, Cost insurance freight and commission
CIM, International convention on the carriage of goods by rail
CIP Calling-in-point

CKD Completely knocked down
CLC Civil Liability Convention 1969/1972
CMI Comité Maritime International
CMR Convention on the Contract for the International Carriage of Goods by Road
COA Contract of affreightment
COFR Certificate of financial responsibility
COP Custom of the port
COW Crude oil washing
C/P Charter party
CPC Cellular palletwide container
CPP Clean petroleum products, βλ. clean products
CQD Customary quick despatch
CR (1) China Corporation Register of Shipping, (2) Croatian Register of Shipping
CSD Closed shelter-deck
CSI Container security initiative
cSt Centistokes
CTL Constructive total loss
Cu ft, Cubic feet
CY Container yard

DD Dry dock
Der, Derrick
Dets, Details
Disport, Discharge port
Disrate, Discharging rate
DGN, Dangerous goods note
Dly Delivery
DNV Det Norske Veritas
DO, Diesel oil
DOP Dropping outward pilot
DPP Dirty petroleum products
DT Deep tank
DWAT Deadweight all told
DWCC Deadweight cargo capacity ή deadweight carrying capacity
DW ή **DWT** Deadweight

EEZ Exclusive economic zone
EIU Even if used
ETA, Estimated time of arrival
ETC, Estimated time of completion
ETD, Estimated time of departure
ETR, Estimated time of readiness
ETS, Estimated time of sailing
EXW Ex works

F Fresh
FAC (1) Forwarding agent's commission, (2) Fast as can
FAF Fuel adjustment factor, βλ. Fuel oil surcharge
FAK Freight all kinds
FAS Free alongside ship
FCA Free carrier
F & CC Full and complete cargo
FCL Full container load
FD (1) Free despatch, (2) Free discharge
FD & D Freight demurrage & defence
FEU Forty foot equivalent
FHEX Fridays and holidays excepted
FHINC Fridays and holidays included
FILO Free in and Liner out
FILTD Free in and liner term discharge
FIO Free in and out
FIOLS & D Free in and out, lashed, secured and dunnaged
FIOS Free in and out and stowed
FIOST (1) Free in and out and spouted and trimmed, (2) Free in and out and stowed and trimmed
FIOT Free in and out trimmed
FLT Fork-lift truck
FO (1) Free out, (2) Fuel oil
FOB Free on board
FONASBA Federation of National Associations of Shipbrokers and Agents
FOQ Free on quay
FOR Free on rail
FOS Fuel oil surcharge
FOT Free on truck, βλ. Free on rail
FP (1) Free pratique, (2) flash point
FPT Fore peak tank
Frt Freight
FUND Fund Convention 1971/92
FW, Fresh water
FWA Fresh water allowance

GA General average
GATT General Agreement on Tariffs and Trade
GL Germanisher Lloyd
GM Metacentric height
GMT, Greenwich Mean Time
GO Gas oil
GP General purpose

GPS Global positioning system
GR, grain
GRT Gros registered tonnage
GT Gross tonnage

HA Hatch ή hatchway
Hazmat, Hazardous materials (dangerous goods)
HD Half dispatch
HFO Heavy fuel oil
HO Hold
HP Horse power
HRC, Hot rolled coils
HRS Hellenic Register of Shipping
HSS Heavy grain, sorghum and soya
HW High Water
HWONT, High water ordinary neap tides
HWOST, High water ordinary spring tides

IACS International Association of Classification Societies
ICHCA International Cargo Handling Co-ordination Association
IBC, Intermediate bulk currier
I CC International Chamber of Commerce
ICS (1) International Chamber of Shipping, (2) Institute of Chartered Shipbrokers
IFO Intermediate fuel oil
IGS Inert gas system
IMAO International Maritime Arbitration Organization
IMB International Maritime Bureau
IMDG Code International Maritime Dangerous Goods Code
IMO International maritime Organization
INTERCARGO International Association of Dry Cargo Shipowners
INTERTANKO International Association of Independent Tanker Owners
IRS Indian Register of Shipping
ISO International Organization for Standardization
ISPS International Code for the Security of Ships and Port facilities
ITF International Transport Workers' Federation
IWL Institute Warranty Limits
IWT Inland water transport

Kg, Kilogramme
KR Korean Register of Shipping
Kt, Knot

LASH Lighter aboard ship
LBP Length between perpendiculars
L/C (1) Lay/Can, (2) Letter of credit
LCL less than container load
LGC Large gas carrier
LIFO Liner in free out
LILO Liner in and liner out
LMAA London Maritime Arbitrators Association
LNG Liquefied natural gas
LOA Length over all
LOC Letter of credit
LOI Letter of indemnity
Lo-lo Lift on – lift off
LPG Liquefied petroleum gas
LR Lloyd' Register of Shipping
LS, Lump sum βλ. lump sum charter
LT (1) Long ton, (2) Liner terms
LW, Low water
LWONT, Low water ordinary neap tides
LWOST, Low water ordinary spring tides

M, Metre
MARPOL, The International Convention for Prevention of Pollution from Ships 1973 as amended by the protocol of 1978
Max, Maximum
MDO, Marine diesel oil
MGO, Marine gas oil
MHWN, Mean high water neaps
MHWS, Mean high water springs
Min, Minimum
Min/max Minimum/maximum
MLWN, Mean low water neaps
MLWS, Mean low water springs
MOA Memorandum of Agreement
MOL, More or less, βλ. more or less in owner's option
MOLCHOP More or less in charterers' option
MOLOO More or less in owners' option
MOU Memorandum of Understanding

MPP, Multi-purpose, βλ. multi-purpose cargo ship
M/R Mate's receipt
MS, Motor ship
MT Metric ton
MTSA, Maritime Transportation Security Act
MV, Motor vessel

NAABSA Not always afloat but safe aground
NK Nippon Kyokai
NOR Notice of readiness
NRT Net register tonnage
NSF Norwegian sale form
NT Net tonnage
NYPE C/P New York Produce Exchange charter party

O/A, Overage
OBO Ore/bulk/oil carrier
OECD Organization for Economic Co-operation and Development
OHBC Open hatch bulk carrier
OO In owners' option
O/O ore/oil carrier
OOG Out of gauge
OPA 90, Oil Pollution Act 1990
OPEC Organization of Petroleum Exporting Countries
OSB, One safe berth
OSP, one safe port
O/T, Overtime

PAN CAN, Panama Canal
Pandi Club Protection and indemnity club
PCC Pure car carrier
PFT Per freight ton
P & I Club Protection and indemnity club
ppm, parts per million
ppt, prompt
PRS Polski Rejestr Statkow
PSC Port State Control
PSI Pre-shipment inspection
PSS Port Security Surcharge

Redely ή **Redly** Redelivery
RI ή **RINA** Registro Italiano
ROB Remaining on board
Ro-ro Roll-on roll-off
RS Russian Maritime Register of Shipping
RT ή **R/T** Revenue ton
RTW, Round the world

S Summer, βλ. summer load line
SB Safe berth
SBM Single buoy mooring
SBT Segregated ballast tank
SD Single deck ship
SDR Special Drawing Right
Secs Seconds
SG Specific gravity
SGS Société Générale de Surveillannce SA
SHEX Sundays and holidays excluded
SHINC Sundays and holidays included
Sim sub Similar substitute
SOC Shippers's own container
SOLAS Safety of Life at Sea
SP Safe port
SS Special survey
SSHEX Saturdays, Sundays and holidays excluded
SSHINC Saturdays, Sundays and holidays included
STC Said to contain
STW, Said to weigh
SWAD Salt water arrival draught
SWL Safe working load

T (1) Tonne, (2) Tropical
TBA, To be advised
TBC, To be confirmed
TBN, To be nominated
T/C Time charter
TDW Total deadweight
TEU Twenty foot equivalent unit
TF Tropical fresh
TIR Transport International Routier
TPC Tonnes per centimetre
TPH, Tonnes per hour
TPI Tons per inch

UBC Universal bulk carrier
ULCC Ultra large crude carrier

ULCS Ultra large container ship
UNCLOS United Nations Convention on the Law of the Sea
UNCITRAL United Nations Commission on the International Trade Law
UNCTAD United Nations Conference on Trade and Development
USD, United States Dollars
USNH United States North of Hatteras
UU Unless used

VAT, Value added
V/C Voyage charter
VLCC Very large crude carrier
VLGC Very large gas carrier
Voy, Voyage
W, (1) Weight, βλ. weight cargo, (2) Winter
WIBON Whether in berth or not
WIFPON Whether in free pratique or not
WIPON Whether in port or not
W/M Weight or measure
WNA Winter North Atlantic
WOG Without guarantee
WP Weather permitting
WRIC Wire rod in coil
WTS Working time saved
WWD Weather working day
WWR When where ready

A

Able seaman (αγγλ.) *Ναύτης*. Ναυτικός του οποίου πιστοποιούνται τα προσόντα με εξετάσεις και ύστερα από μακρά υπηρεσία στη θάλασσα. Σύντμ. AB.

About *Περίπου*. Όταν το πλοίο προσφέρεται από τον πλοιοκτήτη προς τον ναυλωτή για ναύλωση, μπορεί τούτο να περιγραφεί ως about 15,000 dw (περίπου 15,000 DW). Σύντμ. Abt.

Accept/except *Αποδέχομαι εκτός από*. Όρος ο οποίος χρησιμοποιείται από τον πλοιοκτήτη ή τον ναυλωτή κατά την διάρκεια των διαπραγματεύσεων μίας ναύλωσης πλοίου και συγκεκριμένα σε μία προσφορά ή αντιπροσφορά. Με τον όρο αυτό π.χ. ο πλοιοκτήτης όταν λάβει μία προσφορά από τον ναυλωτή και του απαντήσει (ο πλοιοκτήτης) με accept/except, σημαίνει ότι δέχεται όλα όσα του προτείνει ο ναυλωτής εκτός από αυτά τα οποία θα αντιπροτείνει ο πλοιοκτήτης.

Accomplish a bill of lading (to) *Παραδίνω φορτωτική για παραλαβή φορτίου*. Προσκόμιση της φορτωτικής στο πλοίο στο λιμάνι εκφόρτωσης, σε αντάλλαγμα της οποίας παραδίδεται το φορτίο. Παρότι εκδίδονται περισσότερες από μία πρωτότυπες φορτωτικές, μόνο η προσκόμιση της μιας φορτωτικής απαιτείται για να παραδοθεί το φορτίο. Οι άλλες θεωρούνται μη διαπραγματεύσιμες/εμπορεύσιμες (non-negotiable).

Accomplished bill of lading Πρόκειται για την πρωτότυπη φορτωτική η οποία προσκομίζεται στο πλοίο στο λιμάνι εκφόρτωσης, σε αντάλλαγμα της οποίας παραδίδεται το φορτίο στον παραλήπτη.

Account *Λογαριασμός*. Χρησιμοποιείται σε ένα ναυλοσύμφωνο όταν πρόκειται για λογαριασμό τραπέζης π.χ. a current a/c (τρέχων λογαριασμός). Επίσης όταν π.χ. ο πλοίαρχος υπογράφει μία απόδειξη για έξοδα τα οποία έγιναν για λογαριασμό των ναυλωτών, θα βάλει τη σημείωση for charterers' a/c.

Act of God *Ανωτέρα βία*. Συμβάν πέραν του ανθρώπινου ελέγχου, όπως μία ασυνήθιστα σοβαρή καταιγίδα ή κεραυνός. Γενικά, τα συμφωνητικά μεταφοράς, όπως ναυλοσύμφωνα, περιέχουν σχετική ρήτρα που απαλλάσσει τον μεταφορέα από απώλειες που οφείλονται σε αυτό το συμβάν. Έτσι, δεν εμπίπτει στην κατηγορία αυτή, απώλεια που θα μπορούσε να προβλεφθεί ή αποφευχθεί. Λέγεται επίσης force majeure.

Actual total loss *Πραγματική ολική απώλεια*. Όρος ναυτικής ασφάλισης που σημαίνει ότι: (1) ο ασφαλισμένος αποστερείται ανεπανόρθωτα της ασφαλισμένης περιουσίας του (the assured is deprived of the insured property), (2) η ασφαλισμένη περιουσία είναι πλήρως κατεστραμμένη, (3) το πλοίο θεωρείται απολεσθέν (missing), οπότε το πλοίο και το φορτίο θεωρείται σαν ολική απώλεια, ή (4) το φορτίο έχει αλλοιωθεί σε τέτοιο βαθμό που να μη είναι πλέον εκείνο

το οποίο είχε ασφαλιστεί, π.χ. τσιμέντο που έχει στερεοποιηθεί.

Ad valorem freight *Ναύλος κατ' αξίαν*. Ναύλος ο οποίος υπολογίζεται βάσει της αξίας των εμπορευμάτων, και εκφράζεται σε ποσοστό επ' αυτής.

Addendum (to a charter-party) *Προσάρτημα/προσθήκη στο ναυλοσύμφωνο*. Πρόσθετο συμφωνητικό μεταξύ των συμβαλλομένων μερών του οποίου οι ρήτρες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του ναυλοσυμφώνου. Στις ρήτρες του addendum καταχωρίζονται στοιχεία τα οποία τα συμβαλλόμενα μέρη επιθυμούν να κρατήσουν απόρρητα από τρίτους, οι οποίοι θα μπορούσαν να είχαν πρόσβαση στο ναυλοσύμφωνο. Π.χ. όταν τα συμβαλλόμενα μέρη (πλοιοκτήτης/ναυλωτής) δεν επιθυμούν το ποσό του ναύλου να γίνει γνωστό στους πράκτορες κλπ, αναγράφουν στο ναυλοσύμφωνο, αντί για ναύλο τη φράση «όπως συμφωνήθηκε». Και στο addendum αναφέρουν την πραγματική τιμή του ναύλου. Το addendum, σαν έγγραφο, είναι αποσπασμένο από το ναυλοσύμφωνο.

Additional clauses (in a charter party) *Συμπληρωματικές ρήτρες ναυλοσυμφώνου*. Λέγεται και rider ή side clauses. Το ναυλοσύμφωνο εκτός από τις ρήτρες του έντυπου μέρους του, αποτελείται και από συμπληρωματικές ρήτρες δακτυλογραφημένου κειμένου. Σε περίπτωση που υπάρχει σύγκρουση στο κείμενο μιας ρήτρας του έντυπου μέρους του ναυλοσυμφώνου με το κείμενο συμπληρωματικής ρήτρας, υπερισχύει αυτό της συμπληρωματικής ρήτρας.

Additional demurrage *Πρόσθετες επισταλίες*. Ποσό χρημάτων το οποίο πληρώνουν οι ναυλωτές στους πλοιοκτήτες επειδή δεν περάτωσαν τη φόρτωση/εκφόρτωση πριν την εκπνοή των συμφωνηθεισών επισταλιών (demurrage). Το ημερήσιο ποσό πληρωμής των επισταλιών αναφέρεται στο ναυλοσύμφωνο.

Additional freight *Πρόσθετος ναύλος*. Πρόκειται για τον επιπλέον ναύλο που επιβάλλουν οι εταιρείες πλοίων τακτικών γραμμών στους φορτωτές ή τους κατόχους των φορτωτικών, στην περίπτωση που το πλοίο υποβληθεί σε επιπλέον έξοδα, επειδή αυτό δεν μπορεί να προσεγγίσει στο προγραμματισμένο λιμάνι εκφόρτωσης και αναγκάζεται να προσεγγίσει σε άλλο λιμάνι.

Additional premium *Επιπρόσθετο ασφάλιστρο*. Όταν έχει γίνει ασφάλιση και έχει συμφωνηθεί το ασφάλιστρο, η προσθήκη περαιτέρω ευθυνών στους ασφαλιστές επιβαρύνει τον ασφαλιζόμενο με επιπρόσθετο ασφάλιστρο.

Address commission *Προμήθεια ναυλωτών*. Είναι προμήθεια επί του ναύλου την οποία πληρώνει ο πλοιοκτήτης προς τους ναυλωτές. Η προμήθεια αυτή ποικίλλει από 1-2 % αλλά μερικές φορές φθάνει το 5% (heavy address). Σύντμ. Addcomm.

Admissible as general average (ή **allowable as general average**) *Παραδεκτή σαν γενική αβαρία*. Δαπάνη των εμπλεκομένων μερών στη γενική αβαρία, η οποία είναι ανακτήσιμη κατά τον διακανονισμό γενικής αβαρίας. Το κατά πόσο αποζημιώνονται οι δαπάνες οι οποίες δημιουργούνται σε μία γενική αβαρία, εξαρτάται από τους κανόνες ή τη συμφωνία η οποία έχει γίνει στο συμφωνητικό μεταφοράς (contract of carriage). Οι Κανόνες Υόρκης-Αμβέρσης (York-Antwerp Rules, βλ. λ.) δηλώνουν για παράδειγμα, ότι τα έξοδα εισόδου και εξόδου σε λιμένα καταφυγής είναι δεκτά σαν γενική αβαρία.

Advance freight ή freight prepaid *Ναύλος προπληρωτέος*. Ναύλος ο οποίος καταβάλλεται στον μεταφορέα, όταν παραδώσει ο μεταφορέας την φορτωτική στους φορτωτές. Με αυτόν τον τρόπο πληρωμής ο μεταφορέας λαμβάνει ναύλο ακόμη και αν το πλοίο ή το φορτίο απολεσθούν πριν φθάσουν στον προορισμό τους, σε αντιδιαστολή του freight payable at destination. Επίσης ο προπληρωτέος ναύλος δεν συνεισφέρει στην γενική αβαρία ενώ συνεισφέρει ο ναύλος πληρωτέος στον προορισμό.

Advance on freight *Προκαταβολή ναύλου*.

Χρήματα τα οποία προκαταβάλλονται από τον φορτωτή (shipper) στον πλοίαρχο για πληρωμές εξόδων του όταν το πλοίο είναι στο λιμάνι. Τα χρήματα αυτά συνήθως παρακρατούνται από το ναύλο.

Advance to master *Προκαταβολή στον πλοίαρχο*. Χρήματα τα οποία προκαταβάλλονται από τον ναυλωτή ταξιδιού ή χρονοναυλωτή στον πλοίαρχο για πληρωμές εξόδων του όταν το πλοίο είναι στο λιμάνι. Τα χρήματα αυτά παρακρατούνται από τον ναύλο (freight or hire).

Advice note Ειδοποίηση η οποία περιγράφει την κατάσταση των εμπορευμάτων, την ημερομηνία άφιξής τους και τον τρόπο παραδόσεως.

Affiliated company Θυγατρική εταιρεία.

Affreightment Σύμβαση ναυλώσεως, μεταφοράς φορτίου. Βλ. Contract of affreightment.

Afloat (to be) Επιπλέω.

Aframax Με τον όρο αυτό περιγράφεται ένα δεξαμενόπλοιο χωρητικότητας 75.000 – 120.000 DW. Η ονομασία του προέρχεται από το Average Freight Rate Assessments (AFRA), βλ. λ.

Aft *Πρύμα*. Εις την πρύμη ή προς την πρύμη του πλοίου.

After peak tank *Πρυμναία δεξαμενή ζυγοσταθμίσεως*. Δεξαμενή στο ακραίο πρυμναίο τμήμα του πλοίου. Χρησιμοποιείται για τον ερματισμό καθώς και την ζυγοστάθμιση του πλοίου (ρύθμιση πρωραίων και πρυμναίων βυθισμάτων του πλοίου). Σύντμ. APT.

Agency Πρακτορείο, πρακτόρευση.

Agency fees *Πρακτορειακά δικαιώματα*. Χρήματα τα οποία πληρώνονται από τον πλοιοκτήτη στον πράκτορα του πλοίου για τις υπηρεσίες που προσφέρει στο πλοίο, όπως η εξεύρεση προβλήτας, η ειδοποίηση πλοηγών, ρυμουλκών και εργατών, η διεκπεραίωση τελωνειακών διαδικασιών και μερικές φορές η είσπραξη ναύλου.

Agent *Πράκτορας, αντιπρόσωπος*. Γενική ονομασία του πράκτορα του πλοίου. Όταν χρησιμοποιείται η φράση 'as agents only" δίπλα στην υπογραφή ενός ναυλοσυμφώνου ή φορτωτικής, δείχνει ότι αυτός που υπογράφει, πράττει τούτο απλώς και μόνο για λογαριασμό του εντολέα του (principal) και δεν έχει δικαιώματα ή υποχρεώσεις κατά το συμφωνητικό μεταφοράς. Εντολέας μπορεί να είναι ο πλοίαρχος, ο πλοιοκτήτης ή ο ναυλωτής του πλοίου. Βλ. ship's agent.

Agreed value clause *Ρήτρα συμφωνηθείσας αξίας*. Όρος φορτωτικής δια της οποίας περιορίζεται ή ευθύνη του μεταφορέα σε ένα συγκεκριμένο χρηματικό ποσό ανά πακέτο ή μονάδα, σε περίπτωση που εγερθούν απαιτήσεις από τους φορτωτές.

Aground *Προσαραγμένο*. Πρόκειται για πλοίο, όταν αυτό επικάθεται στον βυθό.

Air draught (1) Το μέγιστο ύψος από την ίσαλο γραμμή έως το υψηλότερο σημείο του πλοίου, παραδείγματος χάριν το υψηλότερο σημείο του ιστού του πλοίου. Το ύψος αυτό είναι απαραίτητο να το γνωρίζουμε όταν το πλοίο πρόκειται να περάσει κάτω από γέφυρες. (2) Η απόσταση (clearance) από το υψηλότερο σημείο του πλοίου μέχρι τη βάση της γέφυρας κάτω από την οποία πρόκειται να περάσει το πλοίο. (3) Το μέγιστο ύψος από την ίσαλο γραμμή έως το υψηλότερο σημείο του ανοίγματος των κυτών. Αυτή η πληροφορία είναι απαραίτητη όταν ένα πλοίο πρόκειται να φορτώσει με ιμάντα (conveyor), επειδή ο ιμάντας κατά τη φόρτωση εκτείνεται πάνω από τα ανοίγματα των κυτών.

All in rate Ναύλος στον οποίο συμπεριλαμβάνονται όλες οι επαυξήσεις και έκτακτες αμοιβές, σε πλοία τακτικών γραμμών.

All purposes *Συνολικός χρόνος φόρτωσης και εκφόρτωσης*. Είναι ο χρόνος αναμονής (σταλίες), που αναφέρεται σε ένα ναυλοσύμφωνο και περιλαμβάνει τον συνολικό χρόνο

φόρτωσης και εκφόρτωσης. Εκφράζεται σε ημέρες ή ώρες. Παράδειγμα, 8 days all purposes (ο χρόνος αναμονής για τη φόρτωση και την εκφόρτωση είναι συνολικά 8 ημέρες). Σύντμ. AP.

All time saved (despatch) Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου σύμφωνα με τον οποίο σαν επίσπευση (despatch) υπολογίζεται όλος ο χρόνος που απέμεινε, από το πέρας της φόρτωσης/εκφόρτωσης έως την εκπνοή των σταλιών (laytime). Δηλαδή μετράνε και οι εξαιρούμενοι χρόνοι (αργίες, βροχές κ.λπ.), οι οποίοι δεν μετρούσαν στον υπολογισμό του laytime. Παράδειγμα: Σύμφωνα με το ναυλοσύμφωνο, ο χρόνος από 1200 ώρα του Σαββάτου έως 0800 ώρα της Δευτέρας δεν μετράει. Αν, για παράδειγμα, οι σταλίες εκπνέουν στις 1200 ώρα της Δευτέρας και το πλοίο περάτωσε τη φόρτωση στις 1200 ώρα του Σαββάτου, η επίσπευση θα είναι δύο ημέρες. Αντιθέτως με τον όρο working time saved (βλ. λ.) μετράει σαν επίσπευση μόνο ο εργάσιμος χρόνος. Σύντμ. ATS.

All told Βλ Dead weight all told.

Allotment (of wages) Εντολή ναυτικού προς τον πλοιοκτήτη να καταβάλλει μέρος του μισθού του σε κανονική βάση – επί παραδείγματι, μηνιαίως – σε οριζόμενα από αυτόν πρόσωπα.

Allowable as general average *Παραδεκτή σαν γενική αβαρία*. Δαπάνη, των εμπλεκομένων μερών στη γενική αβαρία, η οποία είναι ανακτήσιμη κατά τον διακανονισμό γενικής αβαρίας. Το κατά πόσο αποζημιώνονται οι δαπάνες οι οποίες δημιουργούνται σε μία γενική αβαρία, εξαρτάται από τους κανόνες ή τη συμφωνία η οποία έχει γίνει στο συμφωνητικό μεταφοράς (contract of carriage). Οι Κανόνες Υόρκης-Αμβέρσης (York-Antwerp Rules, 1974, βλ. λ.) δηλώνουν για παράδειγμα, ότι τα έξοδα εισόδου και εξόδου σε λιμένα καταφυγής είναι δεκτά σαν γενική αβαρία. Αναφέρεται επίσης και ως admissible as general average.

Alongside (ship) *Πλευρισμένο στην προβλήτα*. Λέγεται για πλοίο που έχει πλευρίσει στην προβλήτα.

Alternative dispute resolution *Διαιτησία*. Είναι η εθελοντική επίλυση αστικών διαφορών με διαιτησία αντί της επίλυσής τους στα δικαστήρια. Οι πιο γνωστοί τρόποι επίλυσης είναι η διαμεσολάβηση (mediation) και η διαιτησία (arbitration). Σύντμ ADR.

Always accessible ή **reachable on arrival** *Διαθέσιμη προβλήτα με την άφιξη του πλοίου*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος δηλώνει ότι με την άφιξη του πλοίου στο λιμάνι φόρτωσης/εκφόρτωσης, ο ναυλωτής αναλαμβάνει να έχει στη διάθεση του πλοίου προβλήτα χωρίς καμία καθυστέρηση. Σύντμ. AARA.

Always afloat *Πάντοτε να επιπλέει*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος ορίζει ότι ο ναυλωτής δεν πρέπει να δώσει εντολή στον πλοίαρχο να οδηγήσει το πλοίο σε λιμάνι ή προβλήτα όπου το πλοίο θα εγγίζει τον βυθό. Σύντμ. AA ή A/A.

American Bureau of Shipping Αμερικανικός νηογνώμονας. Είναι μέλος του IACS. Σύντμ. ABS.

American short ton Λέγεται και short ton, βλ. λ.

Amidships Στο μέσο του πλοίου.

Ampient temperature Θερμοκρασία περιβάλλοντος.

Amwelsh Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού το οποίο χρησιμοποιείται για φορτώσεις άνθρακα από τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Πλήρης ονομασία Americanized Welsh Coal Charter. Εκδίδεται από το Association of Ship brokers and Agents (U.S.A.), Inc.

Anchorage *Αγκυροβόλιο*. Μέρος που αγκυροβολούν τα πλοία, μακριά από διαδρόμους ναυσιπλοΐας, στο οποίο περιμένουν έως ότου ελευθερωθεί προβλήτα στο λιμάνι ή για να διεκπεραιώσουν δραστηριότητες για τις

οποίες δεν μπορεί ή δεν απαιτείται το πλοίο να εισέλθει στο λιμάνι. Επίσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί και για παροπλισμό των πλοίων. Σύμφωνα με το δίκαιο της θάλασσας (UNCLOS, άρθ. 12), το αγκυροβόλιο ακόμη και αν βρίσκεται στην ανοικτή θάλασσα, θεωρείται ότι βρίσκεται εντός των χωρικών υδάτων.

Anchorage dues Αγκυροβολίας τέλη.

Angle of repose *Γωνία αναπαύσεως*. Είναι η εσωτερική γωνία βάσης κώνου. Σαν πλευρές κώνου λογίζονται οι επιφάνειες που σχηματίζονται από φορτίο χύδην όταν τούτο φορτώνεται στο κύτος. Όσο πιο μικρή είναι η γωνία τόσο πιο πιθανό είναι να μετατοπιστεί το φορτίο, με κίνδυνο την ανατροπή του πλοίου. Τέτοια επικίνδυνα φορτία είναι τα σιτηρά. Η γωνία θεωρείται επικίνδυνη όταν είναι μικρότερη από 35°.

Annual survey *Ετήσια επιθεώρηση*. Επιθεώρηση του πλοίου η οποία γίνεται κάθε 12 μήνες από επιθεωρητή νηογνώμονα έτσι ώστε να διατηρηθεί η κλάση του πλοίου. Περιλαμβάνει επιθεωρήσεις του σκάφους του εξοπλισμού και των μηχανημάτων σύμφωνα με τους κανόνες του νηογνώμονα.

Anticipatory breach Δήλωση υπαναχώρησης από τη σύμβαση χωρίς νόμιμο λόγο.

Antidumping duty *Δασμός αντιντάμπιν*. Δασμός που επιβάλλεται στα εισαγόμενα εμπορεύματα όταν αυτά αποδεδειγμένα πωλούνται κάτω του κόστους παραγωγής ή σε τιμή χαμηλότερη από αυτήν που διατίθεται στην εγχώρια αγορά. Βλ. dumping.

Antitrust laws Νόμοι που έχουν ψηφιστεί από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση των ΗΠΑ με τους οποίους παρεμποδίζεται ή απαγορεύεται η δημιουργία μονοπωλίων.

Antwerp-Hamburg range. Σύντμ. AHR. *Βλ*. range of ports.

Any time day or night *Οποιαδήποτε ώρα μέρα ή νύχτα*. Όρος ο οποίος συνηθίζεται να χρησιμοποιείται σε ναυλοσύμφωνο χρονοναύλωσης (time c/p) ο οποίος δηλώνει ότι, η παράδοση (από τον πλοιοκτήτη) ή η επαναπαράδοση (από τον ναυλωτή) του πλοίου μπορεί να γίνει σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή της ημέρας ή νύχτας και όχι αναγκαία κατά τη διάρκεια κανονικών εργασίμων ωρών. Συνήθως ακολουθείται από το αρκτικόλεξο SHINC (Sundays and holidays included). Σύντμ. ATDN.

Apparel Ο εξαρτισμός του πλοίου. Ήτοι, σωσίβιοι λέμβοι, άγκυρες, φορτωτήρες, σχοινιά κ.λπ.

Apparel and tackle Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος αναφέρεται στον εξοπλισμό ο οποίος είναι αναγκαίος, για να καταστήσει το πλοίο αξιόπλουν για το ταξίδι που πρόκειται να εκτελέσει.

Apparent good order and condition *Σε εμφανή καλή κατάσταση και τάξη*. Είναι φρασεολογία που χρησιμοποιείται στις φορτωτικές. Όταν η διατύπωση αυτή καταχωρίζεται στις φορτωτικές σημαίνει ότι, ο μεταφορέας δεν είναι αυστηρά υπεύθυνος για την κατάσταση του φορτίου. Για παράδειγμα, αν κατά την εκφόρτωση φορτίου π.χ. αλευριού σε σάκους, παρουσιαστούν μέσα στο φορτίο έντομα τα οποία δεν φαινόντουσαν κατά την παραλαβή του φορτίου στη φόρτωση, τότε το πλοίο δεν είναι υπεύθυνο για το παρουσιαζόμενο ελάττωμα στο φορτίο. Βλ. inherent vice και latent defect.

Apron *Ποδιά κρηπιδώματος*. Το μέρος κρηπιδώματος προβλήτας μεταξύ της μετώπης που βλέπει στη θάλασσα και του υπόστεγου. Λέγεται και apron wharf.

Arbitrage Ταυτόχρονη αγορά και πώληση ενός προϊόντος ή συναλλάγματος σε δύο ή περισσότερες αγορές για την αποκόμιση οφέλους από την διαφορά των τιμών.

Arbitrate (to) Διαιτητεύω.

Arbitration *Διαιτησία*. Μέθοδος διακανονισμού αστικών διαφορών ιδιωτικώς (εκτός

δικαστηρίων) από έναν ή περισσότερους διαιτητές. Η διαιτησία θεωρείται ταχύτερη και φθηνότερη από τη προσφυγή στα δικαστήρια. Χρησιμοποιείται ευρέως στη ναυτιλία και υπάρχει ειδική ρήτρα στα ναυλοσύμφωνα. Βλ. arbitration clause.

Arbitration award *Διαιτητική απόφαση*. Είναι η απόφαση του διαιτητού ή των διαιτητών.

Arbitration clause *Ρήτρα διαιτησίας*. Τα ναυλοσύμφωνα, κατά κανόνα, περιέχουν ρήτρα διαιτησίας, επειδή τα συμβαλλόμενα μέρη (πλοιοκτήτης – ναυλωτής) προτιμούν να επιλύουν τις διαφορές τους με διαιτησία παρά μέσω δικαστηρίων (litigation). Η ρήτρα διαιτησίας δηλώνει ότι οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ των μερών, η οποία εγείρεται εκ του συμφωνητικού, θα επιλύεται δια της διαιτησίας. Η ρήτρα επίσης καθορίζει τον τόπο που θα διεξαχθεί η διαιτησία, τον αριθμό των διαιτητών και τα προσόντα τους καθώς και στις ενέργειες στις οποίες θα προβεί ένα μέρος στη περίπτωση που το άλλο αμελήσει να προτείνει διαιτητή. Π.χ., το ναυλοσύμφωνο "Linertime Box layout 1974" charter party, clause 32, αναφέρει:

Any dispute arising under the Charter Agreement to be referred to arbitration in London, one Arbitrator to be nominated by the owners and the other by the Charterers, and in case the Arbitrators do not agree on a decision then an Umpire to be appointed by them, the award of the Arbitrators or the Umpire to be final and binding upon both parties.

If either of the appointed Arbitrators refuses to act, or is incapable of acting, or dies, the party who appointed him may appoint a new arbitrator in his place.

If one party fails to appoint an Arbitrator, either originally, or by way of substitution as aforesaid, for seven clear days after the other party, having appointed his Arbitrator, has served the party making default with notice to make appointment, the party who has appointed an Arbitrator may appoint that Arbitrator to act as sole Arbitrator in the reference and his award shall be binding on both parties as if he had been appointed by consent.

Arbitration proceedings Διαιτητική διαδικασία.

Arbitrator *Διαιτητής*. Πρόσωπο το οποίο προτείνεται για διακανονισμό διαφοράς, η οποία εγείρεται εκ του συμφωνητικού. Μπορεί να είναι επαγγελματίας διαιτητής ή πρόσωπο με εμπορικές γνώσεις. Τα ναυτιλιακά συμφωνητικά συχνά ορίζουν ότι ο διοριζόμενος διαιτητής πρέπει να είναι ένα εμπορικό πρόσωπο ή να έχει εμπειρία στα ναυτιλιακά θέματα. Π.χ., "NYPE" charter party, clause 17:

... The arbitrators shall be commercial men conversant with shipping matters**.**

Archipelagic waters *Αρχιπελαγικά ύδατα*. Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση των Ην. Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982, αρχιπελαγικά ύδατα είναι τα ύδατα που βρίσκονται εσωτερικά των αρχιπελαγικών γραμμών βάσεως. Και αρχιπελαγικές γραμμές βάσεως είναι τα ευθύγραμμα τμήματα πού ενώνουν τα ακρότατα σημεία των πλέον απομακρυσμένων νήσων του αρχιπελάγους. Βλ. archipelagos.

Archipelagos *Αρχιπέλαγος*. Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση των Ην. Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982, αρχιπέλαγος είναι σύνολο νησιών ... τα παρακείμενα ύδατα και τα λοιπά φυσικά στοιχεία, τα οποία είναι τόσο στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους ώστε να αποτελούν ουσιαστικά μία αδιαίρετη γεωγραφική, οικονομική ενότητα, ή τα οποία θεωρούνται ιστορικά ως μία ενότητα.

Area *Διεθνής βυθός ή Περιοχή*. Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση των Ην. Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982, Διεθνής βυθός ή Περιοχή είναι ο θαλάσσιος και ωκεάνιος βυθός και το υπέδαφός τους πέραν της υφαλοκρηπίδας.

Area differential *Διαφοροποίηση ναύλου λόγω περιοχής*. Όρος ο οποίος εκφράζει τα επιπρόσθετα κόστη που επιβάλλονται επί του ναύλου, για την κάλυψη αναγκών, λόγω του ότι μία μεταφορά γίνεται σε συγκεκριμένη περιοχή.

Arrest (of a ship) *Κράτηση/συντηρητική κατάσχεση πλοίου*. Η κατάσχεση πλοίου δι'

αποφάσεως δικαστηρίου είτε σαν εγγύηση για χρέος ή απλώς για παρεμπόδιση του απόπλου του έως ότου διακανονισθεί κάποια διαφορά (dispute).

Arrest a ship (to) Κρατώ, συλλαμβάνω, προβαίνω σε συντηρητική κατάσχεση πλοίου δι' αποφάσεως δικαστηρίου.

Arrival notification form Έγγραφη ειδοποίηση προς τον παραλήπτη (consignee) για την άφιξη των εμπορευμάτων. Σύντμ. ANF.

Arrival pilot station *Άφιξη στον πλοηγικό σταθμό*. Τοποθεσία η οποία συχνά χρησιμοποιείται σαν σημείο παραδόσεως του πλοίου από τον πλοιοκτήτη στον ναυλωτή, κατά την έναρξη της χρονοναύλωσης. Σύντμ. APS.

Arrived ship *Φθασμένο πλοίο*. Αποτελεί απαίτηση στις ναυλώσεις ταξιδιού, το πλοίο να έχει φθάσει στο λιμάνι άλλως οι σταλίες (laydays) δεν μπορούν να αρχίσουν. Στην περίπτωση που έχει συμφωνηθεί σαν σημείο αφίξεως κάποια προβλήτα (berth c/p, βλ. λ.) τότε το πλοίο για να θεωρηθεί φθασμένο θα πρέπει να φθάσει σ' αυτή τη προβλήτα. Αν στο ναυλοσύμφωνο αναφέρεται μόνο το λιμάνι αφίξεως – που είναι και το συνηθέστερο – τότε εγείρονται δυσκολίες ως προς τον καθορισμό του «φθασμένου πλοίου», όπως για παράδειγμα αν πρόκειται για ποτάμιο λιμάνι που βρίσκεται στην ενδοχώρα, αρκετά μακριά από το στόμιο του ποταμού. Στην υπόθεση του πλοίου *The Johanna Oldendorf (1973, 2 LR 285)*, το οποίο είχε αγκυροβολήσει 17 ν. μίλια μακριά από την προβλήτα του λιμανιού του Λίβερπουλ, το δικαστήριο απεφάνθη ότι «*το πλοίο ήταν «φθασμένο» όταν έφθασε στο αγκυροβόλιο, επειδή τότε ήταν στην άμεση και πραγματική διάθεση του ναυλωτή*».

Articles of agreement *Ναυτολόγιο*. Βιβλίο το οποίο περιλαμβάνεται μεταξύ των ναυτιλιακών εγγράφων του πλοίου. Το ναυτολόγιο περιέχει και αποδεικνύει: 1) το είδος και τους όρους μίσθωσης της ναυτικής εργασίας των αξιωματικών και των μελών του πληρώματος, 2) τις υποχρεώσεις των ναυτικών και του πλοίου προς το ΝΑΤ, 3) τη διάρκεια και το είδος της υπηρεσίας των ναυτικών επί του πλοίου, και 4) στοιχεία περί της συνθέσεως του πληρώματος, του αριθμού των επιβαινόντων, του φορτίου, των εκτελεσθέντων πλόων, της διάρκειας αυτών και περί των προσεγγίσεων του πλοίου. Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα και βασικά δια τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερομένων για το πλοίο και την αποστολή του.

As fast as can Βλ. Fast as can.

As is *Όπως είναι*. Όρος ο οποίος χρησιμοποιείται σε αγοραπωλησία πλοίων ή εμπορευμάτων, ο οποίος δηλώνει ότι το προς πώληση αντικείμενο θα παραδοθεί στον αγοραστή στην κατάσταση την οποία είναι, δηλαδή χωρίς επισκευή, διόρθωση ή αποκατάσταση ενδεχομένων ζημιών.

As is, where is *Όπως εστί και βρίσκεται*. Όρος ο οποίος χρησιμοποιείται σε αγοραπωλησία πλοίων ή εμπορευμάτων, ο οποίος δηλώνει ότι το προς πώληση αντικείμενο θα παραδοθεί στον αγοραστή στη κατάσταση την οποία είναι και τη τοποθεσία που βρίσκεται, χωρίς επισκευή, διόρθωση ή αποκατάσταση ενδεχομένων ζημιών και με παράδοση στον αγοραστή στον τόπο που τώρα τα εμπορεύματα ή το πλοίο βρίσκονται. Μολαταύτα, ο πωλητής καθίσταται υπεύθυνος όταν στο πλοίο ενυπάρχει «εγγενές ελάττωμα» (**latent defect**), το οποίο αυτός γνώριζε.

As near as she can safely get *Όσο πλησιέστερα και με ασφάλεια δύναται*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος συνήθως τίθεται μετά το όνομα του λιμένος εκφόρτωσης. Ο σκοπός του όρου αυτού είναι να απαλλάξει τον πλοιοκτήτη από την υποχρέωση να στείλει το πλοίο του στο συμφωνημένο λιμάνι, το οποίο θα είχε πάγους, εμπόδια στη ναυσιπλοΐα κ.λπ. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται ακόμη και αν το λιμάνι δεν έχει κατονομαστεί κατά τη ναύλωση του πλοίου. Στη περίπτωση που το πλοίο εμποδίζεται από μόνιμα εμπόδια να εισέλθει στο λιμάνι, τότε ο πλοίαρχος έχει την εναλλακτική δυνατότητα να προσεγγίσει στο πλησιέστερο ασφαλές λιμάνι εκφόρτωσης.

ASBATANKTIME Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης για μεταφορά πετρελαίου. Εκδίδεται από την Ένωση Ναυλομεσιτών και Πρακτόρων των ΗΠΑ (Association of shipbrokers and agents).

ASBATANKVOY Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού για μεταφορά πετρελαίου. Εκδίδεται από την Ένωση Ναυλομεσιτών και Πρακτόρων των ΗΠΑ (Association of shipbrokers and agents).

Ashore Στη ξηρά.

Asphalt tanker *Δεξαμενόπλοιο μεταφοράς ασφάλτου*. Πλοίο ειδικά κατασκευασμένο για τη μεταφορά ασφάλτου.

Assesment of duties and taxes Καθορισμός του ποσού των δασμών και φόρων που θα πληρωθούν.

Assessor *Πραγματογνώμων*. (1) Πραγματογνώμων, εκτιμητής αβαριών. (2) Πρόσωπο το οποίο παρίσταται σε αγγλικό δικαστήριο και συμβουλεύει το δικαστήριο στην εκδίκαση ναυτιλιακών, τεχνικών ή επιστημονικών υποθέσεων, αλλά δεν συμμετέχει στην απόφαση. Στην Αγγλία τα μέλη του Trinity House (οι Trinity Masters) παρίστανται σαν τεχνικοί σύμβουλοι στο ναυτικό δικαστήριο (Admiralty Court) κατά την εκδίκαση υποθέσεων που αφορούν ναυτικά ατυχήματα.

Assignee *Εκδοχέας, εντολοδόχος*. Το πρόσωπο στο οποίο εκχωρούνται/ μεταβιβάζονται δικαιώματα ή τίτλοι ιδιοκτησίας.

Assignor *Ο εκχωρών*. Το πρόσωπο που εκχωρεί/μεταβιβάζει δικαιώματα ή τίτλο ιδιοκτησίας προς τον εκδοχέα (assignee).

Association of shipbrokers and agents Ένωση ναυλομεσιτών και πρακτόρων των ΗΠΑ. Σύντμ. ASBA.

Astern Εις την πρύμνη, προς πρύμνη, πρύμνηθεν, ανάποδα (κίνηση μηχανής) π.χ. full astern (ανάποδα ολοταχώς).

Athens Convention (The Athens Convention on Carriage of Passengers and their Baggage by Sea, 1974) Η Σύμβαση των Αθηνών, για τη μεταφορά των επιβατών και των αποσκευών τους δια θαλάσσης του 1974.

Athwart ships *Κατά το εγκάρσιο του πλοίου*. Όσον αφορά το φορτίο, λέγεται στην περίπτωση που αυτό φορτώνεται (στοιβάζεται) κατά το εγκάρσιο (από τη μία πλευρά στην άλλη), σε αντίθεση με τη κατά το διάμηκες φόρτωση του πλοίου (lengthwise).

Austral Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού το οποίο χρησιμοποιείται για φορτώσεις σιτηρών από την Αυστραλία. Η πλήρης ονομασία του ναυλοσυμφώνου είναι Chamber of Shipping Australian Grain Charter.

Austwheat Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού το οποίο χρησιμοποιείται για φορτώσεις σίτου και αλευριού από την Αυστραλία. Η πλήρης ονομασία του είναι Australian Grain Charter.

Austwheatbill Κωδική ονομασία φορτωτικής η οποία χρησιμοποιείται με ναυλοσύμφωνο Austwheat.

Autoignition point *Σημείο αυτανάφλεξης*. Η χαμηλότερη θερμοκρασία στην οποία μία ουσία θα αναφλεγεί χωρίς την εισαγωγή φλόγας ή άλλης πηγής ανάφλεξης.

Autonomous port *Αυτόνομο λιμάνι*. Τύπος λιμανιού στη Γαλλία το οποίο αυτοχρηματοδοτείται και διευθύνεται από συμβούλιο αντιπροσώπων του δήμου, λιμενεργατών και άλλων, (βλ. P. Brodie, *Dictionary of shipping terms,* LLP).

Average *Αβαρία*. Όρος ο οποίος χρησιμοποιείται στη ναυτική ασφάλεια και σημαίνει απώλεια. Διακρίνεται σε γενική αβαρία (general average, *βλ. λ.*) και μερική αβαρία (particular average *βλ. λ.*).

Average (to) (laytime) Συμψηφίζω, σε ναύλωση ταξιδιού, τον χρησιμοποιηθέντα χρόνο

στο λιμάνι φορτώσεως με αυτόν στο λιμάνι εκφορτώσεως δια τον υπολογισμό των επισταλιών (demurrage) ή της επίσπευσης (dispatch). Αν, για παράδειγμα, ο ναυλωτής κερδίζει τέσσερις ημέρες σαν επίσπευση στο λιμάνι φορτώσεως και χάνει δύο ημέρες σαν επισταλίες στο λιμάνι εκφορτώσεως, θα έχει ένα όφελος δύο ημέρες (επίσπευση). (βλ. West of England, *Handy Book for Shipowners & Masters*, p 316).

Average adjuster *Διακανονιστής αβαριών*. Ειδικός, του οποίου οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται από τους ασφαλιστές για τον υπολογισμό δύσκολων ασφαλιστικών απαιτήσεων ή ο οποίος, σε περίπτωση γενικής αβαρίας, διορίζεται από τον πλοιοκτήτη να καθορίσει τις συνεισφορές που οφείλονται από όλα τα εμπλεκόμενα μέρη στη γενική αβαρία.

Average bond *Χρηματική εξασφάλιση αβαρίας*. Δήλωση, η οποία υπογράφεται από τον παραλήπτη του φορτίου με την οποία δηλώνει ότι αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει τη συνεισφορά του στη γενική αβαρία. Με τη δήλωση αυτή αναλαμβάνει επίσης την υποχρέωση να προσκομίσει σχετικά αποδεικτικά έγγραφα στα οποία να δείχνεται η αξία των εμπορευμάτων έτσι ώστε να μπορέσει ο διακανονιστής αβαριών να υπολογίσει τη συνεισφορά.

Average Freight Rate Assessment Πρόκειται για υπολογισμό των ναύλων που βασίζεται σε ναυλωμένα δεξαμενόπλοια, ο οποίος διενεργείται σε μηνιαία βάση από το London Tanker Brokers' Panel. Ο υπολογισμός καλύπτει έξι ομάδες πλοίων, και κάθε ομάδα αποτελεί διαφορετική χωρητικότητα: DW 16.500-24.999 (general purpose), 25.000-44.999 (medium range), 45.000-79.999 (large range 1), 80.000-159.999 (large range 2), 160.000-319.999 (VLCC) και 320.000-549.999 (ULCC). Σύντμ. AFRA.

Average guarantee *Δήλωση αποδοχής αβαρίας*. Δήλωση η οποία υπογράφεται από τους ασφαλιστές με την οποία εγγυώνται στους πλοιοκτήτες ότι θα πληρώσουν τη συνεισφορά η οποία οφείλεται από τους παραλήπτες φορτίου καθώς και ειδικές δαπάνες που καθορίζονται από τον διακανονιστή αβαριών.

Award Απόφαση διαιτητού.

B

Back to back charter *υποναύλωση με τους ίδιους όρους*. Συμφωνητικό – π.χ., ναυλοσύμφωνο – μεταξύ ναυλωτή και υποναυλωτή του οποίου οι όροι είναι κατά βάσιν ίδιοι προς το κύριο ναυλοσύμφωνο (head charter, βλ. λ.) που έχει συναφθεί μεταξύ ναυλωτή και πλοιοκτήτη.

Backfreight *Ναύλος επιστρεφόμενου φορτίου*. Ναύλος πληρωτέος στον πλοιοκτήτη για τη μεταφορά εμπορευμάτων πίσω στο λιμάνι φόρτωσης ή σε άλλο πρόσφορο λιμάνι όταν το πλοίο δεν κατορθώνει να φτάσει στο λιμάνι προορισμού λόγω ενός εξαιρουμένου κινδύνου (excepted peril) ή επειδή ο παραλήπτης αδυνατεί να παραλάβει τα εμπορεύματα ή να δώσει οδηγίες για τη διάθεσή τους.

Backhaul *Φορτίο επιστροφής*. Φορτίο το οποίο δίνει τη δυνατότητα σε πλοίο, όχημα ή εμπορευματοκιβώτιο να επιστρέψει φορτωμένο στο λιμάνι ή την περιοχή που φορτώθηκε το προηγούμενο φορτίο του. Λέγεται επίσης και return cargo.

Bale (capacity) Χωρητικότητα των κυτών του πλοίου που αφορά φορτίο σε συσκευασία και όχι σε φορτίο χύμα. Εκφράζεται σε κυβικά μέτρα ή παλαιότερα σε κυβικούς πόδες. (*συγκρ*. grain capacity).

Ballast *Έρμα, σαβούρα***.** Θαλασσινό νερό στις δεξαμενές έρματος του πλοίου, που χρησιμοποιείται για την ευστάθεια και ασφάλεια του, όταν τούτο ταξιδεύει χωρίς φορτίο. S*hip in ballast,* πλοίο υπό έρμα. *Voyage in ballast,* ταξίδι υπό έρμα.

Ballast (to) (1) ταξιδεύω υπό έρμα (χωρίς φορτίο), (2) ερματίζω, σαβουρώνω.

Ballast bonus *Αμοιβή ταξιδιού υπό έρμα*. Χρήματα που πληρώνονται από τον ναυλωτή στον πλοιοκτήτη σαν αποζημίωση, επειδή το πλοίο είναι δύσκολο να βρεί φορτίο μετά την εκφόρτωση στο λιμάνι προορισμού. Στις περιπτώσεις αυτές το πλοίο είναι υποχρεωμένο να πλεύσει χωρίς φορτίο (in ballast) ώσπου να βρει τον επόμενο ναύλο.

Ballast leg *Σκέλος ταξιδιού υπό έρμα*. Είναι το τμήμα του ταξιδιού, πριν το λιμάνι φορτώσεως ή/και μετά το λιμάνι εκφορτώσεως, που το πλοίο ταξιδεύει χωρίς φορτίο. Το σκέλος τούτο παίζει σημαντικό ρόλο στον υπολογισμό των εξόδων του ταξιδιού του πλοίου.

Ballast trip Ταξίδι υπό έρμα (χωρίς φορτίο).

Baltcon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου το οποίο χρησιμοποιείται για φορτώσεις άνθρακα από το Ηνωμένο Βασίλειο προς Βαλτική και λιμάνια της Σκανδιναβίας και της Λευκής Θάλασσας. Η πλήρης ονομασία του ναυλοσυμφώνου είναι Baltic and White Sea Conference Coal Charter.

Baltic International Freight Futures Exchange. Σύντμ. BIFFEX. Τμήμα του London Commodity Exchange, το οποίο

ιδρύθηκε το 1985. Προσφέρει στους πλοιοκτήτες, διαχειριστές και ναυλωτές μία μέθοδο προστασίας έναντι των ευμετάβλητων ναύλων της ναυλαγοράς, μέσω ενός τυποποιημένου συμβολαίου το οποίο λειτουργεί επί τη βάσει ενός διεθνούς δείκτη (index) ναυλαγοράς πλοίων ξηρού φορτίου, του Baltic Freight Index.

Baltic and International Maritime Conference. Ιδιωτικός ναυτιλιακός οργανισμός με έδρα την Κοπεγχάγη του οποίου κύριος σκοπός είναι να προάγει θέματα ενδιαφέροντος της διεθνούς ναυτιλίας. Έχει τρεις κατηγορίες μελών: (1) πλοιοκτήτες, (2) μεσίτες ναυτιλιακών συμβάσεων (ναυλομεσίτες, ναυτικούς πράκτορες) και (3) ναυτιλιακούς ομίλους (clubs), όπως αλληλοασφαλιστικούς συνεταιρισμούς (P+I clubs), ναυτικές ομοσπονδίες, ενώσεις πλοιοκτητών κ.λπ.). Μία από τις σημαντικές υπηρεσίες που προσφέρει στη ναυτιλία είναι και ο σχεδιασμός μεγάλου αριθμού ναυλοσυμφώνων και άλλων ναυτιλιακών εντύπων. Όσον αφορά τα ναυλοσύμφωνα αυτά διακρίνονται σε agreed, adopted και recommended forms. Σύντμ. BIMCO.

Baltic Mercantile & Shipping Exchange Είναι ένα πολύ παλαιό Ίδρυμα (institution) στο Λονδίνο, γνωστό και σαν Baltic, το οποίο είναι μοναδικό στην ανταλλαγή ναυτιλιακών πληροφοριών. Σε αίθουσά του, στο λεγόμενο "floor" συναντώνται εκπρόσωποι των ναυλωτών και των πλοιοκτητών με σκοπό την ναύλωση των πλοίων καθώς και ανταλλαγή πληροφοριών που αφορούν τη διεθνή ναυτιλία. Άλλες δραστηριότητες περιλαμβάνουν αεροπορικούς ναύλους και αγοραπωλησίες πλοίων.

Baltime Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης που εκδίδεται από το (Baltic and International Maritime Conference – BIMCO βλ. λ.). Θεωρείται ναυλοσύμφωνο με ευνοϊκούς όρους για τους πλοιοκτήτες, σε αντίθεση με το NYPE το οποίο θεωρείται ευνοϊκό για τους ναυλωτές.

Baltimore Form C Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού το οποίο χρησιμοποιείται για φορτώσεις σιτηρών από τις ΗΠΑ. Η πλήρης ονομασία του είναι Approved Baltimore Berth Grain Charter Party.

Baltpulp Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου το οποίο χρησιμοποιείται για τη μεταφορά χαρτοπολτού και χαρτιού από τη Φινλανδία. Εκδίδεται από τη BIMCO.

Banana carrier *Πλοίο μεταφοράς μπανάνας, μπανανάδικο*. Ειδικά σχεδιασμένο για τη μεταφορά μπανανών. Οι μπανάνες είναι ευπαθές φρούτο που ωριμάζει γρήγορα αν δεν διατηρηθεί στη σωστή θερμοκρασία. Θερμοκρασία μεταφοράς 13 – 14 βαθμοί Κελσίου.

Bank guarantee Τραπεζική εγγύηση.

Bank presenting Τράπεζα που θα παρουσιαστούν οι φορτωτικές.

Bar (1) *Σύρτις, πάγκος*. Υποβρύχιο ανύψωμα (πάγκος) από άμμο, που σχηματίζεται στο στόμιο ποταμού. Τούτο εμποδίζει τα έμφορτα πλοία να εισέλθουν στο εσωτερικό του ποταμού και για τον λόγο αυτό πολλές φορές είναι αναγκασμένα να εκφορτώσουν σε φορτηγίδες μέρος του φορτίου τους. (2) (νομ.) Εμπόδιο, διακόπτω, παραγράφω (time-barred – παραγεγραμμένος), απορρίπτω.

Bar draught *Βύθισμα πάνω από πάγκο*. Το βύθισμα μέχρι το οποίο μπορεί να έχει το πλοίο περνώντας πάνω από ένα πάγκο. Υπάρχουν μερικά λιμάνια τα οποία έχουν περιορισμό βυθίσματος λόγω πάγκων και έτσι τα πλοία αναγκάζονται να συμπληρώσουν το φορτίο τους είτε με φορτηγίδες έξω από το λιμάνι ή να προσεγγίσουν σε άλλο λιμάνι.

Bar ports Λιμάνια στα οποία η προσέγγιση του πλοίου υποχρεωτικά περνά πάνω από περιοχές με προσχώσεις άμμου, οι οποίες έχουν μικρό βύθισμα.

Bareboat charter (1) *Ναύλωση γυμνού πλοίου*. Χρονοναύλωση (εκμίσθωση) του πλοίου, συνήθως για μεγάλη χρονική περίοδο (π.χ. 5-7 χρόνια), κατά την οποία ο πλοιοκτήτης

παραδίδει το πλοίο στον χρονοναυλωτή και ο χρονοναυλωτής καθ' όλη τη διάρκεια της ναύλωσης έχει την επάνδρωση, την εμπορική εκμετάλλευση και τον ναυτικό έλεγχο του πλοίου. Ήτοι, ο χρονοναυλωτής ορίζει τον πλοίαρχο και το πλήρωμα, αυτός ναυλώνει το πλοίο και έχει επίσης και τον ναυτικό έλεγχο του πλοίου. Δηλαδή, εκτός από ότι αφορά θέματα πλοιοκτησίας και σημαίας του πλοίου, όλοι οι έλεγχοι περιέρχονται στον χρονοναυλωτή γυμνού πλοίου, εκτός αν άλλως έχει συμφωνηθεί.
Για τέτοιου είδους ναυλώσεις, από πλευράς πλοιοκτησίας, ενδιαφέρονται τα πρόσωπα ή οι εταιρείες που επιθυμούν να έχουν πλοία υπό την πλοιοκτησία τους για λόγους επένδυσης αλλά δεν επιθυμούν ή δεν ειδικεύονται στη διαχείρισή τους. Από πλευράς ναυλωτών, ενδιαφέρονται τα πρόσωπα ή οι εταιρείες που έχουν ειδικές απαιτήσεις στις θαλάσσιες μεταφορές και έχουν την ικανότητα να διαχειρίζονται πλοία αλλά δεν έχουν την επιθυμία ή τη δυνατότητα να τα αγοράσουν. Ναυλώσεις γυμνού πλοίου συναντάμε συχνά στα δεξαμενόπλοια, όπου οι εταιρείες πετρελαίου χρονοναυλώνουν πλοία για μεγάλη χρονική περίοδο, έτσι ώστε να έχουν τη δυνατότητα να στέλνουν τα πλοία τους σε οποιοδήποτε λιμάνι και όποτε αυτές επιθυμούν και να μην εξαρτώνται οι μεταφορές τους από την πλοιοκτησία. Παραδείγματος χάριν, όταν αυτές επιθυμούν να μεταφέρουν τα φορτία τους από και προς περιοχές που παρουσιάζουν επικινδυνότητα στη ναυσιπλοΐα όπως, εχθροπραξίες ή άλλες ειδικές καταστάσεις που επηρεάζουν σημαντικά τη ναυλαγορά ή εκεί που οι πλοιοκτήτες γενικώς δεν θα έστελναν τα πλοία τους. Ο όρος bareboat συνηθίζεται να χρησιμοποιείται στο ναυτιλιακό χώρο ενώ από τους νομικούς χρησιμοποιείται ο όρος demise charter, ο οποίος έχει την ίδια σημασία. (2) Συντομογραφία του ναυλοσυμφώνου bareboat charter-party.

Bareboat charter (to) Ναυλώνω γυμνό σκάφος.

Bareboat charterer *Ναυλωτής γυμνού πλοίου*. Ο ναυλωτής αναλαμβάνει την επάνδρωση, τον εμπορικό καθώς και τον ναυτικό έλεγχο του πλοίου. Δηλαδή ο ναυλωτής ελέγχει το πλοίο σαν να είναι ο πραγματικός πλοιοκτήτης. Αναλαμβάνει όλα τα λειτουργικά έξοδα του πλοίου, όπως έξοδα πληρώματος, καύσιμα, εξοπλισμό κ.ά. Αναφέρεται επίσης και σαν demise charterer ή charterer by demise.

Bareboat charter-party Ναυλοσύμφωνο ναύλωσης γυμνού πλοίου. Βλ. bareboat charter.

Barecon 'A' Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου που χρησιμοποιείται σε ναύλωση γυμνού πλοίου. Εκδίδεται από τη BIMCO. Βλ. bareboat charter.

Barecon 'B' Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου που χρησιμοποιείται σε ναυπηγούμενα πλοία, χρηματοδοτούμενα με υποθήκη. Εκδίδεται από τη BIMCO.

Barge Φορτηγίδα (μαούνα/μπάριζα).

Barge (to) Μεταφέρω (φορτίο) με φορτηγίδα.

Barge-carrying ship *Πλοίο μεταφοράς φορτηγίδων*. Ποντοπόρο πλοίο το οποίο μεταφέρει φορτηγίδες με φορτίο. Το πλοίο αυτό χρησιμοποιείται για προσεγγίσεις έξω από λιμάνια τα οποία στερούνται λιμενικών εγκαταστάσεων. Οι φορτηγίδες εκφορτώνονται, φορτωμένες με φορτίο, στη θάλασσα και από εκεί ρυμουλκούνται προς το λιμάνι προορισμού. Ομοίως, από το λιμάνι φορτώσεως, οι προς φόρτωση φορτηγίδες ρυμουλκούνται έμφορτες και κατόπιν φορτώνονται επί του πλοίου. Ένας τύπος μεταφοράς φορτηγίδων είναι το πλοίο LASH (Lighter Aboard Ship).

Barratry *Ναυταπάτη σε βάρος πλοιοκτήτη*. Δόλια πράξη από την πλευρά του πλοιάρχου ή του πληρώματος που έχει σαν αποτέλεσμα ζημιά ή απώλεια, στους πλοιοκτήτες του πλοίου ή στο φορτίο.

Barter *Αντιπραγματισμός*. Ανταλλαγή είδος με είδος χωρίς τη μεσολάβηση χρήματος, κυρίως με κρατικές συμφωνίες.

Baryte *Βαρύτης*. Κρυσταλλικό ορυκτό. Το όνομά του οφείλεται στο μεγάλο ειδ. βάρος του (βαρύς), μεγάλο για μη μεταλλικό ορυκτό.

Base cargo (1) *Βασικό φορτίο*. Λέγεται για σχετικά βαρύ φορτίο το οποίο στοιβάζεται στον πυθμένα του κύτους για να παρέχει στο πλοίο ευστάθεια. (2) Βασικό φορτίο. Η ελάχιστη ποσότητα φορτίου που απαιτείται από εταιρεία γραμμής (shipping line), έτσι ώστε να συμφέρει το πλοίο να προσεγγίσει σε συγκεκριμένο λιμάνι φορτώσεως.

Baseline *Γραμμή βάσεως*. Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση των Ην. Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982, γραμμή βάσεως είναι η γραμμή αναφοράς από την οποία μετράται το εύρος της αιγιαλίτιδας ζώνης. Αυτή άλλοτε είναι η φυσική ακτογραμμή και άλλοτε ευθύγραμμο τμήμα που ενώνει, για παράδειγμα, τα άκρα ενός κόλπου.

Basin Λεκάνη λιμανιού.

Beam *Μέγιστο πλάτος πλοίου*. Απαραίτητο στοιχείο για τη ναύλωση του πλοίου. Τούτο μερικές φορές είναι παράγοντας που καθορίζει κατά πόσο ένα πλοίο, λόγω του πλάτους του, μπορεί να διέλθει από συγκεκριμένες διώρυγες ή δεξαμενές και έτσι να προσεγγίσει σε ένα συγκεκριμένο λιμάνι. Λέγεται και breadth.

Bearer (of bill of lading) *Κομιστής φορτωτικής*. Πρόσωπο το οποίο προσκομίζει τη φορτωτική στο πλοίο, στο λιμάνι εκφόρτωσης, και σε αντάλλαγμα του παραδίδονται τα εμπορεύματα.

Beaufort Scale *Κλίμακα δύναμης ανέμου*.

Δύναμη	Ταχύτητα (κόμβοι)		
0	0–1	άπνοια – νηνεμία	calm
1	1 – 3	υποπνέων	light air
2	4 – 6	λεπτός – ασθενής	light breeze
3	7 – 10	ολίγος – λεπτός	gentle breeze
4	11 – 16	μέτριος	moderate breeze
5	17 – 21	λαμπρός	fresh breeze
6	22 – 27	ισχυρός	strong breeze
7	28 – 33	σφοδρός	moderate gale
8	34 – 40	σκληρός	fresh gale
9	41 – 47	καταιγίζων – θύελλα	strong gale
10	48 – 55	καταιγίδα – ισχυρή θύελλα	whole gale
11	56 – 63	βίαιη καταιγίδα	storm
12	64 και άνω,	τυφώνας	hurricane

Before breaking bulk Πρόκειται για το χρονικό διάστημα πριν ένα πλοίο αρχίσει την εκφόρτωση ή πριν ανοίξει τα αμπάρια του. Ο όρος αυτός γενικά αναφέρεται στην πληρωμή του ναύλου ο οποίος πρέπει να καταβληθεί στον πλοιοκτήτη πριν την έναρξη της εκφόρτωσης. Σύντμ. BBB.

Below bridges *Κάτω από γέφυρες*. Αναφέρεται σε μετακινήσεις πλοίων που πρέπει να περάσουν κάτω από γέφυρες για να φορτώσουν/εκφορτώσουν το φορτίο τους. Σύντμ. BB.

Belt conveyor Σύστημα φορτοεκφόρτωσης χύμα φορτίων με ιμάντα.

Berth Μέρος της αποβάθρας όπου ένα πλοίο πλευρίζει για φόρτωση ή εκφόρτωση.

Berth (to) *Πλευρίζω, προσορμίζω*. Δένω πλοίο κατά μήκος της προβλήτας.

Berth charter-party *Ναυλοσύμφωνο προβλήτας*. Ναυλοσύμφωνο στο οποίο αναφέρεται συγκεκριμένη προβλήτα φόρτωσης/εκφόρτωσης. Ο χρόνος αναμονής (laytime) κατά την φόρτωση ή εκφόρτωση αρχίζει να μετράει από τη στιγμή που το πλοίο φθάσει στη συγκεκριμένη προβλήτα, σύμφωνα με το ναυλοσύμφωνο.

Berth standard of average clause Ρήτρα ναυλοσυμφώνου στην οποία ορίζεται η συνεισφορά που θα γίνει από τον ναυλωτή για οποιαδήποτε απαίτηση απώλειας ή ζημίας στο φορτίο, για την οποία είναι υπεύθυνος ο πλοιοκτήτης.

Berth terms *Όροι προβλήτας*. Σημαίνει ότι το

συμφωνητικό μεταφοράς υπόκειται στις συνήθειες και τους όρους των λιμένων φόρτωσης και εκφόρτωσης. Σχετίζεται με τα έξοδα φορτώσεως και εκφορτώσεως όπως, μεταξύ άλλων, την πληρωμή των στοιβαδόρων και των χειριστών των γερανών από τους πλοιοκτήτες και την επιβολή τελών επί του ναύλου. Λέγεται και liner terms. Σύντμ. BT.

Berthage *Τέλη προβλήτας*. Επιβάλλονται για τη χρήση προβλήτας.

Berthing Πλεύριση, προσόρμιση.

Beset *περικυκλωμένος*. Λέγεται για πλοίο το οποίο έχει παγιδευτεί στους πάγους κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μη μπορεί να χειρίσει, με αποτέλεσμα να μετατοπίζεται και αυτό μαζί με τους πάγους. Αυτό μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα να βρεθεί σε αβαθή ή να προσκρούσει σε υποθαλάσσια αντικείμενα.

Bilge *Υδροσυλλέκτης, σεντίνα*. Χώρος στο κατώτερο μέρος του κύτους όπου συγκεντρώνονται υγρά τα οποία εν συνεχεία αντλούνται και πετιούνται στη θάλασσα.

Bill Σύντομη ονομασία της φορτωτικής (bill of lading).

Bill of entry Διασάφηση, ήτοι δήλωση περιγραφής της προέλευσης και της αξίας ενός εισαγόμενου εμπορεύματος η οποία γίνεται από τον εισαγωγέα προς τις τελωνειακές αρχές.

Bill of exchange Συναλλαγματική.

Bill of health *Υγειονομική πιστοποίηση*. Έγγραφη δήλωση που γίνεται στο λιμάνι από τις αρχές, με την οποία πιστοποιείται ότι οι επιβαίνοντες στο πλοίο είναι σε αποδεκτή υγειονομική κατάσταση και μπορούν να έλθουν σε φυσική επικοινωνία με την ξηρά.

Bill of lading *Φορτωτική*. Έγγραφο το οποίο εκδίδεται από τον πλοιοκτήτη προς τον φορτωτή εμπορευμάτων. Υπογράφεται από τον πλοίαρχο. Η φορτωτική έχει τρεις λειτουργίες. Αποτελεί: (1) απόδειξη των εμπορευμάτων που παρεδόθησαν στον πλοιοκτήτη ή τον μεταφορέα, (2) μαρτυρία της σύμβασης μεταφοράς μεταξύ φορτωτή των εμπορευμάτων και του πλοιοκτήτη, και (3) τίτλο κυριότητας των εμπορευμάτων από τη στιγμή που φορτώθηκαν στο πλοίο. Σαν απόδειξη, περιέχει το είδος και την ποιότητα των εμπορευμάτων καθώς και σχετικές σημειώσεις αν τα εμπορεύματα δεν είναι σε εμφανή καλή κατάσταση όταν αυτά παραλαμβάνονται στο πλοίο. Σαν μαρτυρία της σύμβασης, η φορτωτική περιέχει τους όρους της σύμβασης μεταφοράς ή, όπου η σύμβαση αντιπροσωπεύεται από ναυλοσύμφωνο, κάνει αναφορά σ' αυτό. Σαν έγγραφο τίτλου, η φορτωτική χρησιμοποιείται από τον κάτοχό της για την παραλαβή των εμπορευμάτων από το πλοίο. Σύντμ. B/L ή b/l ή BOL.

Φρασεολογία περί την φορτωτική:

- *arbitration clause in bill of lading,* όρος περί διαιτησίας στην φορτωτική,
- *consignees' lien on vessel for undue performance of the b/l,* δικαίωμα του παραλήπτου του φορτίου προς κατάσχεση του πλοίου λόγω μη εκτελέσεως των όρων της φορτωτικής,
- *clean b/l,* καθαρή φορτωτική,
- *construction of the b/l,* ερμηνεία της φορτωτικής,
- *contents of the b/l binding on shipper*, όροι της φορτωτικής δεσμεύοντες τον φορτωτή,
- *delay in presenting b/l for signature*, καθυστέρηση προς εμφάνιση και υπογραφή της φορτωτικής,
- *delivery of cargo to the holder of the b/l*, παράδοση φορτίου στον κομιστή της φορτωτικής.
- *precise description of goods in the b/l,* επακριβής περιγραφή των εμπορευμάτων στην φορτωτική,
- *bill of lading as evidence for quality and quantity of goods shipped,* η φορτωτική ως αποδεικτικό έγγραφο της ποιότητος και ποσότητος των φορτωθέντων εμπορευμάτων,
- *exceptions in the b/l,* όροι απαλλαγής ευθύνης της φορτωτικής,
- *forgery of the b/l*, πλαστογραφία της φορτωτικής,
- *frustration of the b/l,* αδυναμία εκτελέσεως των όρων της φορτωτικής,

- *function of the b/l,* λειτουργία της φορτωτικής,
- *right of injunction to the holder of the b/l,* δικαίωμα λήψεως ασφαλιστικών μέτρων του κομιστού της φορτωτικής,
- *inaccurate descriptions on b/l,* ανακριβείς περιγραφές επί της φορτωτικής,
- *broker's lien on b/l, προνόμιο (επίσχεση) της φορτωτικής υπό του ναυλομεσίτου,*
- *clause in a b/l for notice of readiness to unload cargo, όρος φορτωτικής περί αναγγελίας ετοιμότητας του πλοίου για εκφόρτωση,*
- *implied terms in a b/l, σιωπηροί όροι φορτωτικής,*
- *withholding of b/l by shipowner, επίσχεση της φορτωτικής από τον εκναυλωτή,*
- *endorsement of b/l, οπισθογράφηση της φορτωτικής,*
- *subordinate bs/l, αντίγραφα φορτωτικής (διπλότυπα) (duplicates),*
- *transfer of the b/l delivery, μεταβίβαση της φορτωτικής δια παραδόσεώς της,*
- *shipowner's adverse claim for freight as excuse for refusal to deliver (cargo) goods mentioned in b/l, ανταγωγή εκναυλωτή περί μη παραδόσεως του φορτίου προ της πληρωμής του οφειλόμενου ναύλου,*
- *duty of carrier to deliver cargo on demand on holder of the b/l and upon presentment of the b/l, υποχρέωση μεταφορέως προς παράδοση του φορτίου δια της αιτήσεως και επί τη εμφανίσει της φορτωτικής υπό του κομιστού αυτής,*
- *bill of lading erasures,* διαγραφές επί της φορτωτικής,
- *injunction for impairment of validity of b/l,* ασφαλιστικά μέτρα λόγω προσβολής του κύρους της φορτωτικής,
- *liability of endorser to transfer a clean b/l to endorsee,* ευθύνη οπισθογράφου όπως μεταβιβάσει καθαρή φορτωτική,
- *injunction in aid of attachment of vessel of order bill,* ασφαλιστικά μέτρα κατασχέσεως πλοίου υπό κομιστού φορτωτικής,
- *liability of carrier for non receipt of goods mentioned on b/l,* ευθύνη του μεταφορέως εκ της μη παραδόσεως των αναφερομένων στη φορτωτική εμπορευμάτων,
- *equitable lien of carrier on cargo for freight unpaid according to the bill of lading clauses,* νόμιμο δικαίωμα επισχέσεως του φορτίου υπό του μεταφορέα λόγω απλήρωτου ναύλου, σύμφωνα με τους όρους της φορτωτικής.

Bill of lading conventions *Διεθνείς συμβάσεις σχετικά με τις φορτωτικές.* Κατά τον 19ο αιώνα οι φορτωτικές τροποποιήθηκαν με την εισαγωγή νέων ρητρών σχετικά με την απαλλαγή ευθύνης (liability exemption clauses). Στις ΗΠΑ όπου τα ενδιαφέροντα σχετικά με τα φορτία ήσαν ισχυρά, εισήχθη υποχρεωτική νομοθεσία με τον νόμο Harter Act του 1893. Στις 28/8/1924 θεσπίστηκαν οι Κανόνες της Χάγης (Hague Rules) που αφορούσαν τις φορτωτικές, οι οποίοι τροποποιήθηκαν με το Πρωτόκολλο της 23/2/1968, τους λεγόμενους Κανόνες Hague–Visby-Rules. Και το 1978 θεσπίζεται η Διεθνής Σύμβαση των Ην. Εθνών σχετικά με τη Μεταφορά Φορτίων δια Θαλάσσης (Hamburg Rules 1978).

Bill of lading to order *Φορτωτική εις διαταγήν.* Η φορτωτική αυτή πρέπει να υπογραφεί από τον παραλήπτη πριν τα εμπορεύματα παραδοθούν σ' αυτόν από το πλοίο. Είναι φορτωτική μεταβιβάσιμη δια οπισθογραφήσεως. Επίσης λέγεται και order bill of lading.

Bimchemtime Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορές χημικών σε δεξαμενόπλοια.

Bimchemvoy Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού το οποίο χρησιμοποιείται για την μεταφορά χημικών σε δεξαμενόπλοια, σχεδιασμένο από την Baltic and International Maritime Conference (BIMCO).

Bimchemvoybill Κωδική ονομασία φορτωτικής που χρησιμοποιείται για φορτώσεις χημικών σε δεξαμενόπλοια όταν χρησιμοποιείται ναυλοσύμφωνο Bimchemvoy.

Bimcosale Κωδική ονομασία πωλητήριου συμβολαίου το οποίο εκδίδεται από την

BIMCO και χρησιμοποιείται για την αγορά πλοίων.

Biscoilvoy Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού που χρησιμοποιείται για μεταφορές φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών. Εκδίδεται από την BIMCO.

Biscoilvoybill Κωδική ονομασία Φορτωτικής που χρησιμοποιείται για φορτώσεις φυτικών και ζωικών ελαίων και λιπών όταν χρησιμοποιείται ναυλοσύμφωνο Biscoilvoy.

Black list *Μαύρος κατάλογος (λίστα)*. Κατάλογος χωρών με τον οποίο ένα κράτος προειδοποιεί ότι σε όποιο πλοίο προσεγγίσει σε ένα από τα λιμάνια των χωρών του καταλόγου, δεν θα του επιτρέπεται να προσεγγίζει σε δικά του λιμάνια. Για παράδειγμα τα αραβικά κράτη τηρούν κατάλογο όσων πλοίων έχουν προσεγγίσει σε λιμάνι του Ισραήλ, οπότε τα πλοία αυτά απαγορεύεται να προσεγγίσουν λιμάνια αραβικών κρατών.

Black products *Ακατέργαστα πετρελαιοειδή*, όπως αργό πετρέλαιο, μαζούτ. Επίσης αναφέρεται και σαν dirty (petroleum) products.

Blackseawood Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού που χρησιμοποιείται σε φορτώσεις ξυλείας από πρώην σοβιετικά λιμάνια της Μαύρης θάλασσας και του Δούναβη. Εκδίδεται από το Συντονιστικό Γραφείο Ναυλώσεων Μόσχας (Shipchartering Co-ordinating Bureau, Moscow).

Blackseawoodbill Κωδική ονομασία φορτωτικής που χρησιμοποιείται για φορτώσεις ξυλείας από πρώην σοβιετικά και ρουμανικά λιμάνια της Μαύρης Θάλασσας και του Δούναβη, όταν χρησιμοποιείται ναυλοσύμφωνο Blackseawood.

Bleeding wing tank Δεξαμενή η οποία βρίσκεται σε κάθε πλευρά του πάνω μέρους του κύτους, σε πλοία μεταφοράς φορτίου χύδην. Έχει σχεδιασθεί για να φορτώνονται μέσα στη δεξαμενή φορτία χύδην, όπως δημητριακά. Η κατασκευή τους περιορίζει τις ελεύθερες επιφάνειες του φορτίου και τοιουτοτρόπως αποτρέπει την μετατόπιση του. Κατά την εκφόρτωση το φορτίο που περιέχεται στις δεξαμενές αδειάζει στο κύτος και κατόπιν εκφορτώνεται απ' αυτό. Οι δεξαμενές αυτές μπορεί να χρησιμοποιηθούν και σαν δεξαμενές έρματος.

Blocking off Η στερέωση (δέσιμο) του φορτίου μέσα στα κύτη, όταν αυτά δεν είναι γεμάτα, ώστε να μη μετατοπίζεται το φορτίο κατά την διάρκεια του ταξιδιού.

Block stow (to) Τοποθετώ στο κύτος του πλοίου φορτίο (π.χ. ξυλείας) ίσου μήκους, χωρίς να εξέχουν τεμάχια του φορτίου, έτσι ώστε να γίνει η καλύτερη εκμετάλλευση του χώρου των κυτών.

Block stowage Τοποθέτηση στο κύτος του πλοίου φορτίου (π.χ. ξυλείας) ίσου μήκους, χωρίς να εξέχουν τεμάχια του φορτίου, έτσι ώστε να γίνει η καλύτερη εκμετάλλευση του χώρου των κυτών.

Blown up Αμερικανική έκφραση που λέγεται για πλοίο το οποίο έχει πολύ μεγάλα διάκενα στοιβασίας (broken stowage).

Boarding and searching of ships Επίσκεψη και έρευνα πλοίων από την τελωνειακή αρχή.

Boat note *Απόδειξη παραλαβής φορτίου*. Απόδειξη που δίδεται από το πλοίο για φορτία που φορτώθηκαν σ' αυτό.

Boatman Εργαζόμενος στο λιμάνι ο οποίος είναι υπεύθυνος για το δέσιμο και λύσιμο των σχοινιών (κάβων) του πλοίου.

Bollard *Δέστρα, μπίντα*. Κίων (κολώνα) στο πλοίο ή σε προβλήτα, πάνω στον οποίο δένονται σχοινιά (κάβοι) των πλοίων.

Bollard pull Η ελκτική δύναμη ρυμουλκού όταν αυτό ρυμουλκεί.

Bona fide (λατιν.) *Καλή πίστη*, αγγλ. good faith. Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστι-

κά σε ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Και αν σε ένα συμβόλαιο δεν υπάρξει καλή πίστη από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, τότε το συμβόλαιο καθίσταται εξ υπαρχής άκυρο (null and void).

Bonded area Περιοχή η οποία ελέγχεται από τις τελωνειακές αρχές, στην οποία αποθηκεύονται τα μη εκτελωνισθέντα φορτία.

Bonded store or bonded warehouse *Αποθήκη εμπορευμάτων υπό διαμετακόμιση (τράνζιτο)*. Αποθήκη που βρίσκεται υπό τον έλεγχο των τελωνειακών αρχών, στην οποία εναποθηκεύονται τα υπό διαμετακόμιση και υποκείμενα σε δασμό εμπορεύματα έως ότου αυτά παραληφθούν από τον εισαγωγέα.

Book space (to) *Εξασφαλίζω χώρο*. Η εξασφάλιση χώρου σε πλοίο από τον φορτωτή ή τον πράκτορά του, για τη μεταφορά εμπορευμάτων από το λιμάνι φορτώσεως έως το λιμάνι εκφορτώσεως.

Booking Κράτηση χώρου/θέσης. Βλ. book space (to).

Booking list *Κατάλογος κρατήσεων*. Κατάλογος κρατήσεων θέσεων ή χώρου για εμπορεύματα.

Booking note Συμφωνητικό μεταφοράς εμπορευμάτων με πλοία γραμμής. Σύντμ. B/N.

Both days inclusive *Συμπεριλαμβανομένων και των δύο ημερών*. Όρος ναυλοσυμφώνου που σημαίνει ότι και οι δύο ημέρες (και η πρώτη και η τελευταία) λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του χρόνου αναμονής (laydays).

Both ends *Και στη φόρτωση και στην εκφόρτωση*. Σύντμ. bends. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται κατά τη ναύλωση του πλοίου, μαζί με διάφορους όρους, όπως: NAABSA bends (not always afloat but safe aground both ends), OSP bends (one safe port both ends).

Both to blame collision clause *Όρος κοινής ευθύνης κατά τη σύγκρουση*. Ρήτρα σε φορτωτική ή ναυλοσύμφωνο η οποία ορίζει ότι, σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ δύο πλοίων όπου και τα δύο φέρουν ευθύνη, οι δικαιούχοι του φορτίου πρέπει να αποζημιώσουν το μεταφέρον (φορτίο) πλοίο για οποιοδήποτε ποσό πλήρωσε το μεταφέρον πλοίο προς το άλλο ή μη μεταφέρον πλοίο για ζημιές που έγιναν στο φορτίο.

Bottle screw *Εντατήρας, σφιγκτήρας*. Εντατήρας ο οποίος τεντώνει τα σχοινιά ή τις αλυσίδες έχμασης (μποτσαρίσματος) του φορτίου. Επίσης συναντάται και σαν turnbuckle.

Bottom side tank Πλευρική δεξαμενή στο κάτω μέρος του κύτους. Βλ. hopper side tank.

Bottom stow cargo Φορτίο που στοιβάζεται στο κάτω μέρος του κύτους, είτε λόγω του ότι το φορτίο είναι βαρύ είτε επειδή αν στοιβαζόταν κάπου αλλού θα προξενούσε ζημιά σε άλλα φορτία.

Bottomry *Θαλασσοδάνειο, ναυτοδάνειο*. Χρήματα τα οποία δανείζεται ο πλοίαρχος του πλοίου, χρησιμοποιώντας το πλοίο σαν εγγύηση. Το έγγραφο δια του οποίου υποθηκεύεται το πλοίο είναι γνωστό σαν bottomry bond (συμφωνητικό ναυτοδανείου). Σκοπός του θαλασσοδανείου είναι για να έλθει εις πέρας το ταξίδι, π.χ. λόγω ανάγκης επισκευών. Ο δανειστής θα εισπράξει τα χρήματά του μόνο εφόσον το πλοίο φθάσει στον προορισμό του. Αν το πλοίο δεν φθάσει στον προορισμό του (π.χ. απολεσθεί) ο δανειστής δεν δικαιούται χρήματα. Σήμερα σπανίζει αυτός ο τρόπος δανεισμού, λόγω της ταχείας αποστολής χρημάτων στο πλοίο.

Bound *Κατευθυνόμενο προς ...* Π.χ. το πλοίο πέρασε από το Γιβραλτάρ με κατεύθυνση προς δυσμάς (west bound).

Bow door Θύρα στο πρωραίο άκρο του πορθμείου (ferry-boat) για την είσοδο και έξοδο των οχημάτων.

Bow ramp Ράμπα οχηματαγωγού πλοίου,

η οποία βρίσκεται στο πρωραίο άκρο του πλοίου.

Bow thruster *Έλικα πλώρης*. Μικρή έλικα του πλοίου, με άξονα κατά το εγκάρσιό του, η οποία βρίσκεται στην πλώρη αυτού και χρησιμεύει για την ταχύτερη, προς τα δεξιά ή αριστερά, στρέψη του πλοίου κατά τους χειρισμούς.

Box *Εμπορευματοκιβώτιο*. Λαϊκή ονομασία του εμπορευματοκιβωτίου.

Box hold vessel Πλοίο του οποίου οι πλευρές των κυτών σχηματίζουν ορθή γωνία με τον πυθμένα (πανιόλο) των κυτών. Τούτο χρησιμεύει ώστε τα εμπορευματοκιβώτια ή άλλα ανάλογου σχήματος φορτία να μπορούν να φορτώνονται πλησίον των πλευρών. Τα πλοία αυτά έχουν συνήθως μεγάλα ανοίγματα κυτών, έτσι ώστε το φορτίο να μπορεί να φορτώνεται στην επιθυμητή θέση. Τα κύτη αυτά καλούνται box holds ή box shaped holds.

Box rate Η κατ' αποκοπή (lump sum) τιμή ναύλου που συμφωνείται ανά μονάδα εμπορευματοκιβωτίου (container), σε αντίθεση με αυτή που συμφωνείται ανά τόνο ή ανά κυβικό μέτρο, ασχέτως με την ποσότητα που θα φορτώσουν οι φορτωτές σε κάθε εμπορευματοκιβώτιο.

Box ship ή **box vessel** Λαϊκή ονομασία πλοίου μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίου.

Boxtime Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης για πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων. Εκδίδεται από τη BIMCO.

Brackish water *Υφάλμυρο νερό*. Η πυκνότητα κυμαίνεται μεταξύ 1.000 και 1.026 χγμ/κυβ.μέτρο. Όρος που αναφέρεται στα νερά των εκβολών των ποταμών που διαπλέουν τα πλοία.

Brake Horse Power *Ιπποδύναμη (ισχύς) πέδησης*. Η ιπποδύναμη της μηχανής δια πεδήσεως (brake) στο σημείο εξόδου του στροφαλοφόρου άξονα. Σύντμ. BHP.

Branch pilot Αμερικανική έκφραση για τοπικό πλοηγό ο οποίος είναι εξοικειωμένος με τα χαρακτηριστικά της περιοχής του λιμένος.

Breach (νομ.) Παράβαση συμφωνίας, αθέτηση συμβατικής υποχρέωσης, σπάσιμο συμφωνίας, breach of charter (αθέτηση εκτέλεσης ναυλοσυμφώνου).

Breadth Πλάτος, βλ. moulded breadth.

Break even point Η κατάσταση κατά την οποία το συνολικό εισόδημα καλύπτει όλα τα έξοδα.

Breakbulk cargo Φορτίο που φορτώνεται στο πλοίο ανά τεμάχιο ή δέσμη (bundle), σε αντίθεση με αυτό που φορτώνεται σε χύμα ή σε εμπορευματοκιβώτια. Επίσης αναφέρεται και σαν συμβατικό φορτίο.

Breakdown clause Ρήτρα διακοπής μίσθωσης λόγω ζημιών του πλοίου κ.λπ. Βλ. off hire clause.

Breaking bulk Το άνοιγμα των αμπαριών για εκφόρτωση ή το άνοιγμα ενός εμπορευματοκιβωτίου. Σε μερικά ναυλοσύμφωνα χρησιμοποιείται η έκφραση 'breaking bulk' για να δηλώσει ότι ο ναύλος θα καταβληθεί με το άνοιγμα των αμπαριών για εκφόρτωση. Η συνήθης φρασεολογία στην περίπτωση αυτή είναι 'freight to be paid before breaking bulk', δηλαδή, δεν θα αρχίσει η εκφόρτωση πριν καταβληθεί ο ναύλος στον πλοιοκτήτη.

Bridge crane *Γερανογέφυρα*. Γερανός, συνήθως ξηράς, με ευρεία διαδρόμηση κινούμενος επί σιδηροτροχιών ή δια ελαστικών τροχών. Οι γερανοί αυτοί κινούνται ιππαστί πάνω από μερικές σειρές (καθ' ύψος) εμπορευματοκιβωτίων τα οποία τοποθετούν ή στοιβάζουν όπως τούτο κριθεί αναγκαίο. Μπορεί να τοποθετηθούν και πάνω σε πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων. Ο γερανός αυτός είναι γνωστός και σαν gantry crane.

Britcont (1) Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, το οποίο εκδίδεται από το Ναυ-

τικό Επιμελητήριο (Chamber of Shipping) του Ηνωμένου Βασιλείου. (2) Κωδική ονομασία φορτωτικής η οποία εκδίδεται από το Ναυτικό Επιμελητήριο (Chamber of Shipping) του Ηνωμένου Βασιλείου.

Broken stowage *Διάκενα στοιβασίας*. Τα κενά που παραμένουν στα κύτη του πλοίου κατά την στοιβασία του φορτίου, όταν το φορτίο λόγω του σχήματός του δεν μπορεί να καταλάβει όλο τον χώρο του κύτους. Επί παραδείγματι, ένα φορτίο ξυλείας σε δέσμες (bundles), αφήνει μεγάλα διάκενα στοιβασίας, εν αντιθέσει με ένα φορτίο σιτηρών χύδην το οποίο καταλαμβάνει όλο τον χώρο των κυτών.

Brokerage *Προμήθεια ναυλομεσιτών*. Προμήθεια που πληρώνεται από τον πλοιοκτήτη προς τον ναυλομεσίτη για τις υπηρεσίες που πρόσφερε ο ναυλομεσίτης για την ναύλωση του πλοίου. Εκφράζεται σε ποσοστό επί του ναύλου (freight) ή του μισθώματος (hire). Συνήθως είναι 1,25 % επί του ναύλου ή του μισθώματος.

Brokerage clause *Ρήτρα προμήθειας μεσιτών*. Ρήτρα ναυλοσυμφώνου στην οποία αναφέρεται η προμήθεια την οποία θα εισπράξει ο ναυλομεσίτης για τις υπηρεσίες του στη ναύλωση του πλοίου.

Brought to and taken from alongside Σημαίνει ότι το πλοίο θα δεχθεί φορτίο για φόρτωση μόνο εάν αυτό παραδοθεί στην πλευρά του πλοίου (στην προβλήτα). Το ίδιο ισχύει και για την εκφόρτωση, οπότε η ευθύνη να παραδοθεί ή να παραληφθεί το φορτίο στην πλευρά του πλοίου, είναι του φορτωτή ή του παραλήπτη αντίστοιχα.

Brussels Tariff Nomenclature. Σύντμ. BTN. Διεθνές σύστημα με το οποίο κατηγοριοποιούνται όλα τα φορτία που μεταφέρονται από μία χώρα στην άλλη, για λόγους τελωνειακούς. Αποτελεί την βάση στην οποία βασίζονται οι ταρίφες πολλών εταιριών πλοίων γραμμής. Κάθε φορτίο έχει τον δικό του κωδικό αριθμό, γνωστό σαν BTN number.

Bucket elevator *Ιμαντιοφόρος μεταφορέας κάδων*. Μεταφέρει σε συνεχή ρυθμό κάδους (buckets) με χύμα φορτίο, όπως άνθρακα, μεταλλεύματα, σιτηρά από την ξηρά μέχρι τα ανοίγματα των κυτών του πλοίου στα οποία αδειάζει το φορτίο.

Bulk cargo *Φορτίο χύδην*. Ομοιογενές ξηρό φορτίο χύδην, όπως μετάλλευμα, άνθρακας, σιτηρά κ.λπ.

Bulk carrier ή bulker *Πλοίο μεταφοράς φορτίου χύδην*. Τα πλοία αυτά δεν έχουν υπόφραγμα (κουραδόρο) και είναι σχεδιασμένα να μεταφέρουν ομοιογενή φορτία χύδην, όπως σιτηρά, ζάχαρη, κ.λπ. Είναι πλοία διαφόρων μεγεθών, χωρίς δικά τους μέσα φορτοεκφόρτωσης, αν και τα μικρού μεγέθους πλοία μπορεί να έχουν δικά τους μέσα φορτοεκφόρτωσης.

Bulk container *Εμπορευματοκιβώτιο μεταφοράς χύμα φορτίου*. Εμπορευματοκιβώτιο με προδιαγραφές ISO το οποίο χρησιμοποιείται για την μεταφορά χύμα φορτίων, όπως ζάχαρης, τσιμέντου, δημητριακών, λιπασμάτων, κ.λπ. Το φορτίο φορτώνεται μέσω ανοίγματος στην οροφή του εμπορευματοκιβωτίου και αδειάζει από άνοιγμα που βρίσκεται στην θύρα ή στο εμπρόσθιο άκρο του, διά κλίσεως του εμπορευματοκιβωτίου.

Bulk/container carrier Πολύχρηστο (multi-purpose) πλοίο σχεδιασμένο να μεταφέρει πλήρες φορτίο εμπορευματοκιβωτίων ή ξηρό φορτίο σε χύμα, όπως σιτηρά, άνθρακα, μεταλλεύματα κ.λπ. Η εναλλακτική χρήση του πλοίου επιτρέπει σ' αυτό να μεταφέρει διάφορα φορτία, έτσι που να ελαχιστοποιούνται τα άφορτα σκέλη (ballast) των ταξιδιών του.

Bulk liquid container Εμπορευματοκιβώτιο με προδιαγραφές ISO το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορά κρασιού, ελαίου ή χημικών σε χύμα.

Bulkhead *Διάφραγμα, φρακτή (μπουλμές)*. Διαμήκη ή εγκάρσια χωρίσματα που διαχωρίζουν διαμερίσματα στο πλοίο. Τα διαφράγ-

ματα ενισχύουν την κατασκεή του σκάφους και το προστατεύουν από πυρκαϊά και την εισροή υδάτων. Σύντμ. Bhd.

Bulkhead door *Θύρα διαφράγματος/φρακτής*. Θύρα σε διάφραγμα το οποίο παρέχει πρόσβαση από ένα χώρο φορτίου σε ένα άλλο. Τούτο χρησιμοποιείται για διέλευση οχημάτων και διέλευση προσωπικού του πλοίου. Οι θύρες αυτές πρέπει να είναι υδατοστεγείς και μπορεί να είναι διαφόρων τύπων, για παράδειγμα, κυλιόμενες, αναδιπλούμενες ή περιστρεφόμενες.

Bulwark *Δρύφακτο, παραπέτο*. Μεταλλική πλευρά στο άκρο του καταστρώματος του πλοίου. Είναι προστατευτική κατασκευή για τους επιβαίνοντες στο πλοίο.

Bundling yard Μέρος στο οποίο φορτίο ξυλείας δένεται σε δέματα (bundles). Συνήθως βρίσκεται πέριξ του λιμανιού.

Bunker (to) Εφοδιάζω το πλοίο με καύσιμα (πετρέλευση, ανθράκευση).

Bunker adjustment factor, βλ Bunker surcharge.

Bunker broker *Μεσίτης προμήθειας καυσίμων*. Μεσολαβεί μεταξύ της εταιρίας πετρελαίων και του πλοιοκτήτη για να εφοδιαστεί το πλοίο με καύσιμα.

Bunker clause Ρήτρα ναυλοσυμφώνου χρόνου (time charter), η οποία υποχρεώνει τον ναυλωτή κατά την παράδοση του πλοίου και τον πλοιοκτήτη κατά την επαναπαράδοση να πληρώσουν για τα υπάρχοντα επί του πλοίου καύσιμα.

Bunker deviation clause *Ρήτρα ανθρακεύσεως*. Ρήτρα ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, η οποία επιτρέπει στον πλοιοκτήτη να προσεγγίζει το πλοίο του σε οποιοδήποτε λιμάνι για να εφοδιαστεί με καύσιμα, παρεκκλίνοντας από την κανονική πορεία του πλοίου.

Bunker escalation clause Ρήτρα ναυλοσυμφώνου ταξιδίου η οποία δηλώνει ότι, παρότι η ναύλωση έχει συμφωνηθεί βάσει συγκεκριμένης τιμής των καυσίμων, στην περίπτωση που καταβληθεί μεγαλύτερη τιμή στα καύσιμα κατά την εκτέλεση του συμφωνηθέντος ταξιδίου, τότε οι ναυλωτές θα πληρώσουν στον πλοιοκτήτη τα επιπλέον χρήματα που αυτός πλήρωσε.

Bunker surcharge Επιπρόσθετη επιβάρυνση η οποία επιβάλλεται από τις εταιρίες τακτικών γραμμών (shipping lines) ή την κοινοπραξία εταιριών τακτικών γραμμών (liner conferences), για να αντισταθμίσουν τις αυξήσεις στο κόστος των καυσίμων. Η επιβάρυνση αυτή εκφράζεται είτε σαν ένα ποσό επί του ναύλου ανά τόνο ή σαν ποσοστό επί του ναύλου. Επίσης αναφέρεται και σαν διορθωτικός παράγοντας καυσίμων (bunker adjustment factor – BAF) ή fuel oil surcharge (FOS) ή fuel adjustment factor (FAF). Σύντμ. B/S.

Bunkering port *Λιμάνι εφοδιασμού καυσίμων*. Λιμάνι στο οποίο προσεγγίζει ένα πλοίο για να εφοδιαστεί με καύσιμα.

Bunkers Καύσιμα του πλοίου.

Buoy *Σημαντήρας, τσαμαδούρα*. Μικρό επιπλέον αντικείμενο, αγκυροβολημένο στον βυθό, το οποίο οριοθετεί σημεία ενός διαύλου, επισημαίνει ναυάγια ή άλλους κινδύνους στη ναυσιπλοΐα.

Buoy berth Σημαντήρας/ναύδετο, στο οποίο δένει το πλοίο με σκοπό να φορτώσει ή εκφορτώσει το φορτίο του.

Burden of proof *Το βάρος της αποδείξεως*. Είναι η υποχρέωση από την πλευρά του ενάγοντος ή του μηνυτού να αποδείξει αυτά που ισχυρίζεται. Για παράδειγμα, σε περίπτωση που κάποιος (π.χ. ο ναυλωτής) ισχυριστεί ότι το πλοίο είναι αναξιόπλουν (unseaworthy), πρέπει αυτός να αποδείξει την αναξιοπλοΐα του πλοίου. Το ότι το πλοίο υπέστη σοβαρές ζημιές ή βυθίστηκε από ανεξήγητη αιτία δεν σημαίνει ότι το πλοίο είναι αναξιόπλουν. Λέγεται και onus of proof.

Bureau International des Containers

(γαλλ.). Διεθνές γραφείο εμπορευματοκιβωτίων. Σύντμ. BIC.

Bureau Veritas *Γαλλικός Νηογνώμονας*. Είναι μέλος του Διεθνούς Συνδέσμου Νηογνωμόνων, IACS. Βλ. classification society. Σύντμ. BV.

Butane carrier *Πλοίο μεταφοράς βουτανίου*. Έχει σχεδιαστεί να μεταφέρει βουτάνιο σε υγρή κατάσταση. Το βουτάνιο μεταφέρεται σε δεξαμενές που βρίσκονται εντός των κυτών του πλοίου, και παραμένει σε υγρή κατάσταση μέσω πίεσης και ψύξης. Τα πλοία αυτά είναι επίσης κατάλληλα για τη μεταφορά προπανίου.

Buyers' market Αγορά κατά την οποία η προσφορά υπερβαίνει τη ζήτηση με συνέπεια οι τιμές να διαμορφώνονται σε χαμηλά επίπεδα.

Buyers' representative clause *Ρήτρα σχετικά με τον αντιπρόσωπο του αγοραστή*. Όρος που συνήθως αναφέρεται στη συμφωνία πώλησης πλοίου. Ο πωλητής επιτρέπει στον αντιπρόσωπο του αγοραστή να επιβιβαστεί στο πλοίο πριν αυτό παραδοθεί στον αγοραστή, έτσι ώστε να εξοικειωθεί με την λειτουργία του πλοίου. Ο αντιπρόσωπος του αγοραστή επιβαίνει στο πλοίο με ευθύνη του αγοραστή.

By-laws ή **bylaws** Εσωτερικός κανονισμός ή καταστατικό εταιρείας.

By-product Παραπροϊόν, υποπροϊόν.

F

Factory Εργοστάσιο.

Fair tide Παλιρροιακό ρεύμα το οποίο αυξάνει την ταχύτητα του πλοίου.

Fair wear and tear excepted *Εξαιρουμένης της φυσιολογικής φθοράς*. Όρος ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης, σχετικά με την επαναπαράδοση του πλοίου, το οποίο σημαίνει ότι το πλοίο θα επαναπαραδοθεί στον πλοιοκτήτη στην ίδια φυσική κατάσταση (χωρίς ζημιά), εξαιρουμένης της φυσιολογικής φθοράς του.

Fairway Το πλεύσιμο μέρος του ποταμού ή διαύλου έξω από το λιμάνι. Στο σημείο αυτό το πλοίο αφήνει τον τελευταίο πλοηγό.

Fast as can *Όσο το δυνατόν γρηγορότερα*. Όρος συμβάσεως μεταφοράς, που σημαίνει ότι ο φορτωτής ή ο ναυλωτής θα πρέπει να παρέχει το φορτίο με την ταχύτητα την οποία μπορεί το πλοίο να παραλάβει το φορτίο ή ο παραλήπτης θα πρέπει να παραλάβει το φορτίο με την ταχύτητα που το πλοίο μπορεί να το εκφορτώσει. Και στις δύο περιπτώσεις θα ληφθούν υπόψη και οι συνήθειες λιμένος (custom of the port, βλ. λ.). Σύντμ. FAC.

Federation of National Associations of Shipbrokers and Agents Ομοσπονδία Εθνικών Σωματείων Ναυλομεσιτών και Πρακτόρων. Σύντμ. FONASBA.

Feeder *Τροφοδοτικό στόμιο*. Ξύλινη κατασκευή ή οποία μοιάζει με κουτί που είναι ανοικτό στην επάνω και κάτω πλευρά η οποία κατασκευάζεται όταν πρόκειται να μεταφερθούν σιτηρά χύδην. Κατασκευάζεται ακριβώς κάτω από το στόμιο του κύτους (κουβούσι), και είναι συνέχεια των τοιχωμάτων αυτού. Τα σιτηρά φορτώνονται σε όλους τους χώρους των κυτών καθώς και στο στόμιο του κύτους. Καθώς τα σιτηρά επικάθονται (χωνεύουν), το φορτίο σιτηρών που βρίσκεται στο στόμιο του κύτους, τροφοδοτεί τα κενά που πάνε να δημιουργηθούν, με αποτέλεσμα να αποτρέπεται η μετατόπιση του φορτίου.

Feeder (to) Μεταφέρω φορτία με μικρό πλοίο από ή προς λιμάνια που προσεγγίζουν μεγάλα ποντοπόρα πλοία, βλ. feeder ship.

Feeder service Υπηρεσία η οποία προσφέρεται από μικρά πλοία τα οποία μεταφέρουν φορτία είτε μεταξύ λιμανιών που εξυπηρετούνται από μεγάλα ποντοπόρα πλοία είτε από ή προς τα λιμάνια αυτά και άλλα μικρά λιμάνια, επειδή τα φορτία μεταξύ των λιμένων αυτών δεν είναι αρκετά για να δικαιολογήσουν την προσέγγιση μεγάλων πλοίων.

Feeder ship *Τροφοδοτικό πλοίο*. Μικρό πλοίο το οποίο μεταφέρει φορτία μεταξύ λιμανιών που εξυπηρετούνται από μεγάλα ποντοπόρα πλοία και λιμανιών που δεν προσεγγίζουν ποντοπόρα πλοία. Τα φορτία αυτά μεταφορτώνονται από τα μικρά στα μεγάλα ποντοπόρα πλοία και αντιστρόφως, επειδή αυτά (φορτία) δεν είναι αρκετά για

να δικαιολογήσουν την προσέγγιση μεγάλων πλοίων.

Ferry Πορθμείο.

Ferry port *Λιμάνι προσέγγισης πορθμείων*. Διαθέτει μεγάλους χώρους στάθμευσης για τα οχήματα που πρόκειται να φορτωθούν στα πλοία. Επίσης διαθέτει ράμπες για την φόρτωση/εκφόρτωση των οχημάτων τις οποίες, δι' ιδίων μέσων, χρησιμοποιούν τα οχήματα δια την είσοδό και έξοδό τους προς και από το πλοίο.

Ferticon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, το οποίο χρησιμοποιείται για τη μεταφορά λιπασμάτων. Εκδίδεται από το Ναυτικό Επιμελητήριο του Ηνωμένου Βασιλείου. Η πλήρης ονομασία του είναι Chamber of Shipping Fertilizers Charter.

Fertilizer terminal Τερματικός σταθμός σε λιμάνι, ο οποίος χρησιμοποιείται για φορτία λιπασμάτων.

Fertivoy Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, το οποίο χρησιμοποιείται για φορτώσεις λιπασμάτων από τις Ην. Πολιτείες και τον Καναδά. Η πλήρης ονομασία του είναι North American Fertilizer Charter Party.

Fighting ship *Ανταγωνιστικό πλοίο*. Πλοίο κοινοπραξίας τακτικών γραμμών το οποίο λαμβάνει χαμηλούς ναύλους για να ανταγωνιστεί τα ελεύθερα φορτηγά πλοία (tramps). Οποιαδήποτε απώλεια λόγω χαμηλών ναύλων, καλύπτεται από την κοινοπραξία.

Firm offer *Προσφορά αμετάκλητη, δεσμευτική*. Είναι δεσμευτική, για το πρόσωπο που την κάνει, εφόσον οι όροι της γίνονται πλήρως αποδεκτοί (από το άλλο μέρος (party)) και εντός του χρονικού ορίου που έχει ορίσει αυτός που κάνει την προσφορά. Π.χ. ο πλοιοκτήτης προσφέρει το πλοίο του στον ναυλωτή για ταξίδι *Πειραιάς/Γιοκοχάμα, στα 25 δολ./τόνος* και του ζητάει να του απαντήσει ο ναυλωτής *σε 45 λεπτά*. Αν ο ναυλωτής δεχθεί τον ναύλο που του ζητάει ο πλοιοκτήτης και αυτή η απάντησή του δεν υπερβεί τα 45 λεπτά, τότε ο πλοιοκτήτης δεν μπορεί να υπαναχωρήσει, ζητώντας για παράδειγμα περισσότερα χρήματα από αυτά που του είχε ζητήσει στην προσφορά του. Βλ. offer.

First class ship Πλοίο στο οποίο έχει αποδοθεί η ανώτερη κλάση του νηογνώμονα. Τούτο συμβαίνει όταν το πλοίο πληροί όλες τις απαιτήσεις των κανόνων του νηογνώμονα, που αφορούν την κατασκευή και τη συντήρηση του πλοίου.

Fix (to) a ship *Κλείνω, ναυλώνω πλοίο*. Περατώνω επιτυχώς τις διαπραγματεύσεις, οι οποίες καταλήγουν στη ναύλωση του πλοίου.

Fixed on subjects Λέγεται για πλοίο που, κατά τη διάρκεια της ναυλώσεως έχουν συμφωνηθεί σχεδόν όλοι οι όροι της ναύλωσης, μεταξύ πλοιοκτήτη και ναυλωτή, εκτός από μερικές λεπτομέρειες που ακόμη εκκρεμούν.

Fixture *Κλείσιμο, ναύλωση του πλοίου*. Περάτωση των διαπραγματεύσεων ναυλώσεως μεταξύ πλοιοκτήτη και ναυλωτή.

Flag Η σημαία του πλοίου, ήτοι η εθνικότητα αυτού.

Flag discrimination *Διάκριση λόγω σημαίας*. Λέγεται για την περίπτωση που ένα κράτος διενεργεί τις εισαγωγές και εξαγωγές στη χώρα του μόνο με δικά του πλοία ή με πλοία συγκεκριμένου κράτους και όχι με οποιοδήποτε προσφερόμενο ξένο πλοίο. Η διάκριση αυτή βλάπτει τις μεγάλες ναυτιλιακές χώρες, οι οποίες δεν έχουν μεγάλες εθνικές μεταφορές – όπως η Ελλάδα – της οποίας ο στόλος βασίζεται κατά κανόνα, στις μεταφορές μεταξύ ξένων κρατών. Η διάκριση μπορεί να είναι και σε άλλου είδους διευκολύνσεις έναντι ξένων πλοίων ορισμένων κρατών, όπως απαλλαγή ή πληρωμή μειωμένων τελών, προτεραιότητα εισόδου των πλοίων στο λιμάνι φόρτωσης/εκφόρτωσης κ.λπ.

Flag of convenience *Σημαία ευκαιρίας*. Σύμφωνα με το Δίκαιο της Θάλασσας ένα πλοίο

θεωρείται ότι έχει σημαία ευκαιρίας όταν δεν υπάρχει γνήσιος δεσμός (genuine link) ανάμεσα στο κράτος και το πλοίο. Και για να υπάρχει γνήσιος δεσμός θα πρέπει το κράτος, κατά κύριο λόγο, να ασκεί επί του πλοίου αποτελεσματικά την δικαιοδοσία του βάσει του εσωτερικού του δικαίου. Οι πλοιοκτήτες ενδιαφέρονται να έχουν τα πλοία τους με σημαία ευκαιρίας διότι έχουν λιγότερη φορολογία, μη αυστηρούς ελέγχους από τη σημαία τους, φθηνό εργατικό προσωπικό και έτσι τα πλοία τους έχουν μικρότερο κόστος εκμετάλλευσης. Οι σημαίες ευκαιρίας λέγονται αλλιώς και *σημαίες ανοικτού νηολογίου (open registry),* ή *σημαίες ανάγκης (flags of necessity)*.

Flag out (to) Αλλάζω σημαία στο πλοίο.

Flag state *Είναι το κράτος, του οποίου το πλοίο φέρει τη σημαία του*. Πχ. σε ένα πλοίο με ελληνική σημαία, το flag state είναι η Ελλάδα. Πρβλ. port state και coastal state.

Flag waiver Η εξαίρεση που κάνει ένα κράτος για τη μεταφορά φορτίων μεταξύ λιμανιών της χώρας του, που αποτελεί και αποκλειστικό δικαίωμα μεταφοράς μόνο με δικά του πλοία, στο να παρέχει τις μεταφορές αυτές σε ξένα πλοία.

Flash point *Σημείο ανάφλεξης*. Η κατώτερη θερμοκρασία στην οποία ένα προϊόν αναδίδει ένα εύφλεκτο αέριο, όταν αναμιγνύεται με τον αέρα. Όσο μεγαλύτερο είναι το σημείο ανάφλεξης τόσο λιγότερο επικίνδυνο είναι το προϊόν.

Flat ή **flatrack** Τύπος εμπορευματοκιβωτίου το οποίο δεν έχει πλευρές ή οροφή. Χρησιμεύει για τις μεταφορές φορτίων που δεν χωρούν στα κοινά εμπορευματοκιβώτια, όπως μηχανημάτων, οχημάτων, ακατέργαστης ξυλείας κ.λπ.

Floating crane Πλωτός γερανός.

Floating dock *Πλωτή δεξαμενή*. Χρησιμοποιείται για την επισκευή ή τη συντήρηση των υφάλων του πλοίου. Πριν το πλοίο εισέλθει στη δεξαμενή, αυτή καταδύεται μερικώς – μέχρι τέτοιου βάθους – ώστε το πλοίο να πλέει πάνω από αυτή. Αφού το πλοίο πάρει την απαιτούμενη θέση επάνω στη δεξαμενή, αυτή αναδύεται έχοντας το πλοίο επάνω της, αποκαλύπτοντας πλήρως όλα τα ύφαλα του πλοίου, τα οποία είναι πλέον στεγνά και μπορούν να επισκευαστούν, κ.λπ.

Flush deck ship Πλοίο του οποίου το κυρίως κατάστρωμα είναι επίπεδο και συνεχές χωρίς να διακόπτεται από φρεάτια (χαβούζες).

Flush tween hatch cover Κάλυμμα στομίου του κουραδόρου το οποίο είναι στο ίδιο επίπεδο με το κατάστρωμά του, έτσι ώστε τα οχήματα, όπως τα περονοφόρα (forklifts) όταν κινούνται πάνω στο κατάστρωμα του κουραδόρου να μη βρίσκουν εμπόδιο κατά την κίνησή τους.

Folding flatrack *Πτυσσόμενο εμπορευματοκιβώτιο*. Φέρει μόνο πυθμένα και τις δύο ακραίες μικρές πλευρές του (δεν φέρει τις μεγάλες πλευρές που έχουν τα κοινά εμπορευματοκιβώτια). Χρησιμοποιείται για τη μεταφορά φορτίων ακανόνιστου σχήματος. Όταν είναι άδειο, τούτο πτύσσεται έτσι ώστε να μπορούν να τοποθετηθούν πολλά εμπορευματοκιβώτια μαζί, σε δέμα.

Folding hatch cover Πτυσσόμενα καπάκια αμπαριού.

Force ice (to) *Βιάζω τους πάγους*. Λέγεται για πλοίο το οποίο διανοίγει διάδρομο στους πάγους, βιάζοντας (σπάζοντας) αυτούς. Υπάρχει ρήτρα σε ναυλοσύμφωνο που αναφέρει ότι, *the ship shall not be required by the charterer to force ice, οι ναυλωτές δεν θα απαιτήσουν από το πλοίο να βιάσει (σπάσει) τους πάγους*.

Force majeure *Ανωτέρα βία*. Συμβάν πέραν του ανθρώπινου ελέγχου, όπως μία ασυνήθιστα σοβαρή καταιγίδα ή κεραυνός. Γενικά, τα συμφωνητικά μεταφοράς, π.χ ναυλοσύμφωνα, περιέχουν σχετική ρήτρα που απαλλάσσει τον μεταφορέα από απώλειες που οφείλονται σε αυτό το συμβάν. Έτσι, δεν

εμπίπτει στην κατηγορία αυτή απώλεια που θα μπορούσε να προβλεφθεί ή αποφευχθεί. Λέγεται επίσης Act of God.

Forced ventilation *Τεχνητός ελκυσμός (αερισμός)*. Λέγεται επίσης mechanical ventilation.

Fore and aft stowage Στοιβασία κατά το διάμηκες του πλοίου, σε αντίθεση με την stowage athwartships (στοιβασία κατά το εγκάρσιο).

Fore peak tank *Πρωραία δεξαμενή ζυγοσταθμίσεως*. Δεξαμενή η οποία βρίσκεται στο πρωραίο άκρο του πλοίου στην οποία τοποθετείται ανάλογη ποσότητα υδάτινου έρματος, έτσι ώστε να υποβοηθείται η ζυγοστάθμιση του πλοίου. Σε μακρινά ταξίδια, που απαιτείται μεγάλη ποσότητα γλυκού νερού, η δεξαμενή αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αποθήκευση γλυκού νερού. Σύντμ. FPT.

Foreman *Αρχιεργάτης, εργοδηγός, επιστάτης*. Πρόσωπο που προϊσταται των εργατών κατά την φόρτωση και εκφόρτωση.

Forest products carrier Λέγεται για πλοία τα οποία έχουν σχεδιαστεί να μεταφέρουν δασικά προϊόντα, όπως κορμούς δένδρων, ρόλους χάρτου, ξυλεία κ.λπ.

Forest products terminal Τερματικός σταθμός, στον οποίο εκφορτώνονται δασικά προϊόντα (κορμοί δένδρων, ξυλεία, ρόλοι χάρτου κ.λπ.). Ο χώρος αυτός διαθέτει ευκολίες ανάλογες με το είδος των φορτίων. Άλλα φορτία απαιτούν καλυπτόμενο χώρο, άλλα τοποθετούνται στο ύπαιθρο, ενώ άλλα χρήζουν χώρου ελεγχόμενης υγρασίας.

Fork lift pockets *Θύλακες (υποδοχές) για περονοφόρο όχημα*. Οι υποδοχές που φέρουν τα εμπορευματοκιβώτια, για να εισέρχονται σ' αυτές οι περόνες του περονοφόρου οχήματος (fork lift), για την ανύψωσή τους.

Fork lift truck Περονοφόρο όχημα. Σύντμ. FLT.

Forty foot equivalent unit (FEU) Μονάδα μετρήσεως η οποία ισούται με εμπορευματοκιβώτιο των 40 ποδών, σε αντιδιαστολή του εμπορευματοκιβωτίου των 20 ποδών, το λεγόμενο TEU (twenty foot equivalent unit). Βλ. Container.

Forward Εις ή προς την πλώρη του πλοίου.

Forwarding agent ή **forwarder** *Πράκτορας αποστολών*. Ενδιάμεσο πρόσωπο ή εταιρεία, που φροντίζει για λογαριασμό των φορτωτών την αποστολή των εμπορευμάτων από τόπο σε τόπο είτε δια θαλάσσης είτε δια άλλου μέσου μεταφοράς, φροντίζοντας επίσης δια την διεκπεραίωση όλων των απαραίτητων διαδικασιών. Όσον αφορά τη μεταφορά εμπορευμάτων δια θαλάσσης, φροντίζει για την εξεύρεση χώρου σε πλοία τακτικών γραμμών, παρέχοντας όλα τα απαραίτητα πιστοποιητικά της μεταφοράς. Λέγεται επίσης και freight forwarder.

Forwarding agent's commission *Προμήθεια του πράκτορα αποστολών*. Προμήθεια η οποία πληρώνεται στον πράκτορα από την εταιρεία πλοίων τακτικών γραμμών, για τα φορτία τα οποία τους βρίσκει.

Foul bill of lading *Μη καθαρή φορτωτική*. Φορτωτική στην οποία υπάρχουν σημειώσεις που χαρακτηρίζουν ένα ελάττωμα που έχουν τα εμπορεύματα ή η συσκευασία τους, τα οποία διαπιστώθηκαν κατά τη φόρτωση των εμπορευμάτων επί του πλοίου. Η φορτωτική αυτή επίσης λέγεται και dirty bill of lading ή unclean bill of lading.

Franco domicile Βλ. free delivered.

Fraud Απάτη, δόλος, δολιότητα.

Free alongside ship. *Ελεύθερο στην πλευρά του πλοίου*. Όρος πωλήσεως εμπορευμάτων που δηλώνει ότι ο πωλητής είναι υπεύθυνος να φέρει τα εμπορεύματα στην πλευρά του πλοίου, επί της προβλήτας και κατά την καθορισμένη ημερομηνία. Μετά την ημερομηνία αυτή, οι ευθύνες για τους κινδύνους απώλειας η βλάβης στα εμπορεύματα περνούν

από τον πωλητή στον αγοραστή. Και ο αγοραστής φροντίζει για τον εκτελωνισμό των εμπορευμάτων καθώς και για την πληρωμή όλων των εξόδων από την στιγμή που παραδοθούν σ' αυτόν τα εμπορεύματα μέχρι το μέρος του προορισμού. Είναι όρος incoterms, βλ. λ. Σύντμ. FAS.

Free carrier (named point) Όρος πωλήσεως εμπορευμάτων ο οποίος ικανοποιεί τις απαιτήσεις συγχρόνου μεταφοράς όπως εμπορευματοκιβωτίων ή μεταφοράς με οχηματαγωγά (Ro/Ro) και πορθμεία που μεταφέρουν τραίνα. Βασίζεται στον ίδιο τρόπο μεταφοράς με το FOB εκτός του ότι ο πωλητής εκπληρώνει τις υποχρεώσεις του όταν παραδίδει τα εμπορεύματα στην φροντίδα του μεταφορέα σε κατονομαζόμενο σημείο. Αν η παράδοση γίνεται στις αποθήκες του πωλητή, ο πωλητής είναι υπεύθυνος για τη φόρτωση. Αν η παράδοση γίνεται σε οποιοδήποτε άλλο μέρος, ο πωλητής δεν είναι υπεύθυνος για τη φόρτωση. Μεταφορέας σημαίνει οποιοδήποτε πρόσωπο απ' το οποίο ή στου οποίου έχει γίνει το συμφωνητικό να διενεργηθεί μεταφορά οδικώς, με τραίνο, δι' αέρος, δια θαλάσσης, δια υδατίνης οδού στην ενδοχώρα ή δια συνδυασμένης μεταφοράς. Είναι όρος incoterms 2008. Σύντμ. FCA.

Free delivered *Παραδοτέο ελεύθερο εξόδων*. Όρος πωλήσεως εμπορευμάτων που δηλώνει ότι ο πωλητής υποχρεούται να παραδώσει τα εμπορεύματα στο προκαθορισμένο μέρος προορισμού. Να πληρώσει όλες τις δαπάνες και να έχει την ευθύνη όλων των κινδύνων μέχρι του μέρους παραδόσεως. Η σύμβαση θα πρέπει να διευκρινίζει κατά πόσο η τελωνειακή τακτοποίηση (customs clearance) ή η πληρωμή κάποιου τέλους εισαγωγής είναι στην ευθύνη του αγοραστή ή του πωλητή. Επίσης λέγεται και franco domicile ή απλώς delivered.

Free despatch *Ελεύθερον επίσπευσης*. Όρος ναυλοσυμφώνου που σημαίνει ότι δεν θα πληρωθούν χρήματα επίσπευσης (despatch money), στην περίπτωση που η φόρτωση/εκφόρτωση περατωθεί σε λιγότερο χρόνο από τον χρόνο αναμονής (laytime). Σύντμ. FD.

Free discharge Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου που σημαίνει ότι ο πλοιοκτήτης δεν θα πληρώσει για τα έξοδα εκφόρτωσης του φορτίου αλλά αυτά θα πληρωθούν από τον ναυλωτή ή τον παραλήπτη, ανάλογα με το τι έχει συμφωνηθεί. Σύντμ. FD.

Free flow system *Σύστημα ελεύθερης ροής*. Χρησιμοποιείται στα μεγάλα δεξαμενόπλοια που μεταφέρουν ένα μόνο είδος φορτίου, έτσι που το φορτίο να ρέει από τη μία δεξαμενή στην άλλη μέσω θυρίδας (υδατοφράκτη – sluice door), παρά να διέρχεται μέσω σωληνώσεων.

Free in *Φόρτωση άνευ εξόδων για τον πλοιοκτήτη*. Δηλ. τα έξοδα φορτώσεως (στοιβαδόροι, χρήση χερσαίων γερανών, κλπ) δεν βαρύνουν τον πλοιοκτήτη.

Free in and out (FIO) *Ελεύθερο εξόδων φορτοεκφόρτωσης*. Όρος που χαρακτηρίζει ναύλο και σημαίνει ότι δεν περιλαμβάνονται σ' αυτόν τα έξοδα φορτώσεως (in) και εκφορτώσεως (out). Δηλαδή, δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης. Συνήθως τα πληρώνει ο ναυλωτής ή ο φορτωτής/παραλήπτης. Τα έξοδα αυτά συνιστούν τα έξοδα φόρτωσης, στοιβασίας, έχμασης (μποτσάρισμα), ζυγοστάθμισης και άλλων εξόδων κατά τη φόρτωση ή εκφόρτωση. Ο όρος free in and out είναι γενικός, έτσι χρησιμοποιούνται ειδικότεροι όροι που προσδιορίζουν ακριβώς τα έξοδα αυτά. Βλ. FIOS, FIOT, FIOST, FIOLS & D.

Free in and out and stowed (FIOS) *Ελεύθερο εξόδων φορτοεκφόρτωσης και στοιβασίας*. Όρος που χαρακτηρίζει ναύλο και σημαίνει ότι δεν περιλαμβάνονται σ' αυτόν τα έξοδα φορτώσεως (in), εκφορτώσεως (out) και στοιβασίας (stowage). Δηλαδή, δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης. Συνήθως τα πληρώνει ο ναυλωτής ή ο φορτωτής/παραλήπτης. Είναι παρόμοιος με τον όρο free in and out (FIO), αλλά εδώ γίνεται διευκρίνιση – προς αποφυγή παρερμηνειών – ότι και τα έξοδα στοιβασίας δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης.

Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται για φορτία, τα οποία αφού εισαχθούν στο κύτος χρήζουν περαιτέρω στοιβασίας, όπως φορτίο σε σάκους, σε κιβώτια κ.λπ.

Free in and out and trimmed (FIOT) *Ελεύθερο εξόδων φορτοεκφόρτωσης και ισοστάθμισης*. Όρος που χαρακτηρίζει ναύλο και σημαίνει ότι δεν περιλαμβάνονται σ' αυτόν τα έξοδα φορτώσεως (in), εκφορτώσεως (out) και ισοστάθμισης (trimming). Δηλαδή, δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης. Συνήθως τα πληρώνει ο ναυλωτής ή ο φορτωτής/παραλήπτης. Είναι παρόμοιος με τον όρο free in and out, αλλά εδώ γίνεται διευκρίνιση – προς αποφυγή παρερμηνειών – ότι και τα έξοδα ισοστάθμισης δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται για φορτία χύδην, τα οποία αφού εισαχθούν στο κύτος χρήζουν περαιτέρω ισοστάθμισης, όπως σιδηρομεταλλεύματα, φωσφορικά άλατα κ.λπ.

Free in and out and spouted and trimmed (FIOST) *Ελεύθερο εξόδων φορτοεκφόρτωσης, «εκτόξευσης» του φορτίου και ισοστάθμισης*. Όρος που χαρακτηρίζει ναύλο και σημαίνει ότι δεν περιλαμβάνονται σ' αυτόν τα έξοδα φορτώσεως (in), εκφορτώσεως (out), εκτοξεύσεως (spouting) στα δυσπρόσιτα σημεία του κύτους – προκειμένου περί σιτηρών κλπ – κατά την φόρτωση και ισοστάθμιση (trimming). Δηλαδή, δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης. Συνήθως τα πληρώνει ο ναυλωτής ή ο φορτωτής/παραλήπτης. Είναι παρόμοιος με τον όρο free in and out, αλλά εδώ γίνεται διευκρίνιση – προς αποφυγή παρερμηνειών – ότι και τα έξοδα εκτοξεύσεως του φορτίου στα κύτη, καθώς και την ισοστάθμιση δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται για φορτία π.χ. σιτηρών τα οποία κατά τη φόρτωση χρήζουν ισοστάθμισης αλλά και εκτόξευσης με ειδικό μηχανισμό ώστε το φορτίο να καταλαμβάνει και τα δυσπρόσιτα μέρη του κύτους. Η σύντμηση FIOST συναντάται και ως Free in and out and stowage and trimmed.

Free in and out, lashed, secured and dunnaged (FIOLS & D) *Ελεύθερο εξόδων φορτοεκφόρτωσης, έχμασης, στερέωσης και επίστρωσης*. Όρος που χαρακτηρίζει ναύλο και σημαίνει ότι δεν περιλαμβάνονται σ' αυτόν τα έξοδα φορτώσεως (in), εκφορτώσεως (out), έχμασης (lashing), στερέωσης (securing) και επίστρωσης (dunnaging). Δηλαδή, δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης. Συνήθως τα πληρώνει ο ναυλωτής ή ο φορτωτής/παραλήπτης. Είναι παρόμοιος με τον όρο free in and out, αλλά εδώ γίνεται διευκρίνιση – προς αποφυγή παρερμηνειών – ότι και τα έξοδα έχμασης, στερέωσης και επίστρωσης δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης.

Free in liner out (FILO) ή **free in liner terms discharge (FILTD)** Όρος που χαρακτηρίζει ναύλο και σημαίνει ότι τα έξοδα φορτώσεως δεν περιλαμβάνονται σ' αυτόν ενώ περιλαμβάνονται τα έξοδα εκφορτώσεως. Δηλαδή τα έξοδα φορτώσεως τα πληρώνει ο ναυλωτής ή ο φορτωτής ενώ τα έξοδα εκφορτώσεως τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης. Βλ. free in and out (FIO).

Free of address (commission) *Χωρίς προμήθεια ναυλωτών*. Έκφραση ναύλωσης ταξιδίου. Στην περίπτωση αυτή δεν οφείλεται προμήθεια στους ναυλωτές. Βλ. address commission.

Free on board (FOB) *Ελεύθερο επί του πλοίου*. Όρος πωλήσεως που σημαίνει ότι ο πωλητής είναι υπεύθυνος να παραδώσει τα εμπορεύματα στο λιμάνι φόρτωσης και κατά τον χρόνο που έχει συμφωνηθεί, επί του πλοίου που θα κατονομάσει ο αγοραστής. Η ευθύνη για τους κινδύνους απώλειας ή βλάβης στα εμπορεύματα περνούν στον αγοραστή από τη στιγμή που τα εμπορεύματα περνούν την κουπαστή του πλοίου (ship's rail), στο λιμάνι φόρτωσης. Ο αγοραστής υποχρεούται να ναυλώσει το πλοίο και να ειδοποιήσει εγκαίρως τον πωλητή.

Free on quay *Ελεύθερο επί της προβλήτας, προκυμαίας*. Όρος πωλήσεως που σημαίνει ότι ο πωλητής είναι υπεύθυνος να παραδώσει τα εμπορεύματα στην προβλήτα του λιμένος φόρτωσης, όσο το δυνατόν πλησιέστερα στο

πλοίο το οποίο κατονομάζεται από τον αγοραστή. Σύντμ. FOQ.

Free on rail ή **free on truck** *Ελεύθερο επί του τραίνου ή του φορτηγού αυτοκινήτου*. Όρος πωλήσεως που σημαίνει ότι ο πωλητής είναι υπεύθυνος να παραδώσει τα εμπορεύματα επί του σιδηροδρομικού οχήματος (rail) ή φορτηγού αυτοκινήτου (truck). Σύντμ. FOR ή FOT αντιστοίχως.

Free out *Ελεύθερο εξόδων εκφόρτωσης*. Όρος που χαρακτηρίζει ναύλο και σημαίνει ότι τα έξοδα εκφόρτωσης του φορτίου από το κύτος του πλοίου δεν συμπεριλαμβάνονται στον ναύλο. Δηλαδή δεν τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης αλλά τα πληρώνει ο ναυλωτής ή ο παραλήπτης. Σύντμ. FO.

Free port *Ελεύθερο λιμάνι*. Λιμάνι που δεν υπάγεται σε τελωνειακό έλεγχο. Δια των λιμανιών αυτών διενεργείται διαμετακομιστικό εμπόριο.

Free pratique *Ελευθεροκοινωνία*. Άδεια η οποία χορηγείται από τις υγειονομικές αρχές προς τους επιβαίνοντες στο πλοίο, να έλθουν σε φυσική επαφή με το έδαφος της χώρας. Η άδεια αυτή χορηγείται εφόσον ικανοποιηθούν οι αρχές από την κατάσταση της υγείας των επιβαινόντων κατά την άφιξη στο λιμάνι. Σύντμ. FP.

Free time *Ελεύθερος χρόνος*. Είναι το χρονικό διάστημα από τη στιγμή που το πλοίο είναι έτοιμο για φόρτωση ή εκφόρτωση (και έχει δοθεί επιστολή ετοιμότητας) μέχρι την έναρξη των σταλιών (laytime). Σε αυτό το χρονικό διάστημα ο ναυλωτής ή ο παραλήπτης δεν υποχρεούται να φορτώσει ή εκφορτώσει το πλοίο. Πολλές φορές δημιουργούνται προβλήματα όταν οι ναυλωτές αποφασίζουν να φορτώσουν/εκφορτώσουν κατά την περίοδο αυτή, ως προς το κατά πόσο μετράει ο χρόνος αυτός σαν σταλίες. Γι' αυτό θα πρέπει να υπάρχει σχετική διάταξη στο ναυλοσύμφωνο που να ορίζει αν θα μετρήσει ή όχι ο χρόνος σαν σταλίες, στη περίπτωση που οι ναυλωτές φορτώσουν/εκφορτώσουν κατά την περίοδο αυτή.

Free zone *Ελεύθερη ζώνη*. Καθορισμένο τμήμα στο λιμάνι το οποίο δεν υπόκειται σε τελωνειακό έλεγχο.

Freeboard *Ύψος εξάλων*. Είναι η απόσταση μεταξύ της γραμμής καταστρώματος (της γραμμής που αντιπροσωπεύει το ανώτατο συνεχές κατάστρωμα) και της γραμμής φορτώσεως.

Freedom Γνωστός τύπος φορτηγού πλοίου των 14.800 τόννων deadweight. Έχει δύο καταστρώματα (tween decks), τέσσερα κύτη, έξι ανοίγματα κυτών με φορτωτήρες των 5 τόνων, ταχύτητα 13,5 κόμβους. Μία μετέπειτα ναυπήγησή του έχει πέντε κύτη και πέντε ανοίγματα, 15.600 τόννοι deadweight και ταχύτητα 14,5 κόμβους.

Freight (1) *Ναύλος*. Ποσό χρημάτων που πληρώνεται στον πλοιοκτήτη ή την εταιρεία πλοίων τακτικών γραμμών για τη μεταφορά των εμπορευμάτων. Εξαρτάται από τον τύπο του συμφωνητικού κατά πόσο μέσα στο ναύλο συμπεριλαμβάνονται και τα έξοδα φορτώσεως ή εκφορτώσεως των εμπορευμάτων (βλ. FIOS, liner terms). Σε ναύλωση ταξιδίου ο ναύλος είναι διαπραγματεύσιμος μεταξύ πλοιοκτήτη και ναυλωτή, υπολογίζεται δε ανά τόνο ή ανά κυβ. μέτρο ή κατ' αποκοπή. Έτσι για μεταφορά τσιμέντου ο ναύλος είναι π.χ. 20 δολ./τον., για μεταφορά ξυλείας 20 δολ./κυβ.μ. ή για μεταφορά πλήρους φορτίου άνθρακα 200.000 δολ. κατ' αποκοπή (lump sum freight). Στα δεξαμενόπλοια, σε ναύλωση ταξιδιού, ο ναύλος εκφράζεται με ένα αριθμό της κλίμακας Worldscale (βλ. λ.). Σε πλοία τακτικών γραμμών ο ναύλος δεν είναι διαπραγματεύσιμος και η πληρωμή του γίνεται βάσει ταρίφας (tariff). Σε χρονοναύλωση ο πλοιοκτήτης πληρώνεται με ημερήσιο μίσθωμα (hire). (2) Μερικές φορές χρησιμοποιείται με την έννοια του φορτίου (cargo). Σύντμ. Frt.

Freight (to) Υπολογίζω το ναύλο.

Freight account Λογαριασμός του οφειλόμενου ναύλου στον πλοιοκτήτη, σε ναύλωση ταξιδίου ή χρονοναύλωσης.

Freight all kinds *Ενιαίος ναύλος*. Βρίσκει εφαρμογή στις μεταφορές εμπορευματοκιβωτίων και σημαίνει ενιαίο ναύλο για τη μεταφορά τους ασχέτως αποστάσεως ταξιδιού και βάρους αυτών. Σύντμ. FAK.

Freight canvasser Πρόσωπο το οποίο αναζητά φορτία για λογαριασμό εταιρείας τακτικών γραμμών.

Freight collect *Ναύλος πληρωτέος στον προορισμό*. Αναφέρεται επίσης και σαν freight forward.

Freight, demurrage and defense Κάλυψη την οποία παρέχουν οι αλληλοασφαλιστικοί συνεταιρισμοί (P+I Clubs) για νομικά έξοδα τα οποία δαπανώνται από έναν πλοιοκτήτη σχετικά με απαιτήσεις (claims), οι οποίες εγείρονται από την διαχείριση του πλοίου του. Σύντμ. FD & D.

Freight forward *Ναύλος πληρωτέος στον προορισμό*. Αναφέρεται επίσης και σαν freight collect.

Freight forwarder *Πράκτορας αποστολών*. Ενδιάμεσο πρόσωπο ή εταιρεία, που φροντίζει για λογαριασμό των φορτωτών να αποστέλλει τα εμπορεύματα από τόπο σε τόπο είτε δια θαλάσσης είτε δια άλλου μέσου μεταφοράς, φροντίζοντας επίσης για την διεκπεραίωση όλων των απαραίτητων διαδικασιών. Όσον αφορά τη μεταφορά εμπορευμάτων δια θαλάσσης, φροντίζει για την εξεύρεση χώρου σε πλοία τακτικών γραμμών, παρέχοντας όλα τα απαραίτητα πιστοποιητικά της μεταφοράς. Λέγεται επίσης και forwarder ή forwarding agent.

Freight in full Διάταξη ρήτρας ναυλοσυμφώνου δια της οποίας όλα τα έξοδα λιμένος πληρώνονται από τον πλοιοκτήτη.

Freight payable at destination *Ναύλος πληρωτέος στον προορισμό*. Αυτός ο τρόπος πληρωμής χρησιμοποιείται συχνά σε μεταφορές φορτίων χύδην, των οποίων το βάρος εξακριβώνεται κατά την εκφόρτωση τους από το πλοίο. Για να καταβληθεί ο ναύλος θα πρέπει το φορτίο να φθάσει στον προορισμό του, διαφορετικά δεν καταβάλλεται ναύλος. Σε αντίθεση με τον τρόπο πληρωμής "advance freight" όπου ο ναύλος πληρώνεται ακόμη και αν το πλοίο ή το φορτίο δεν φθάσει στον προορισμό του. Ο πληρωτέος στον προορισμό ναύλος, συνεισφέρει στη γενική αβαρία.

Freight prepaid *Ναύλος προπληρωτέος*. Τρόπος πληρωμής του ναύλου κατά την υπογραφή και παράδοση της φορτωτικής. Ο προπληρωτέος ναύλος δεν συνεισφέρει στη γενική αβαρία. Βλ. advance freight.

Freight quotation Τιμή ναύλου η οποία προσφέρεται ενδεικτικά από εταιρεία ή κοινοπραξία πλοίων τακτικών γραμμών.

Freight rate *Τιμή ναύλου*. Ποσό χρημάτων το οποίο πληρώνεται στον πλοιοκτήτη για τη μεταφορά των εμπορευμάτων. Υπολογίζεται ανά τόνο, ανά κυβικό μέτρο, ανά μονάδα (εμπορευματοκιβώτιο, αυτοκίνητο, κλπ) ή κατ' αποκοπή. Βλ. freight.

Freight tariff *Διατίμηση ναύλου*. Ενημερωτικό δελτίο το οποίο δημοσιεύεται από εταιρεία ή κοινοπραξία πλοίων τακτικών γραμμών, το οποίο περιέχει τιμές ναύλων για διάφορα είδη εμπορευμάτων.

Freight ton Μονάδα φορτίου όπου η πληρωμή του ναύλου γίνεται ανά τόνο ή ανά κυβικό μέτρο. Βλ. measurement cargo και dead weight cargo. Σύντμ. FT.

Freighted manifest Δηλωτικό στο οποίο αναφέρεται ο ναύλος που αντιστοιχεί σε κάθε φορτωτική. Μερικές χώρες εισαγωγής ζητούν τέτοιου είδους δηλωτικά.

Freighter (1) Φορτηγό πλοίο. (2) Φορτωτής, ναυλωτής, έμπορος φορτίου.

Fresh water allowance *Περιθώριο γλυκού νερού*. Το επί πλέον επιτρεπόμενο βύθισμα, που παρέχεται από τους κανονισμούς περί γραμμής φορτώσεως, λόγω του ότι το πλοίο φορτώνει σε γλυκό νερό. Όταν το πλοίο

εξέλθει στο θαλασσινό νερό, το βύθισμά του θα ελαττωθεί, λόγω μεγαλύτερης πυκνότητας του θαλασσινού νερού. Σύντμ. FWA.

Fresh water freeboard *Ύψος εξάλων γλυκού νερού*. Είναι η απόσταση μεταξύ της γραμμής καταστρώματος του πλοίου και της γραμμής φορτώσεως γλυκού νερού.

Fresh water load line *Γραμμή φορτώσεως γλυκού νερού*. Γραμμή χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου η οποία δεικνύει το μέγιστο βύθισμα του πλοίου, όταν αυτό βρίσκεται σε γλυκό νερό.

Fresh water timber freeboard *Ύψος εξάλων γλυκού νερού για φόρτωση ξυλείας*. Είναι η απόσταση μεταξύ της γραμμής καταστρώματος του πλοίου και της γραμμής φορτώσεως για φόρτωση ξυλείας.

Fresh water timber load line *Γραμμή φορτώσεως γλυκού νερού για φόρτωση ξυλείας*. Γραμμή χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου η οποία δείχνει το μέγιστο βάθος το οποίο επιτρέπεται να έχει ένα πλοίο όταν βρίσκεται σε γλυκό νερό με φορτίο ξυλείας.

Fridays and holidays excluded (or excepted) *Εξαιρουμένων των Παρασκευών και των αργιών*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος σημαίνει ότι οι Παρασκευές και οι αργίες δεν μετρούν στον υπολογισμό των σταλιών. Τούτο εφαρμόζεται σε μουσουλμανικές χώρες όπου η Παρασκευή αντικαθιστά την Κυριακή. Σύντμ. FHEX.

Fridays and holidays included *Παρασκευές και αργίες συμπεριλαμβάνονται*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος προβλέπει ότι οι Παρασκευές και οι αργίες θα μετρούν στον υπολογισμό του χρόνου αναμονής (laytime), ασχέτως αν κατά τις ημέρες αυτές δεν διενεργείται φορτοεκφόρτωση. Τούτο εφαρμόζεται σε μουσουλμανικές χώρες όπου η Παρασκευή αντικαθιστά την Κυριακή. Σύντμ. FHINC.

Fruit carrier *Πλοίο μεταφοράς φρούτων*. Πλοίο, που διαθέτει ψυκτικούς χώρους, κατάλληλους για τη μεταφορά φρούτων.

Frustration *Αδυναμία εκτέλεσης σύμβασης ναυλώσεως*. Είναι η περίπτωση που απρόβλεπτες περιστάσεις θα αναγκάσουν τα συμβαλλόμενα μέρη να ακυρώσουν τη σύμβαση. Όπως κήρυξη πολέμου, ξέσπασμα επιδημιών, κ.λπ.

Fuel oil surcharge or **fuel adjustment factor** Επιπλέον ποσό επί του ναύλου που επιβάλλεται από εταιρεία ή κοινοπραξία πλοίων τακτικών γραμμών λόγω της αύξησης της τιμής των καυσίμων. Εκφράζεται σε ποσοστό επί του ναύλου ή είναι ένα ποσό ανά τόνο ή κυβικό μέτρο. Σύντμ. FOS ή FAF.

Fuelcon Κωδική ονομασία συμφωνητικού αγοράς καυσίμων. Εκδίδεται από τη BIMCO. Πλήρης ονομασία του, Standard Marine Fuels Purchasing Contract.

Full and complete cargo *Με πλήρες φορτίο*. Ποσότητα φορτίου επαρκής να φορτώσει πλήρως το πλοίο. Είτε από πλευράς βάρους, οπότε το πλοίο θα φορτώσει μέχρι την επιτρεπόμενη γραμμή φορτώσεως, είτε από πλευράς χωρητικότητας οπότε θα καλυφθεί όλη η χωρητικότητα του πλοίου. Ο όρος αυτός αναφέρεται σε όλα σχεδόν τα σύγχρονα τυποποιημένα ναυλοσύμφωνα ταξιδίου. Αν ο ναυλωτής δεν φορτώσει πλήρως το πλοίο, τότε ο πλοιοκτήτης δικαιούται ναύλο και για όλο το υπολειπόμενο φορτίο που δεν φόρτωσε ο ναυλωτής. Βλ. deadfreight. Σύντμ. F & CC.

Full and down Λέγεται για πλοίο του οποίου το φορτίο αφενός έχει καλύψει πλήρως τη χωρητικότητα των κυτών αφετέρου το βύθισμα του πλοίου βρίσκεται στην επιτρεπόμενη γραμμή φορτώσεως.

Full container load *Πλήρες εμπορευματοκιβώτιο*. Είτε από πλευράς βάρους, οπότε το εμπορευματοκιβώτιο θα φορτωθεί με τόσο φορτίο όσο επιτρέπεται αυτό να φορτώσει είτε από πλευράς χωρητικότητας οπότε θα καλυφθεί όλη η χωρητικότητα του εμπορευματοκιβωτίου. Σύντμ. FCL.

Full liner terms Όροι μεταφοράς φορτίου σύμφωνα με τους οποίους τα έξοδα φορτώσεως και εκφορτώσεως τα πληρώνει ο πλοιοκτήτης (μεταφορέας). Στην περίπτωση αυτή δεν υπάρχει χρόνος αναμονής – υπεραναμονής (laytime – demurrage) ούτε στο λιμάνι φόρτωσης ούτε στο λιμάνι εκφόρτωσης. Σε μερικές χώρες τα έξοδα αυτά χρεώνονται σύμφωνα με την πρακτική του εκάστοτε λιμένος. Λέγεται και liner in liner out.

Fund Convention 1971/92 *Σύμβαση Fund.* Διεθνής Σύμβαση για την Ίδρυση Κεφαλαίου Αποζημίωσης Ζημιών λόγω Ρύπανσης από Πετρέλαιο του 1971, και Πρωτόκολλο του 1992. Η Ελλάδα κύρωσε τη σύμβαση αυτή με τον νόμο 1638/86 και το Π.Δ 207/95. Σύντμ. FUND.

G

Gang *Ομοχειρία εργατών, πόστες.* Ομάδα εργατών που φορτώνει η εκφορτώνει ένα πλοίο. Ο αριθμός των ομάδων εργατών (gangs) που θα εργαστούν στο πλοίο θα εξαρτηθεί από το μέγεθος του πλοίου, τον αριθμό των ανοιγμάτων των κυτών, τα μέσα φόρτωσης/εκφόρτωσης και τον τύπο του φορτίου.

Gantry crane *Γερανογέφυρα.* Γερανός, συνήθως ξηράς, με ευρεία διαδρόμηση, κινούμενος επί σιδηροτροχιών ή δια ελαστικών τροχών. Οι γερανοί αυτοί κινούνται ιππαστί πάνω από μερικές σειρές (καθ' ύψος) εμπορευματοκιβωτίων τα οποία τοποθετούν ή στοιβάζουν όπως τούτο κριθεί αναγκαίο. Μπορεί να τοποθετηθούν και πάνω σε πλοία μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων. Ο γερανός αυτός είναι γνωστός και σαν bridge crane.

Gas free (to) *Εξαερώνω, απαλλάσσω από αέρια.* Απαλλάσσω δια εξαερισμού τις δεξαμενές φορτίου των δ/ξ, από τα ενυπάρχοντα σε αυτές αέρια, ύστερα από την εκφόρτωση του φορτίου και του πλυσίματος των δεξαμενών. Το ίδιο λέγεται και για τις δεξαμενές εμπορευματοκιβώτια (tank containers).

Gas free *Απαλλαγή από αέρια.* Η δια εξαερισμού απαλλαγή των αερίων που ενυπάρχουν στις δεξαμενές φορτίου των δ/ξ, ύστερα από την εκφόρτωση του φορτίου και του πλυσίματος των δεξαμενών. Το ίδιο λέγεται και για τις δεξαμενές εμπορευματοκιβώτια (tank containers).

Gas free certificate *Πιστοποιητικό απαλλαγής από αέρια.* Πιστοποιητικό με το οποίο πιστοποιείται ότι οι δεξαμενές φορτίου των δεξαμενοπλοίων έχουν απαλλαγεί από τα εναπομείναντα αέρια μετά την εκφόρτωση του φορτίου.

Gas oil Τύπος πετρελαίου ο οποίος χρησιμοποιείται σε μικρές μηχανές ντήζελ, όπως στις ηλεκτρομηχανές των πλοίων ή στις μηχανές πρόωσης μικρών πλοίων. Σύντμ. GO.

Gas terminal Τερματικός σταθμός λιμένος στον οποίο αποθηκεύονται φορτία υγραερίων, όπως βουτάνιο και προπάνιο. Τα προϊόντα αυτά διατηρούνται σε υγρή κατάσταση σε δεξαμενές υπό πίεση και σε χαμηλές θερμοκρασίες.

Gastank waybill Κωδική ονομασία μη μεταβιβάσιμης φορτωτικής η οποία χρησιμοποιείται στις μεταφορές αερίων πετρελαϊκής προέλευσης (LPG).

Gastime Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης για μεταφορές αερίων πετρελαϊκής προέλευσης (LPG). Εκδίδεται από τη BIMCO.

Gasvoy Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά υγραερίων (εκτός φυσικού αερίου). Εκδίδεται από την BIMCO.

Geared ship Πλοίο εξοπλισμένο με δικά του μέσα φορτοεκφόρτωσης.

Gearless ship *Πλοίο που δεν διαθέτει δικά του μέσα φορτοεκφόρτωσης*. Τα πλοία αυτά ναυλώνονται μόνο μεταξύ λιμένων τα οποία διαθέτουν χερσαία μέσα φορτοεκφόρτωσης.

Gencon Κωδική ονομασία του πλέον διαδεδομένου ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, το οποίο χρησιμοποιείται για τα περισσότερα είδη φορτίων και για διάφορους προορισμούς. Λόγω της χρησιμοποίησής του για διάφορα είδη φορτίων, το ναυλοσύμφωνο αυτό έχει σχετικώς λίγες ρήτρες στο έντυπο μέρος του (printed part), έτσι που τα συμβαλλόμενα μέρη (ναυλωτής και πλοιοκτήτης) να έχουν τη δυνατότητα να προσθέσουν στο επιπρόσθετο μέρος (additional clauses) ότι ρήτρες θεωρούν αυτοί ότι απαιτούνται για τη συγκεκριμένη μεταφορά. Εκδίδεται από τη BIMCO.

General Agreement on Tarrifs and Trade *Γενική Συμφωνία Δασμών και Εμπορίου*. Οργανισμός διεθνούς εμπορίου με έδρα τη Γενεύη. Στόχος του οργανισμού είναι να συντονίζει τους δασμούς εισαγομένων προϊόντων προς όφελος των χωρών μελών του. Σύντμ. GATT.

General arrangement plan *Σχέδιο γενικής διάταξης*. Σχέδιο το οποίο δείχνει τη γενική διάταξη του πλοίου, όπως, τον αριθμό και τη θέση των κυτών, τα ανοίγματα των κυτών, τις δεξαμενές, τα μέσα φορτοεκφόρτωσης, τα καταστρώματα, την θέση του μηχανοστασίου και των χώρων ενδιαίτησης.

General average Σύντμ. GA. *Γενική αβαρία*. Σύμφωνα με τον Κανόνα Α, της Διεθνούς Σύμβασης της Υόρκης – Αμβέρσης του 1974, γενική αβαρία είναι, η εκούσια απώλεια, βλάβη ή έκτακτη δαπάνη η οποία γίνεται σκοπίμως και λελογισμένα με σκοπό την κοινή σωτηρία εν ώρα κινδύνου για τη διάσωση περιουσίας η οποία διατίθεται σε κοινή θαλάσσια επιχείρηση (maritime adventure). Το μέρος (party) το οποίο έχει υποστεί απώλεια λόγω γενικής αβαρίας αποζημιώνεται από όλα τα άλλα μέρη της θαλάσσιας επιχείρησης, καθένας πληρώνοντας ένα μερίδιο του ποσού της απώλειας σύμφωνα με την αξία του αντικειμένου τους (of their interest). Η γενική αβαρία, ήταν γνωστή στην αρχαία Ελλάδα και εύρισκε εφαρμογή στη νομοθεσία των Ροδίων.
Νόμος Ροδίων ναυτικός:
λε. Εάν πλοίον εκβολήν ποιήσηται της καταρτίας αυτομάτως αποβαλλομένης ή κοπτομένης, πάντες οι ναύται και οι έμποροι και τα φορτία και το πλοίον σωθέντα εις συμβολήν ερχέθσωσαν.
35. Αν ένα πλοίο ρίξει στη θάλασσα μέρος της εξαρτίας του είτε μετά από συμφωνία είτε γιατί αυτή έσπασε, όλοι όσοι βρίσκονται στο πλοίο, ναύτες ή έμποροι και το φορτίο με το πλοίο, υποχρεούνται – εφόσον σώθηκαν – σε συνεισφορά.
μγ. Εάν πλοίον εν χειμώνι καταληφθή και εκβολήν ποιήση του γόμου και κεράτων κλάσιν και καταρτίου και αυχένων και αγκυρών και εφολκίων, ταύτα πάντα εις συμβολήν ερχέσθωσαν άμα της τιμής του πλοίου και των σωζομένων φόρτων.
43. Αν τρικυμία καταλάβει ένα πλοίο και εκτελέσει τούτο εκβολή του φορτίου του και σπάσουν οι κεραίες, ο ιστός, τα κουπιά – πηδάλια, οι άγκυρες και τα εφόλκια, όλα αυτά θα υπολογιστούν στη συνεισφορά, μαζί με την τιμή του πλοίου και τα αγαθά, τα οποία σώζονται.

General average act *Ενέργεια κατά τη γενική αβαρία*. Ηθελημένη ενέργεια, η οποία εγκρίνεται (authorized) από τον πλοίαρχο του πλοίου, η οποία έχει σκοπό να αποτρέψει το ταξίδι από ένα πραγματικό κίνδυνο και η οποία έχει σαν αποτέλεσμα απώλειες που οφείλονται σε γενική αβαρία. Τέτοιες ενέργειες μπορεί να είναι, η καταφυγή σε λιμένα προς εκτέλεση επισκευών, η εκούσια προσάραξη προς αποφυγή βυθίσεως του πλοίου, το σβύσιμο της φωτιάς στο κύτος του πλοίου που είχε σαν αποτέλεσμα να βραχεί το φορτίο, κ.ά.

General average clause. *Ρήτρα γενικής αβαρίας*. Ρήτρα ναυλοσυμφώνου ή φορτωτικής, στην οποία αναφέρεται ο τόπος ή η χώρα καθώς και οι κανόνες που θα εφαρμοστούν σε περίπτωση γενικής αβαρίας. Συνή-

θως γίνεται αναφορά στους Κανόνες Υόρκης-Αμβέρσης. Όσον αφορά τους κανόνες που θα εφαρμοστούν, η ρήτρα 11 του ναυλοσυμφώνου Gencon **(**1922/1976) αναφέρει: "General average to be settled according to York-Antwerp Rules 1974..."

General average contribution. *Συνεισφορά σε γενική αβαρία*. Χρηματική συνεισφορά, προς το μέρος που υπέστη απώλεια σε γενική αβαρία από κάθε εμπλεκόμενο μέρος του ταξιδίου. Η χρηματική συνεισφορά του κάθε μέρους βασίζεται στο αναλογούν μερίδιο το οποίο φέρει η περιουσία του, ως προς την όλη αξία της περιουσίας του ταξιδίου.

General average deposits Κατάθεση χρημάτων από τον παραλήπτη των διασωθέντων εμπορευμάτων σαν εγγύηση, για την απελευθέρωση των εμπορευμάτων από τον μεταφορέα, σε περίπτωση γενικής αβαρίας.

General average expenditures *Δαπάνες που γίνονται σε περίπτωση γενικής αβαρίας*. Είναι έξοδα τα οποία γίνονται σε περίπτωση γενικής αβαρίας όπως, έξοδα εκφορτώσεως του φορτίου για την επανάπλευση προσαραγμένου πλοίου ή για την εκτέλεση επισκευών, αμοιβή ρυμουλκού, μισθοδοσία πληρώματος κατά την παραμονή στο λιμένα καταφυγής, κ.ά.

General average receipt Απόδειξη κατάθεσης χρημάτων για συνεισφορά σε γενική αβαρία.

General average sacrifice θυσία συμφέροντος (περιουσίας) εγκρινόμενη (**authorized**) από τον πλοίαρχο του πλοίου, η οποία έχει σκοπό να αποτρέψει το ταξίδι από ένα πραγματικό κίνδυνο και να διασώσει τα εναπομείναντα συμφέροντα (remainder of the interests) από ολική απώλεια. Τέτοιες ενέργειες μπορεί να είναι, η εκβολή φορτίου στη θάλασσα (jettison) για να επαναπλεύσει το πλοίο σε περίπτωση προσάραξης, κ.ά.

General average statement Έκθεση σχετικά με γενική αβαρία, η οποία συντάσσεται από τους διακανονιστές αβαρίας (average adjusters).

General cargo *Γενικό φορτίο*. Φορτίο το οποίο γενικώς δεν είναι χύδην, όπως, εμπορεύματα σε πακέτα, κιβώτια, σάκοι, παλέτες κ.ά.

General cargo ship Πλοίο γενικού φορτίου. Βλ.general cargo.

General purpose berth Προβλήτα στην οποία διακινούνται ή αποθηκεύονται διαφόρων ειδών εμπορεύματα. Αυτά μπορεί να είναι γενικό φορτίο, φορτίο σε παλέτες, εμπορευματοκιβώτια κ.λπ.

General purpose container *Εμπορευματοκιβώτιο γενικής χρήσης*. Το εμπορευματοκιβώτιο που ευρέως χρησιμοποιείται στη ναυτιλία. Έχει διάφορα μεγέθη αλλά το πλέον γνωστό είναι αυτό μήκους 20 ή 40 ποδών. Βλ. container.

General purpose rating Ναυτικός (υπαξιωματικός ή ναύτης) ο οποίος μπορεί να εργαστεί και στο κατάστρωμα και στη μηχανή.

Generals *Γενικό φορτίο*. Συντετμημένος τύπος του όρου, γενικό φορτίο (general cargo).

Genorecon Κωδική ονομασία γενικού ναυλοσυμφώνου ταξιδίου το οποίο χρησιμοποιείται για τη μεταφορά μεταλλευμάτων. Εκδίδεται από την BIMCO.

Genuine link *Γνήσιος δεσμός*. Ο δεσμός (σχέση) που έχει ένα πλοίο με το κράτος στο οποίο είναι νηολογημένο. Για να υπάρξει γνήσιος δεσμός μεταξύ κράτους και πλοίου που φέρει τη σημαία του θα πρέπει, κάθε κράτος να ασκεί επί του πλοίου αυτού αποτελεσματικά την δικαιοδοσία του και τον έλεγχο σε διοικητικά, τεχνικά και κοινωνικά θέματα. Όταν δεν υπάρχει γνήσιος δεσμός τότε το πλοίο θεωρείται «πλοίο σημαίας ευκαιρίας».

Gentime Κωδική ονομασία γενικού ναυλο-

συμφώνου το οποίο χρησιμοποιείται σε χρονοναύλωση. Εκδίδεται από τη BIMCO.

Genwaybill (General sea waybill) Μη μεταβιβάσιμη φορτωτική τύπου sea waybill η οποία χρησιμοποιείται για μεταφορές ξηρού φορτίου σε ταξίδια μικρών αποστάσεων. Εκδίδεται από τη BIMCO. Βλ. sea waybill.

Geographical rotation *Γεωγραφική σειρά*. Λέγεται για τη σειρά με την οποία το πλοίο θα προσεγγίζει τα λιμάνια του ταξιδίου. Και τούτο σημαίνει ότι, ένα πλοίο το οποίο π.χ. φόρτωσε στη Βαρκελώνη και έχει συμφωνηθεί να εκφορτώσει στα λιμάνια Πειραιά, Θεσσαλονίκη και Βόλο, χωρίς να έχει συμφωνηθεί η σειρά των λιμανιών εκφόρτωσης, τότε αυτό θα προσεγγίσει πρώτα στον Πειραιά, μετά στο Βόλο και τέλος στη Θεσσαλονίκη.

Germancon-North (1) Ναυλοσύμφωνο ταξιδίου, το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορές άνθρακα από την Γερμανία. Εκδίδεται από τη BIMCO. (2) Φορτωτική η οποία θα χρησιμοποιηθεί κάτω από το ναυλοσύμφωνο Germancon-North, για μεταφορές άνθρακα.

Germanisher Lloyd Γερμανικός νηογνώμονας. Είναι μέλος του IACS. Σύντμ. G.L.

Global Positioning System *Παγκόσμιο Σύστημα Εντοπισμού*. Δορυφορικό σύστημα ευρέσεως στίγματος μεγάλης ακριβείας. Χρησιμοποιείται για την εύρεση στίγματος επί της επιφανείας της θάλασσας (πλοία), στην ξηρά (χερσαία οχήματα) και στον αέρα (αεροσκάφη). Σύντμ. GPS.

Good faith *Καλή πίστη*. Ένα από τα βασικότερα χαρακτηριστικά σε ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο. Και αν σε ένα συμβόλαιο δεν υπάρξει καλή πίστη από οποιοδήποτε από τα συμβαλλόμενα μέρη, τότε το συμβόλαιο καθίσταται εξ υπαρχής ανίσχυρο (null and void).

Goods *Εμπορεύματα*. Σύμφωνα με τους Κανόνες της Χάγης (1924) και τους Κανόνες της Χάγης - Βίσμπυ (1968), στα εμπορεύματα περιλαμβάνονται όλα τα είδη εμπορευμάτων εκτός, (α) των ζώντων ζώων και (β) φορτίου, το οποίο σύμφωνα με το συμφωνητικό μεταφοράς δηλώνεται ότι θα φορτωθεί στο κατάστρωμα, και το οποίο φορτώθηκε στο κατάστρωμα.

Grab crane ή **grabbing crane**. *Γερανός με αρπάγη, χούφτα*. Χρησιμοποιείται για τη φόρτωση ή εκφόρτωση φορτίου χύδην όπως, μεταλλεύματα, άνθρακα, φωσφορικά άλατα κ.λπ.

Grab damage *Ζημιά από αρπάγη, χούφτα*. Ρήτρα ναυλοσυμφώνου η οποία καλύπτει τον πλοιοκτήτη σε περίπτωση ζημιάς, η οποία έχει προκληθεί στο πλοίο από τη χρήση αρπάγης (χούφτας) κατά την εκφόρτωση ή φόρτωση του φορτίου.

Grab discharge clause Ρήτρα ναυλοσυμφώνου η οποία αναφέρεται στα επιπρόσθετα έξοδα που δημιουργούνται από τη χρήση αρπάγης (χούφτας) κατά την εκφόρτωση φορτίων χύδην. Αυτό κυρίως συμβαίνει σε πλοία τα οποία δεν είναι κατασκευασμένα για φορτία χύμα, και ως εκ τούτου επέρχεται καθυστέρηση κατά την εκφόρτωση. Το κόστος και ο επιπλέον απαιτούμενος χρόνος επιβαρύνουν τον μεταφορέα.

Grab type ship unloader Μηχάνημα, το οποίο βρίσκεται στην προβλήτα του λιμανιού, το οποίο χρησιμοποιείται για την εκφόρτωση άνθρακα, μεταλλευμάτων, φωσφορικών αλάτων κ.λπ.

Grain berth Προβλήτα φορτώσεως σιτηρών.

Grain capacity *Χωρητικότητα σε σιτηρά*. Είναι η ολική χωρητικότητα που καταλαμβάνουν τα σιτηρά ή άλλο φορτίο χύδην στα κύτη του πλοίου. Τα φορτία αυτά καταλαμβάνουν όλους τους χώρους φόρτωσης χωρίς να αφήνουν κενά, σε αντιδιαστολή του bale capacity (χωρητικότητα για φορτία σε σάκους, κιβώτια κλπ,) που το φορτίο αφήνει κενά στους νομείς και άλλους μη προσιτούς για το φορτίο χώρους. Μετρείται σε κυβικά μέτρα ή κυβικούς πόδες.

S

Safe aground *Καθισμένο με ασφάλεια στα αβαθή*. Όρος ναυλοσυμφώνου που αναφέρεται ως 'not always afloat but safe aground'**.** Ο όρος αυτός δίνει τη δυνατότητα στο ναυλωτή να στείλει το πλοίο σε λιμάνι που το πλοίο θα επικάθεται στον βυθό αλλά με ασφάλεια. Τούτο συμβαίνει σε λιμάνια στα οποία υπάρχει παλίρροια, με μεγάλο εύρος πλήμμης-ρηχίας. Βλ. range of tide.

Safe berth *Ασφαλής προβλήτα*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος υποχρεώνει τον ναυλωτή να στείλει το πλοίο για φόρτωση/εκφόρτωση σε προβλήτα, η οποία θα είναι ασφαλής. Γενικώς μία προβλήτα θεωρείται ασφαλής όταν ένα πλοίο σε συγκεκριμένη περίοδο χρόνου μπορεί να φτάσει, να παραμείνει και να εξέλθει από αυτή με ασφάλεια. Βλ. safe port. Σύντμ. SB.

Safe port *Ασφαλές λιμάνι*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος υποχρεώνει τον ναυλωτή να στείλει το πλοίο για φόρτωση ή εκφόρτωση σε λιμάνι το οποίο θα είναι ασφαλές. Ένα λιμάνι δεν θεωρείται ασφαλές όταν: μεταξύ άλλων, η κατασκευή του είναι επικίνδυνη (π.χ. οι προβλήτες του), υπάρχουν ναυτιλιακοί κίνδυνοι (ξέρες, ναυάγια, πάγοι), πλήττεται από κακές καιρικές συνθήκες (ισχυροί άνεμοι, μεγάλος κυματισμός) ή διεξάγονται πολεμικές επιχειρήσεις. Επίσης το λιμάνι δεν θεωρείται ασφαλές όταν ένα πλοίο για να εισέλθει σ' αυτό χρειάζεται την βοήθεια ρυμουλκών και το λιμάνι δεν διαθέτει τα απαιτούμενα ρυμουλκά. Γενικώς ένα λιμάνι θεωρείται ασφαλές όταν ένα πλοίο σε συγκεκριμένη περίοδο χρόνου μπορεί να φτάσει, να παραμείνει και να εξέλθει από αυτό με ασφάλεια. Σύντμ. SP.

Safety surplus of bunkers Είναι η ποσότητα των καυσίμων επί του πλοίου η οποία όχι μόνο είναι αρκετή για να εκτελέσει το πλοίο το προγραμματισμένο ταξίδι του αλλά υπάρχει αρκετή ποσότητα καυσίμων ώστε σε περίπτωση απρόβλεπτων περιστάσεων, όπως κακοκαιρία ή άλλες καταστάσεις, το πλοίο να μπορεί με ασφάλεια να προσεγγίσει σε λιμάνι και να μη διακινδυνεύσει να ξεμείνει από καύσιμα.

Safe working load (Σύντμ. SWL). *Φορτίο ασφαλείας*. Το μέγιστο φορτίο το οποίο μπορεί να υποστεί σχοινί, αλυσίδα, ανυψωτικός ή ελκτικός μηχανισμός χωρίς κίνδυνο θραύσης. Στους φορτωτήρες (μπίγες) τούτο αναγράφεται στη βάση τους, ως SWL. Για παράδειγμα SWL 5 tons.

Said to contain *Λέγεται ότι περιέχει*. Όρος της φορτωτικής, ο οποίος σημαίνει ότι ο πλοίαρχος ή ο μεταφορέας δεν γνωρίζουν την ποιότητα ή την ποσότητα η οποία περιέχεται, για παράδειγμα σε ένα κιβώτιο ή δοχείο αλλά βασίζονται στην περιγραφή που έχει γίνει από τους φορτωτές. Σύντμ. STC.

Sail (to) (1) Αποπλέω, (2) ναυσιπλοώ, ταξιδεύω.

Sale and purchase broker *Μεσίτης αγοραπωλησίας πλοίων*. Πρόσωπο το οποίο ενεργεί

για λογαριασμό του αγοραστή ή του πωλητή πλοίου και διαπραγματεύεται τους όρους για λογαριασμό αυτού τον οποίο εκπροσωπεί.

Sail-assisted bulk carrier Πλοίο μεταφοράς φορτίου χύδην (b/c), το οποίο φέρει ιστία τα οποία υποβοηθούν στην πρόωση του πλοίου.

Saleform 1993 *Συμφωνητικό αγοραπωλησίας πλοίου*. Κωδική ονομασία του συμφωνητικού αγοραπωλησίας πλοίου Norwegian Shipbrokers Association Memorandum of Agreement. Υιοθετήθηκε από τη BIMCO το 1956 και αναθεωρήθηκε το 1966, 1983, 1986/87 και 1993. Βλ. Memorandum of Agreement.

Salescrap 87 Κωδική ονομασία συμφωνητικού πώλησης πλοίου για παλιοσίδερα. Είναι εγκεκριμένο από την BIMCO.

Salt water arrival draught *Βύθισμα στο αλμυρό νερό κατά την άφιξη*. Είναι το βύθισμα το οποίο θα έχει το πλοίο, στο αλμυρό νερό, κατά την άφιξή του στο λιμάνι. Σύντμ. SWAD.

Saltcon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορά αλατιού.

Salvage (1) *Ναυαγιαίρεση*. Διάσωση πλοίου το οποίο κινδυνεύει ή έχει εξοκείλει ή διάσωση του φορτίου του. Κατ' επέκταση ανέλκυση πλοίου που έχει ναυαγήσει. (2) *Διασωθείσα περιουσία*. Περιουσία η οποία διασώθηκε από ζημιά ή απώλεια στη θάλασσα.

Salvage agreement *Συμφωνία ναυαγιαίρεσης*. Έγγραφη συμφωνία μεταξύ του πλοιάρχου ή του πλοιοκτήτη του διασώζοντος πλοίου (ναυαγιαιρέτη) και του πλοιάρχου ή του πλοιοκτήτη του πλοίου που έχει ανάγκη βοηθείας. Το συμφωνητικό διάσωσης Lloyd'sopen form (LOF) αναφέρει ότι θα καταβληθεί αμοιβή στον ναυαγιαιρέτη μόνο εφόσον αυτός φέρει εις πέρας την επιχείρηση διάσωσης του πλοίου ή φορτίου, σύμφωνα με την συμφωνία που έγινε. Βλ. no cure no pay.

Salvage Association Οργανισμός ο οποίος ιδρύθηκε το 1856 στο Λονδίνο από πρόσωπα με ενδιαφέροντα στη ναυτική ασφάλιση και γενικώς τη ναυτιλία. Διαθέτει παγκόσμιο δίκτυο επιθεωρητών, οι οποίοι διεξάγουν επιθεωρήσεις σε περίπτωση απωλειών ή ζημιών σε πλοία ή φορτία. Ο οργανισμός, κατά κανόνα, δεν προσδιορίζει τις ευθύνες που απορρέουν από τις απώλειες ή ζημιές αλλά απλώς εκθέτει όλα όσα αφορούν την έκταση των απωλειών ή ζημιών, τις πιθανές αιτίες τούτων και το πιθανό κόστος των επισκευών. Οι εκθέσεις των επιθεωρητών ενδιαφέρουν κυρίως τους ασφαλιστές, σε ναυτικές ασφαλίσεις αλλά από το 1971 οι δραστηριότητές τους έχουν επεκταθεί και σε υπηρεσίες μη ναυτιλιακές, όπως στην αεροπορία.

Salvage charges *Έξοδα διάσωσης*. Οι δαπάνες τις οποίες υπέστη εκείνος ο οποίος διέσωσε το πλοίο ή το φορτίο και για τις οποίες δικαιούται αποζημίωση.

Salve (to) Διασώζω πλοίο ή φορτίο από απώλειες ή ζημιές στη θάλασσα.

Salvor *Ναυαγοσώστης, ναυαγιαιρέτης*. Πρόσωπό το οποίο διενεργεί επιχείρηση διάσωσης.

Samson-post *Ισχυρός βραχύς ιστός (στύλος) στο μέσον του πλοίου*. Συνήθως υποβαστάζει βαρέως τύπου φορτωτήρα (μπίγα).

Sand and gravel terminal *Τερματικός σταθμός άμμου και αδρανών υλικών*. Ανοικτός χώρος στη περιοχή λιμένος ο οποίος χρησιμοποιείται για την εναπόθεση άμμου θαλάσσης και άλλων αδρανών υλικών.

Sand bar Αμμοσύρτις, κν. πάγκος.

Sand dredger ή **sand carrier** *Αμμοληπτικό σκάφος*. Σκάφος το οποίο βγάζει άμμο από το βυθό της θάλασσας.

Saturdays, Sundays and holidays excluded ή **excepted** *Σάββατα, Κυριακές και αργίες εξαιρούνται*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος προβλέπει ότι τα Σάββατα, οι Κυ-

ριακές και οι αργίες δεν μετρούν στον υπολογισμό του χρόνου αναμονής (laytime). Σύντμ. SSHEX.

Saturdays, Sundays and holidays included *Σάββατα, Κυριακές και αργίες συμπεριλαμβάνονται*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος προβλέπει ότι τα Σάββατα, οι Κυριακές και οι αργίες θα μετρούν στον υπολογισμό του χρόνου αναμονής (laytime), ασχέτως αν κατά τις ημέρες αυτές διενεργείται ή όχι φορτοεκφόρτωση. Σύντμ. SSHINC.

Scancon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, το οποίο εκδίδεται από τη BIMCO και χρησιμοποιείται από σκανδιναβούς ναυλωτές.

Scanconbill Κωδική ονομασία φορτωτικής η οποία χρησιμοποιείται για μεταφορές, κάτω από ένα ναυλοσύμφωνο τύπου Scancon.

Scanorecon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, το οποίο εκδίδεται από τη BIMCO και χρησιμοποιείται για μεταφορές σιδηρομεταλλευμάτων από τη Σκανδιναβία.

Scanoreconbill Κωδική ονομασία Φορτωτικής η οποία χρησιμοποιείται για μεταφορές σιδηρομεταλλευμάτων, κάτω από ένα ναυλοσύμφωνο τύπου Scanorecon.

Scantlings *Διαστάσεις και πάχος σιδηροκατασκευών*. Οι διαστάσεις και το πάχος των διαφόρων τμημάτων του σκελετού του σκάφους (νομέων, λώρων κλπ), που χρησιμοποιούνται για την κατασκευή του σκάφους. Οι διάφοροι νηογνώμονες καθορίζουν τα ελάχιστα όρια αυτών των διαστάσεων για τους διάφορους τύπους των πλοίων. Επίσης, full scantling vessel σημαίνει πλοίο ισχυρής κατασκευής το οποίο δύναται να έχει μικρό ύψος εξάλων και μέγιστο βύθισμα, και good scantlings σημαίνει ότι οι διαστάσεις των διαφόρων τμημάτων του σκάφους βρίσκονται σε αρμονική αναλογία μεταξύ τους.

Scow ή **scow barge** Φορτηγίδα με επίπεδο πυθμένα (καρένα).

Scrap terminal *Τερματικός σταθμός παληοσιδήρων*. Τερματικός σταθμός λιμένος αποκλειστικά για την συσσώρευση και αποθήκευση παληοσιδήρων. Για την εκφόρτωση των πλοίων χρησιμοποιούνται χερσαίοι γερανοί εξοπλισμένοι με αρπάγες ή μαγνήτες.

Scupper *Ευδίαιος, κν μπούνι*. Οποιοδήποτε άνοιγμα από το οποίο εκρέει νερό από ένα κατάστρωμα, είτε κατευθείαν είτε μέσω σωλήνα.

Scuttle (to) *Βυθίζω πλοίο ηθελημένα*. Π.χ. Ανοίγω τρύπες στα ύφαλα του πλοίου ή ανοίγω τις βαλβίδες αναρρόφησης με σκοπό τη βύθιση του πλοίου.

SD14 Τύπος πλοίου περίπου DW 15.000 τόνων, κατάλληλο για πολλά είδη φορτίων, ταχύτητας 15 κόμβων, με 5 κύτη – τέσσερα εκ των οποίων έχουν υπόφραγμα (κουραδόρο) – και 5 ανοίγματα κυτών.

SD 18 Πλοίο γενικής χρήσης, DW 18.000 τόνων με τέσσερα κύτη τα οποία έχουν υποφράγματα (κουραδόρους), ταχύτητας 15 κόμβων. Κατάλληλο για φορτία χύδην ή γενικό φορτίο. Μπορεί να μεταφέρει 426 εμπορευματοκιβώτια (TEU).

Sea waybill Έντυπο το οποίο εκδίδεται από εταιρεία πλοίων γραμμής προς τον φορτωτή (shipper) και λειτουργεί σαν απόδειξη των εμπορευμάτων που παρελήφθησαν καθώς και σαν μαρτυρία της σύμβασης μεταφοράς. Η διαφορά της από τη φορτωτική (bill of lading) είναι ότι η sea waybill δεν αποτελεί τίτλο κυριότητας και δεν είναι διαπραγματεύσιμη (μεταβιβάσιμη). Παραλήπτης των εμπορευμάτων στο λιμάνι προορισμού είναι μόνο αυτός που αναγράφεται σαν παραλήπτης (consignee) στο έντυπο. Ο σκοπός που χρησιμοποιείται η sea waybill είναι να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις που δημιουργούνται στα πλοία και τα φορτία, όταν οι φορτωτικές (bills of lading) αργούν να φθάσουν στο λιμάνι προορισμού. Επίσης αναφέρεται και σαν waybill, ocean waybill ή liner waybill.

SEABEE vessel Ποντοπόρο πλοίο σχεδιασμένο να μεταφέρει πλήρως φορτωμένες φορτηγίδες. Το πρώτο πλοίο αυτού του τύπου δρομολογήθηκε το 1972 και είχε δυνατότητα να μεταφέρει 38 φορτηγίδες, κάθε μία βάρους 1000 τόνων. Η φόρτωση και η εκφόρτωση επιτυγχάνεται με γερανό του πλοίου ανέλκυσης/καθέλκυσης των φορτηγίδων από και προς τη θάλασσα.

Seal Ασφαλιστικός μηχανισμός ο οποίος προσαρτάται στην πόρτα του εμπορευματοκιβωτίου.

Seasonal tropical zone *Εποχιακή τροπική ζώνη*. Γεωγραφική περιοχή η οποία κατά την διάρκεια ορισμένων χρονικών περιόδων του έτους θεωρείται σαν τροπική ζώνη. Το μέγιστο βύθισμα που μπορούν να έχουν τα πλοία στη ζώνη αυτή είναι αυτό που ορίζει η τροπική γραμμή φορτώσεως.

Seaway tolls *Διόδια στο St. Lawrence Seaway*. Τέλη τα οποία επιβάλλονται από τις καναδικές αρχές στα πλοία που χρησιμοποιούν το St. Lawrence Seaway. Αφορούν το πλοίο, το φορτίο καθώς και τέλη για την διέλευση από τα ύδατα και τις δεξαμενές (locks) στην περιοχή αυτή.

Seawaymax Πλοία τα οποία έχουν τις μέγιστες επιτρεπόμενες διαστάσεις που μπορούν να διέλθουν από τις δεξαμενές (locks) του St. Lawrence Seaways.

Seaworthiness *Αξιοπλοΐα*. Είναι μία από τις αυτονόητες υποχρεώσεις του πλοιοκτήτη, κατά το κοινοδίκαιο (common law), σύμφωνα με το οποίο ο πλοιοκτήτης υποχρεούται να διαθέτει ένα πλοίο κατάλληλο να εκτελέσει το συγκεκριμένο ταξίδι και κατάλληλο για το συγκεκριμένο φορτίο (cargoworthiness). Το δικαστήριο, στην υπόθεση *Mc Fadden v Blue Star (1905)*, έδωσε την εξής ερμηνεία στον όρο αξιοπλοΐα: «αν ένας συνετός πλοιοκτήτης γνώριζε ότι το πλοίο του έχει κάποιο ελάττωμα, το οποίο θεωρούσε ότι θα έπρεπε να αποκατασταθεί πριν τούτο αποπλεύσει από το λιμάνι, και δεν το αποκατέστησε, τότε το πλοίο είναι αναξιόπλουν».

Seaworthy Πλοίο αξιόπλουν. Βλ. seaworthiness.

Second generation product *Προϊόν δεύτερης γενιάς*. Προϊόν το οποίο προέρχεται από ένα που ήδη υπήρχε στην αγορά και τελικά το εκτόπισε.

Seconds *Δεύτερα*. Διαβάθμιση στη κλίμακα Redwood, η οποία αναφέρεται στο ιξώδες των πετρελαιοειδών. Όσο μεγαλύτερο αριθμό σε δεύτερα έχει η κλίμακα τόσο μεγαλύτερο είναι το ιξώδες. Σύντμ. Secs.

Secure (to) Ασφαλίζω, εχμάζω (μποτσάρω) το φορτίο.

Segregated ballast tank *Διαχωρισμένη δεξαμενή έρματος*. Δεξαμενή δεξαμενοπλοίου η οποία χρησιμοποιείται μόνο για έρμα. Σύντμ. SBT.

Seize Κατάσχω, συλλαμβάνω.

Self-propelled barge Φορτηγίδα με μηχανή.

Self-sustaining ship Πλοίο μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων το οποίο διαθέτει δικά του μέσα φορτοεκφόρτωσης.

Self-trimming ship ή **self trimmer** *Πλοίο με αυτοστοιβαζόμενο φορτίο*. Πλοίο του οποίου τα κύτη είναι έτσι κατασκευασμένα, ώστε το φορτίο (χύδην) όταν φορτώνεται να στοιβάζεται (χαπιάρεται) μόνο του.

Self-unloader *Πλοίο αυτοεκφορτωνόμενο*. Πλοίο μεταφοράς φορτίων χύδην, π.χ. σιδηρομεταλλεύματος ή άνθρακα, το οποίο διαθέτει δικά του μέσα εκφόρτωσης.

Semi-trailer *Νταλίκα η οποία έχει μόνο οπίσθιους τροχούς*. Για τη μετακίνησή της χρησιμοποιείται ελκυστήρας (τρακτέρ) επάνω στον οποίο αρθρώνεται η νταλίκα.

Sentimental loss *«Συναισθηματική» απώλεια*. Φορτίο, το οποίο παρότι δεν έχει υποστεί ζημιά, πωλείται σε χαμηλότερη τιμή επειδή το άλλο φορτίο ή το πλοίο έχουν υπο-

στεί ζημιά. Τούτο έχει σαν συνέπεια να επηρεαστεί η τιμή του φορτίου που είναι σε καλή κατάσταση.

Separation *Διαχωρισμός*. Μέσο που χρησιμοποιείται για τον διαχωρισμό των φορτίων, έτσι ώστε αυτά να μη αναμιγνύονται κατά τη μεταφορά τους αλλά και να είναι εύκολος ο διαχωρισμός τους κατά την εκφόρτωσή τους. Ο διαχωρισμός μπορεί να γίνει με μουσαμά, πλαστικό υλικό κ.λπ.

Service agreement ή **service contract** Συμφωνία η οποία συνάπτεται μεταξύ φορτωτή και κοινοπραξίας πλοίων γραμμής, δια της οποίας ο φορτωτής υποχρεούται να μεταφέρει τα φορτία του μόνο με τα πλοία της κοινοπραξίας και σε αντάλλαγμα η κοινοπραξία προσφέρει στον φορτωτή ειδικό ναύλο ή υπηρεσίες.

Service speed Υπηρεσιακή ταχύτητα. Βλ. economical speed.

Settle (account) Εξοφλώ.

Settlement Εξόφληση.

Shear legs Τρίποδος γερανός.

Shed Αποθήκη, υπόστεγο.

Sheep carrier Πλοίο μεταφοράς ζώων, κυρίως προβάτων.

Shelter-deck ship ή **shelter-decker** *Πλοίο με προστατευτικό κατάστρωμα*. Πλοίο το οποίο φέρει κατάστρωμα – καλούμενο προστατευτικό κατάστρωμα – πάνω από το κύριο κατάστρωμά του. Ο αρχικός σκοπός της κατασκευής τέτοιου πλοίου ήταν ότι του έδινε τη δυνατότητα να πληρώνει τέλη μειωμένης χωρητικότητας, με το να μη λαμβάνεται υπόψη η χωρητικότητα που βρίσκεται μεταξύ του κυρίως και του προστατευτικού καταστρώματος. Σήμερα σε αυτού του είδους το πλοίο έχουν παραχωρηθεί δύο χωρητικότητες για την χρήση των οποίων το πλοίο φέρει σημάδι στις πλευρές του (tonnage mark) που ορίζει τα εναλλακτικά του βυθίσματα. Όταν το πλοίο χρησιμοποιεί το μεγάλο βύθισμα, πληρώνει τέλη της μεγάλης χωρητικότητας ενώ για το μικρό βύθισμα πληρώνει τέλη της μικρής χωρητικότητας.

Shellvoy Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδιού το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορά πετρελαίου.

Shift *Ωράριο εργασίας, κν. βάρδια (σκάντζα)*, *change shift* αλλάζω βάρδια, *shift hours* ώρες αλλαγής βάρδιας, *in shifts* με βάρδιες.

Shift (to) *Μετακινώ το πλοίο*. (1) Μετακινώ πλοίο από μία προβλήτα σε μια άλλη προβλήτα μέσα στο ίδιο λιμάνι ή από αγκυροβόλιο σε προβλήτα. Σε ναύλωση ταξιδίου θα πρέπει να διευκρινιστεί στο ναυλοσύμφωνο κατά πόσο ο χρόνος της μετακίνησης από προβλήτα σε προβλήτα θα μετράει ως χρόνος αναμονής (laytime), επίσης και για λογαριασμό ποίου θα είναι τα έξοδα μετακίνησης. (2) (νομ.) *shift the burden of proof,* μετατοπίζω το βάρος της αποδείξεως στον αντίδικο. Βλ. burden of proof.

Shifting of (cargo) *Μετακίνηση φορτίου*. Λέγεται για το φορτίο που μετακινείται μέσα στα κύτη όταν αυτό δεν είναι καλά εχμασμένο (μποτσαρισμένο).

Shifting of (vessel) *Μετακίνηση πλοίου*. Λέγεται για μετακίνηση πλοίου, από μία προβλήτα σε μια άλλη προβλήτα μέσα στο ίδιο λιμάνι ή από αγκυροβόλιο σε προβλήτα. Σε ναύλωση ταξιδίου θα πρέπει να διευκρινιστεί στο ναυλοσύμφωνο κατά πόσο ο χρόνος της μετακίνησης από προβλήτα σε προβλήτα θα μετράει ως χρόνος αναμονής (laytime), επίσης και για λογαριασμό ποίου θα είναι τα έξοδα μετακίνησης.

Shifting boards *Κινητά (αφαιρούμενα) διαφράγματα*. Αφαιρούμενα διαφράγματα (μπουλμέδες) τα οποία τοποθετούνται στα κύτη των φορτηγών πλοίων για να παρεμποδίζουν την μετατόπιση φορτίων εις χύμα, όπως για παράδειγμα τα σιτηρά.

Shifting charges *Έξοδα μετακίνησης του*

πλοίου στο λιμάνι. Έξοδα μετακίνησης του πλοίου από ένα μέρος του λιμανιού σε άλλο μέρος του ιδίου λιμανιού, όπως για παράδειγμα από προβλήτα σε προβλήτα. Σε ναύλωση ταξιδίου θα πρέπει να διευκρινιστεί στο ναυλοσύμφωνο, για λογαριασμό ποίου θα είναι τα έξοδα μετακίνησης καθώς και κατά πόσο ο χρόνος της μετακίνησης θα μετράει ως χρόνος αναμονής (laytime).

Shifting clause *Όρος ναυλοσυμφώνου σχετικά με μετακίνηση του πλοίου στο λιμάνι*. Ρυθμίζει το ζήτημα των δαπανών σε περίπτωση μετακίνησης του πλοίου σε διάφορα σημεία του λιμένος, για φόρτωση ή εκφόρτωση.

Ship *Πλοίο*. Γενικός όρος σκάφους αυτοκινούμενου το οποίο μπορεί να μεταφέρει εμπορεύματα ή επιβάτες. Όσον αφορά το εμπορικό πλοίο, ο ορισμός τούτου ποικίλλει. Για παράδειγμα, είναι διαφορετικός κατά τον ΚΙΝΔ από αυτόν του ΚΔΝΔ καθώς και μεταξύ διαφόρων διεθνών συμβάσεων. Έτσι πλοίο κατά τον *ΚΙΝΔ (άρθρο 1)* είναι «κάθε σκάφος, τουλάχιστον δέκα κόρων καθαρής χωρητικότητας (κκχ), προορισμένο να κινείται αυτοδυνάμως στη θάλασσα.» Δηλαδή κατά τον ΚΙΝΔ δεν είναι πλοίο ένα μηχανοκίνητο σκάφος 9,5 κκχ ή μία ρυμουλκούμενη φορτηγίδα, που δεν κινείται αυτοδυνάμως. Κατά τον ΚΔΝΔ (άρθρο 3) είναι « κάθε σκάφος προορισμένο να κινείται πάνω στο νερό για τη μεταφορά προσώπων ή πραγμάτων, για ρυμούλκηση, επιθαλάσσια αρωγή, αλιεία, αναψυχή, επιστημονικές έρευνες ή για άλλο σκοπό». Εδώ στην περιγραφή του πλοίου λαμβάνεται υπόψη το λειτουργικό στοιχείο. Κατά τον ΔΚΑΣ (άρθρο 3 παράγρ. α) είναι « κάθε περιγραφή πλωτού μέσου, περιλαμβανομένων των άνευ εκτοπίσματος σκαφών και των υδροπλάνων, χρησιμοποιουμένου ή δυναμένου να χρησιμοποιηθεί σαν μέσο μεταφοράς δια του ύδατος», και κατά την MARPOL 73/78 (άρθρο 2 παράγρ.4) είναι «σκάφος παντός τύπου οιασδήποτε λειτουργίας στον θαλάσσιο χώρο και περιλαμβάνει υδροπτέρυγα σκάφη, καταδυόμενα και επιπλέοντα σκάφη και σταθερές ή πλωτές εξέδρες». Επειδή η MARPOL αναφέρεται στην αποφυγή ρύπανσης της θάλασσας, για τον λόγο αυτό περιλαμβάνει στην έννοια του πλοίου και κατασκευές οι οποίες μπορεί να ρυπάνουν την θάλασσα, όπως οι σταθερές εξέδρες.

Ship (to) Αποστέλλω ή μεταφέρω με πλοίο.

Ship breaker Πρόσωπο ή εταιρεία πού διαλύουν πλοία.

Ship lost or not lost Έκφραση που συναντάται σε ναυλοσύμφωνο ή φορτωτική ειδικά όταν ο ναύλος είναι προπληρωτεός (prepaid or paid in advance) και σημαίνει ότι ο ναύλος δεν επιστρέφεται από τον πλοιοκτήτη αν το πλοίο χαθεί (δεν φθάσει στον προορισμό του), για παράδειγμα, λόγω ατυχήματος με την προϋπόθεση ότι το πλοίο όταν ξεκίνησε το ταξίδι του ήταν αξιόπλουν.

Ship routing Υπηρεσία η οποία προσφέρεται από κυβερνητική ή ιδιωτική εταιρία, η οποία παρέχει στον πλοιοκτήτη την ενδεικνυόμενη πορεία ταξιδίου για το πλοίο του. Βασίζεται σε σύγχρονες καιρικές προβλέψεις, έτσι ώστε να αποφευχθούν σοβαρές καιρικές συνθήκες, όπως καταιγίδες, ομίχλες και πάγοι. Επίσης γνωστή και σαν weather routing.

Shipbroker *Μεσίτης ναυτιλιακών συμβάσεων, ναυλομεσίτης*. Σημαντικό πρόσωπο στο χώρο της ναυτιλίας, κυρίως ασχολούμενο με ναυλώσεις και αγοραπωλησίες πλοίων. Όσον αφορά τη ναύλωση, ο ναυλομεσίτης είναι το πρόσωπο το οποίο εργάζεται είτε για λογαριασμό του πλοιοκτήτη (shipowner's broker) είτε των ναυλωτών (charterers' broker) στους οποίους παρέχουν τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με την κίνηση της ναυλαγοράς. Ο μεσίτης του πλοιοκτήτη βρίσκει φορτία για τα πλοία του πλοιοκτήτη και διαπραγματεύεται τη ναύλωση αυτών. Ομοίως, ο μεσίτης του ναυλωτή βρίσκει πλοία για τη μεταφορά των φορτίων του ναυλωτή. Για να πραγματοποιηθεί μία ναύλωση μπορεί να χρησιμοποιηθούν ένας ή περισσότεροι μεσίτες. Η αμοιβή του κάθε ναυλομεσίτη, η καλούμενη προμήθεια, είναι συνήθως 1,25 % επί του ναύλου, την οποία πληρώνει ο πλοιοκτήτης.

Shipbroking *Ναυλομεσιτεία*. Η εργασία την οποία κάνει ο ναυλομεσίτης (shipbroker).

Shiploader *Φορτωτής ξηράς με ταινιόδρομο (conveyor)*. Χρησιμοποιείται για τη φόρτωση στα πλοία φορτίων χύδην, όπως σιδηρομετάλλευμα ή λιπάσματα.

Shipman 98 Κωδικό όνομα εντύπου το οποίο εκδίδεται από τη BIMCO, και αφορά συμφωνία διαχείρισης (management agreement).

Shipmaster Πλοίαρχος εμπορικού πλοίου.

Shipment Φορτίο, φόρτωση εμπορευμάτων.

Shipped bill of lading ή **shipped on board bill of lading** Φορτωτική η οποία εκδίδεται όταν τα εμπορεύματα έχουν φορτωθεί επί του πλοίου και βεβαιώνει ότι αυτά έχουν πράγματι φορτωθεί. Βλ. received for shipment bill of lading.

Shipper *Φορτωτής*. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο συνάπτει συμφωνία με εταιρεία πλοίων γραμμής ή πλοιοκτήτη για τη μεταφορά εμπορευμάτων.

Shippers' council Συμβούλιο φορτωτών.

Shipper's own container *Εμπορευματοκιβώτιο φορτωτών*. Εμπορευματοκιβώτιο το οποίο ανήκει στους φορτωτές, εν αντιθέσει με εμπορευματοκιβώτιο που ανήκει στην εταιρεία του πλοίου. Σύντμ. SOC.

Shippers papers *Φορτωτικά έγγραφα*. Ήτοι, φορτωτικές, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, τιμολόγιο των εμπορευμάτων, πιστοποιητικό προέλευσης αυτών, τελωνειακά έγγραφα κ.λπ. Λέγονται και shipping documents.

Shipping *Ναυτικός, ναυτιλιακός, το σύνολο των πλοίων ενός κράτους, ναυτιλία*. Κάθε τι που σχετίζεται με τη ναυτιλία, ναυτιλιακές εργασίες ή επιχειρήσεις, ναυτικές μεταφορές, επιβίβαση επιβάτη στο πλοίο, φόρτωση επί του πλοίου.

Shipping bill Τελωνειακό έγγραφο το οποίο δίδεται σε περίπτωση που ένα εμπόρευμα έχει εκφορτωθεί και υπόκειται σε δασμό και το οποίο πρόκειται μελλοντικώς να εξαχθεί. Το έγγραφο τούτο χρησιμεύει για να διευκολυνθεί η επιστροφή του καταβληθέντος δασμού.

Shipping documents *Φορτωτικά έγγραφα*. Ήτοι, φορτωτικές, ασφαλιστήριο συμβόλαιο, τιμολόγιο των εμπορευμάτων, πιστοποιητικό προέλευσης αυτών, τελωνειακά έγγραφα κ.λπ. Λέγονται και shippers papers.

Shipping line Εταιρεία πλοίων τακτικών γραμμών.

Shipping mark *Σημάδια αναγνώρισης επί των εμπορευμάτων*. Σημάδια τα οποία αναγράφονται πάνω στα εμπορεύματα για να διευκολύνεται η αναγνώρισή τους. Τα αναγραφόμενα στοιχεία περιλαμβάνουν το λιμάνι προορισμού καθώς και τον αριθμό του πακέτου, όταν πρόκειται για περισσότερα του ενός πακέτου.

Shipping note Έγγραφο το οποίο δίδεται από τον φορτωτή προς την ναυτιλιακή εταιρεία ή τον πράκτορά της, στο οποίο περιγράφονται τα προς εξαγωγή εμπορεύματα. Εκδίδεται εις διπλούν, ένα αντίτυπο κρατεί ο φορτωτής και το άλλο κρατεί η εταιρεία βάσει του οποίου εκδίδει τις φορτωτικές.

Ship's agency *Ναυτικό πρακτορείο*. Φροντίζει για τα συμφέροντα του πλοίου, όταν αυτό βρίσκεται στο λιμάνι.

Ship's agent *Πράκτορας του πλοίου*. Είναι ο αντιπρόσωπος του πλοιοκτήτη/πλοιάρχου και φροντίζει για τα συμφέροντα του πλοίου, όταν αυτό βρίσκεται στο λιμάνι. Μέσα στις υποχρεώσεις του είναι η ειδοποίηση προς τις αρχές για την άφιξη και την αναχώρηση του πλοίου, εξεύρεση πλοηγών, ρυμουλκών και προβλήτα στην οποία θα προσδέσει το πλοίο, επίσης η υπογραφή των φορτωτικών και η είσπραξη του ναύλου, εφόσον τούτο προβλέπεται στη σύμβαση μεταφοράς. Ο πράκτορας πληρώνεται από τον πλοιοκτήτη.

Ship's articles *Ναυτολόγιο*. Σύμφωνα με το

ΚΔΝΔ παρ. 2, το ναυτολόγιο εκδίδεται από την λιμενική ή προξενική αρχή, η οποία προβαίνει επίσης στη διενέργεια μεταβολών σ' αυτό καθώς και στη θεώρησή του κατά τον κατάπλου και απόπλου του πλοίου. Ορίζεται ως ναυτιλιακό έγγραφο του πλοίου στο οποίο καταχωρούνται από τη λιμενική ή προξενική αρχή τα στοιχεία του πλοιάρχου και των μελών του πληρώματος. Λέγεται επίσης και articles of agreement.

Ship's chandler Τροφοδότης πλοίων.

Ship's dues *Ναυτιλιακά τέλη*. Υπολογίζονται βάσει της χωρητικότητας του πλοίου,

Ship's gear *Μέσα φόρτωσης/εκφόρτωσης του πλοίου*. Όπως γερανοί, φορτωτήρες (μπίγες) τα οποία βρίσκονται επί του καταστρώματός του.

Ship's husband *Εκπρόσωπος πλοιοκτήτη*. Πρόσωπο στο οποίο έχει αναθέσει η πλοιοκτήτρια εταιρεία την διαχείριση του πλοίου, την ναυτολόγηση του πληρώματος καθώς και την παρακολούθηση συντήρησης και επισκευών του πλοίου.

Ship's manifest Δηλωτικό φορτίου, Βλ. manifest.

Ship's rail *Κουπαστή του πλοίου*. Σύμφωνα με συμφωνητικά πώλησης που συνάπτονται κάτω από τους όρους όπως FOB, C&F και CIF η ευθύνη για τους κινδύνους απώλειας ή βλάβης στα εμπορεύματα περνούν στον αγοραστή από τη στιγμή που τα εμπορεύματα περνούν την κουπαστή του πλοίου (ship's rail), στο λιμάνι φόρτωσης.

Ship's sweat *Εφίδρωση πλοίου*. Συμπύκνωση υδρατμών εντός των κυτών του πλοίου που δημιουργούνται όταν το πλοίο αναχωρεί από θερμό προς ένα σχετικώς ψυχρό κλίμα. Οι υδρατμοί σχηματίζονται στο εσωτερικό των κυτών του πλοίου και στάζουν επί του φορτίου. Βλ. cargo sweat.

Ship's tackle Αρματωσιά του πλοίου, εξοπλισμός όπως σχοινιά, τρόχιλοι κ.λπ..

Shipyard Ναυπηγείο.

Shore (1) Ξηρά, παραλία, αιγιαλός, στεριά, (2) ικριωτήρας, αντηρίδα, έρεισμα, στύλος ξύλινος που στηρίζει το πλοίο εντός της δεξαμενής, κν. πουντέλι.

Shore (to) Στηρίζω με στύλο φορτίο ή πλοίο εντός της δεξαμενής, κν. πουντελιάρω.

Shore gear Χερσαία μέσα φόρτωσης/εκφόρτωσης, γερανοί κ.λπ..

Short delivery *ελλιπής παράδοση*. Η ποσότητα φορτίου που παραδίδεται είναι μικρότερη από αυτή που αναφέρεται στη φορτωτική.

Short form bill of lading *Φορτωτική με περιληπτικούς όρους*. Φορτωτική η οποία περιέχει περιληπτικούς όρους στο έντυπο μέρος της. Συχνά αναφέρεται σαν common short bill of lading.

Short sea trade *Εμπόριο μικρών αποστάσεων*. Εμπόριο δια θαλάσσης μεταξύ λιμένων οι οποίοι βρίσκονται σε μικρή απόσταση μεταξύ τους.

Short ship (to) *Αφήνω φορτίο έξω*. Αδυνατώ να φορτώσω το φορτίο λόγω έλλειψης χώρου στο πλοίο ή επειδή το φορτίο έφθασε αφού το πλοίο είχε τελειώσει τη φόρτωσή του ή είχε αποπλεύσει.

Short shipment Αδυναμία φόρτωσης φορτίου επί του πλοίου λόγω έλλειψης χώρου στο πλοίο ή επειδή το φορτίο έφθασε αφού το πλοίο είχε τελειώσει τη φόρτωσή του ή είχε αποπλεύσει.

Short ton Τόνος βάρους 2.000 λίβρες.

Shortage Έλλειμμα φορτίου.

Shrink-wrapping *Πακετάρισμα με συρρίκνωση*. Είναι η μέθοδος με την οποία ένα εμπόρευμα καλύπτεται με ένα πλαστικό περιτύλιγμα το οποίο αφού θερμανθεί με φυσητήρες θερμού αέρα συρρικνώνεται σφίγγοντας το εμπόρευμα.

Shut out (to) Αφήνω φορτίο έξω. Βλ.short ship (to).

Shut out cargo Βλ. Short shipment.

Side door container Εμπορευματοκιβώτιο με πλευρική πόρτα.

Side ramp Πλευρικό κεκλιμένο επίπεδο σκάφους (πλευρική ράμπα).

Side tank Πλευρική δεξαμενή.

Sideloader Περονοφόρος ανυψωτής (fork-lift) του οποίου οι περόνες είναι στη πλευρά.

Sighting bill of lading Η διαδικασία λεπτομερούς εξέτασης της φορτωτικής από τον πλοίαρχο ή τον πράκτορα, στο λιμάνι εκφόρτωσης.

Silo *Σιρός, κν. σιλό*. Κατασκευή καθ' ύψος, συνήθως κυλινδρική η οποία χρησιμεύει για την αποθήκευση σιτηρών και την μετέπειτα εκφόρτωσή τους στα πλοία. Λέγεται και grain silo.

Silt up (to) Προσαράζω στην άμμο.

Silting up Προσάραξη στην άμμο.

Similar substitute *Όμοια αντικατάσταση*. Λέγεται για πλοίο Α το οποίο προσφέρεται από τον πλοιοκτήτη, να αντικαταστήσει στη ναύλωση ένα άλλο πλοίο Β το οποίο έχει όμοια χαρακτηριστικά. Τούτο δίνει την δυνατότητα στον πλοιοκτήτη να χρησιμοποιήσει άλλο πλοίο από αυτό που έχει ήδη ναυλώσει, αν τούτο χρειαστεί. Σύντμ. Sim sub.

Single buoy mooring *Μονό (μοναδικό) ναύδετο πρόσδεσης δεξαμενοπλοίων*. Μεγάλο ναύδετο αγκυροβολημένο ανοικτά της ακτής, στο οποίο δένουν τα μεγάλα δεξαμενόπλοια και από εκεί με σωλήνωση φορτώνουν ή εκφορτώνουν το φορτίο. Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται η κατασκευή μεγάλων τερματικών σταθμών εκφόρτωσης δεξαμενοπλοίων. Σύντμ. SBM.

Single deck ship ή **single decker** Πλοίο με ένα κατάστρωμα (μονοκούβερτο), όπως, για παράδειγμα, τα πλοία μεταφοράς φορτίων χύδην (bulk carrier). Σύντμ. SD.

Single port operation Βλ. one stop ports.

Single user port Λιμάνι που χρησιμοποιείται από έναν μόνο διαχειριστή/πλοιοκτήτη ή μία εταιρεία/κοινοπραξία πλοίων γραμμής.

Sister ship *Πλοίο με τις ίδιες προδιαγραφές ενός άλλου πλοίου*. Τούτο δίνει τη δυνατότητα στον πλοιοκτήτη να προσφέρει για ναύλωση ένα συγκεκριμένο πλοίο ή κάποιο άλλο πλοίο με τις ίδιες προς αυτό προδιαγραφές.

Skip Ορθογώνιο κιβώτιο με χαμηλά τοιχώματα το οποίο χρησιμοποιείται σαν περιλάβειο (σαμπάνι) για τη φόρτωση ή εκφόρτωση ευπαθών ή μικρών φορτίων.

Slack water Το χρονικό διάστημα κατά την πλήμμη ή ρηχία που το νερά παραμένουν στάσιμα.

Slewing crane Περιστρεφόμενος γερανός.

Slewing ramp Περιστρεφόμενο κεκλιμένο επίπεδο (ράμπα).

Sliding hatch cover Τύπος καλυμμάτων ανοίγματος κυτών – συνήθως στο υπόφραγμα (κουραδόρο) – τα οποία ολισθαίνουν το ένα εντός του άλλου.

Sling *Περιλάβειο, αρτάνη, στρόφος, κν. σαμπάνι*. Τεμάχιο σχοινιού με ενωμένες τις δύο άκρες έτσι που να δημιουργείται βρόχος (κύκλωμα), το οποίο χρησιμοποιείται για την ανάρτηση φορτίου σε σάκους.

Sling (to) Περιζώνω φορτίο με σαμπάνι, σαμπανιάρω.

Slop tank *Δεξαμενή καταλοίπων*. Δεξαμενή δεξαμενοπλοίου στο οποίο συγκεντρώνονται κατάλοιπα φορτίου πετρελαίου μαζί με νερό

που έχει χρησιμοποιηθεί για την πλύση των δεξαμενών φορτίου.

Slops *Αποπλύματα*. Κατάλοιπα φορτίου πετρελαίου μαζί με νερό που έχει χρησιμοποιηθεί για την πλύση των δεξαμενών φορτίου.

Slot Ειδικός χώρος μέσα στο κύτος ενός πλοίου μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων, στον οποίο εφαρμόζει ακριβώς ένα εμπορευματοκιβώτιο.

Slot charter Ναύλωση πλοίου από τον διαχειριστή στόλου πλοίων, για ένα συγκεκριμένο ταξίδι, όταν κανένα από τα άλλα πλοία του στόλου δεν είναι διαθέσιμα για ναύλωση.

Slothire charter party Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου το οποίο εκδίδεται από τη BIMCO. Η πλήρης ονομασία του είναι Standard Slot Charter Party. Ανάλογα με το είδος της ναύλωσης, ο ναύλος μπορεί να είναι σε ημερήσια μίσθωση ανά slot ή κατ' αποκοπή (lump sum). Το ναυλοσύμφωνο αυτό δεν είναι ούτε ταξιδίου ούτε χρονοναύλωσης, είναι ένας αυτόνομος υβριδικός τύπος. Στη ναύλωση slothire οι ναυλωτές (slot charterers) μισθώνουν μόνο slots επί του πλοίου ενώ στη γνωστή χρονοναύλωση οι ναυλωτές χρονοναυλώνουν ολόκληρο το πλοίο.

Slow steam (to) Μειώνω ταχύτητα.

Snatch block Λυκίσκος, κν. Ματζαπλί.

Société Générale de Surveillance SA Πρόκειται για οργανισμό του οποίου τα μέλη ορίζονται από φορτωτές ή τις διάφορες υπηρεσίες κρατών ανά τον κόσμο, τα οποία διενεργούν επιθεωρήσεις στα προς εξαγωγή εμπορεύματα πριν αυτά φορτωθούν (preshipment) στο πλοίο. Οι επιθεωρήσεις αφορούν, μεταξύ άλλων, τον έλεγχο της ποιότητας και της ποσότητας των εμπορευμάτων. Σύντμ. SGS.

Soft top container Εμπορευματοκιβώτιο του οποίου η οροφή είναι αφαιρούμενο, αδιάβροχο, υφασμάτινο/πλαστικό κάλυμμα. Λέγεται και top loader ή open top container.

SOLAS Convention 1974 *Διεθνής Σύμβαση για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής στη Θάλασσα*. Έχει υιοθετηθεί από τον IMO και αφορά την ασφάλεια των εμπορικών πλοίων. Περιέχει ένα αριθμό κεφαλαίων στα οποία περιλαμβάνονται: γενικές διατάξεις, υποδιαίρεση και ευστάθεια καθώς και μηχανολογικές και ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, κατασκευή – προστασία κατά της πυρκαϊάς – ανίχνευση και κατάσβεση, σωστικά μέσα, ραδιοτηλεγραφία και ραδιοτηλεφωνία, ασφάλεια ναυσιπλοΐας, μεταφορά σιτηρών, μεταφορά επικίνδυνων εμπορευμάτων, πυρηνοκίνητα πλοία, ασφαλής διαχείριση πλοίων, ασφάλεια ταχυπλόων σκαφών καθώς και μέτρα ασφάλειας για τα πλοία μεταφοράς φορτίων χύδην. Από την υιοθέτησή της έως σήμερα έχουν εκδοθεί πολλές τροποποιήσεις. Η Ελλάδα κύρωσε τη Σύμβαση με τον *Νόμο 1045/80, ΦΕΚ 95^{A}, 1980*.

Sole arbitrator *Μοναδικός διαιτητής*. Πρόσωπο το οποίο, σύμφωνα με ένα συμφωνητικό (π.χ. ναυλοσύμφωνο), έχει οριστεί σαν μοναδικός διαιτητής από τα συμβαλλόμενα μέρη (ναυλωτή-πλοιοκτήτη) να επιλύσει μία διαφορά η οποία απορρέει από το συμφωνητικό.

Sole rights agency Πρακτορείο με αποκλειστικά δικαιώματα.

Solvent Φερέγγυος. Φυσικό ή νομικό πρόσωπο που είναι σε θέση να πληρώσει όλα τα χρέη του.

Sous palan (γαλλ.) Παράδοση του φορτίου στην πλευρά του πλοίου (προβλήτα ή φορτηγίδα) κάτω από τις μπίγες του πλοίου. Κατά τη φόρτωση η ευθύνη του μεταφορέα αρχίζει όταν το φορτίο παραδοθεί στην πλευρά του πλοίου και κατά την εκφόρτωση η ευθύνη του μεταφορέα παύει όταν το φορτίο εκφορτωθεί στην πλευρά του πλοίου.

Sovcoal Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορές άνθρακα από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Sovcoalbill Κωδική ονομασία Φορτωτικής

εγκεκριμένη από τη BIMCO η οποία χρησιμοποιείται κάτω από ένα ναυλοσύμφωνο Sovcoal για μεταφορές άνθρακα από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Sovconround Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορές ξυλείας από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Εκδίδεται από το Ναυτικό Επιμελητήριο του Ην. Βασιλείου.

Sovconroundbill Κωδική ονομασία φορτωτικής που χρησιμοποιείται κάτω από ένα ναυλοσύμφωνο Sovconround, για μεταφορές ξυλείας από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Sovietwood Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορές από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Εκδίδεται από τη BIMCO.

Sovorecon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορές μεταλλευμάτων και εμπλουτισμένων μεταλλευμάτων από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Εκδίδεται από το Συντονιστικό Γραφείο Ναυλώσεων της Μόσχας.

Sovoreconbill Κωδική ονομασία φορτωτικής που χρησιμοποιείται κάτω από ένα ναυλοσύμφωνο Sovorecon, για μεταφορές μεταλλευμάτων και εμπλουτισμένων μεταλλευμάτων από χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης.

Spanfrucon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου το οποίο χρησιμοποιείται στο ισπανικό εμπόριο φρούτων.

Spar ceiling ή **cargo battens** *Στραγαλιές, επιγκενίδες πλευρικής επένδυσης του κύτους*. Βοηθά στον αερισμό του φορτίου και προστατεύει το φορτίο από τη συσσώρευση υγρασίας.

Special Drawing Right (SDR) Μονάδα που έχει καθοριστεί από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η τιμή της κυμαίνεται έναντι των ξένων νομισμάτων. Για παράδειγμα στις 2 Απριλίου 2002 αντιστοιχούσε 1 SDR σε 1,25 δολ. ΗΠΑ.

Special Survey *Ειδική επιθεώρηση*. Εκτενής επιθεώρηση που διενεργείται κάθε τέσσερα χρόνια από επιθεωρητές νηογνώμονα. Σύντμ. SS.

Specific gravity *Ειδικό βάρος*. Το ειδικό βάρος ενός σώματος ορίζεται σαν το πηλίκο του βάρους του προς τον όγκο του. Σύντμ. SG.

Spillage *Χυμένη μικροποσότητα*. Μικρή ποσότητα φορτίου χύδην (π.χ. σιτηρών) που έχει χυθεί εκτός του κύτους, κατά τη φόρτωση ή εκφόρτωση όταν χρησιμοποιούνται χούφτες (grabs).

Spontaneous ignition temperature Ορίζεται ως η χαμηλότερη θερμοκρασία στην οποία μία ουσία αυταναφλέγεται χωρίς εξωτερική πηγή ανάφλεξης.

Sporadic service Υπηρεσία μεταφορών η οποία λειτουργεί ακανόνιστα, σε μη προγραμματισμένο σχέδιο.

Spot *Άμεσος*. Όρος ναυλώσεως, ο οποίος όταν χρησιμοποιείται για φορτίο σημαίνει ότι το φορτίο είναι έτοιμο για άμεση φόρτωση (spot cargo). Όταν χρησιμοποιείται για πλοίο σημαίνει ότι το πλοίο δεν έχει ναυλωθεί ακόμη και είναι έτοιμο για άμεση ναύλωση (spot ship).

Spout *Ακροσωλήνιο, στόμιο*. Ακροσωλήνιο που κατευθύνει (εκτοξεύει) φορτίο χύδην (π.χ. σιτηρά) σε διάφορα μέρη του κύτους για να στοιβάζεται (χαπιάρεται) τούτο ομοιόμορφα.

Spout trimmed Λέγεται για φορτίο χύδην (π.χ. σιτηρά) που έχει στοιβαχθεί (χαπιαριστεί) με ακροσωλήνιο εκτόξευσης φορτίου.

Spring tide *Παλίρροια συζυγιών*. Η παλίρροια κατά τις συζυγίες έχει το μεγαλύτερο εύρος μεταξύ πλήμμης και ρηχίας.

Square of the hatch Το τμήμα του αμπαριού το οποίο βρίσκεται ακριβώς κάτω από το άνοιγμα του αμπαριού.

Squat *Επιβύθιση*. Λέγεται για πλοίο εν κινήσει, του οποίου η πρύμνη βυθίζεται περισσότερο από την πλώρη λόγω της προχωρητικής κινήσεως του πλοίου. Η επιβύθιση είναι μεγαλύτερη στα αβαθή.

Stacking Αποθήκευση, μεταφορά εμπορευματοκιβωτίων έτσι που το ένα να είναι τοποθετημένο επί του άλλου.

Stacking hatch cover Κάλυμμα ανοίγματος κύτους, το οποίο αποτελείται από αριθμό επιπέδων καπακιών τα οποία σωρεύονται (στοιβάζονται το ένα επί του άλλου), όταν ανοίγει το κύτος του πλοίου.

Stanchion Στυλίσκος, ορθοστάτης, πουντέλι.

Standard Γνωστό σαν Petrograd Standard. Μέτρο κυβισμού ξυλείας το οποίο ισοδυναμεί με 165 κυβ. πόδες.

Starboard Δεξιός. *Starboard side*, δεξιά πλευρά του πλοίου.

Statement of facts *Δηλωτικό συμβάντων κατά την φορτοεκφόρτωση*. Έντυπο το οποίο συμπληρώνεται από τον πράκτορα του πλοίου στο λιμάνι φόρτωσης ή εκφόρτωσης και υπογράφεται από τον πλοίαρχο. Σ' αυτό καταγράφονται λεπτομερώς όλα τα συμβάντα που σχετίζονται με τη φόρτωση ή την εκφόρτωση, όπως η ποσότητα που φορτώθηκε ή εκφορτώθηκε κάθε ημέρα, οι ώρες που εργάστηκαν οι στοιβαδόροι, τα σταματήματα λόγω βλάβης των γερανών ή λόγω καιρικών συνθηκών, απεργιών ή άλλης αιτίας. Το έντυπο αυτό, μαζί με την επιστολή ετοιμότητας, χρησιμεύουν για τον υπολογισμό του χρόνου αναμονής (σταλιών), υπεραναμονής ή επίσπευσης.

Statutory survey *Θεσπισμένη επιθεώρηση*. Αθροιστικός όρος επιθεωρήσεων κατά τις οποίες απαιτείται να πληρούνται οι απαιτήσεις των διεθνών συμβάσεων, Γραμμής Φορτώσεως, SOLAS και MARPOL.

Steel coil Λαμαρίνα σε σπειροειδή περιτύλιξη (κουλούρα).

Stem (1) *Στείρα*. Κοράκι της πλώρης. (2) *Διαθεσιμότητα φορτίου*. Η διαθεσιμότητα του φορτίου στις ημερομηνίες τις οποίες το πλοίο έχει προσφερθεί για να φορτώσει το φορτίο. Όταν κατά τις διαπραγματεύσεις ναύλωσης έχει συμφωνηθεί ο όρος subject stem, σημαίνει ότι με την περάτωση της ναύλωσης, εφόσον το φορτίο δεν είναι έτοιμο προς φόρτωση, ο ναυλωτής έχει δικαίωμα να ακυρώσει τη ναύλωση.

Stem a berth (to) Εξασφαλίζω (κλείνω) προβλήτα για το πλοίο.

Stem bunkers (to) Κλείνω συμφωνία για προμήθεια καυσίμων.

Stern Η πρύμνη του πλοίου.

Stern ramp Πρυμναία ράμπα.

Stevedore *Στοιβαδόρος*. Πρόσωπο του οποίου η εργασία είναι να φορτώνει, στοιβάζει και εκφορτώνει το πλοίο.

Stevedore damage clause Βασική ρήτρα ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης, η οποία αναφέρει ότι οι ζημιές που γίνονται από τους στοιβαδόρους και ο χρόνος καθυστέρησης βαρύνουν τους ναυλωτές.

Stevedore's hook *Γάντζος στοιβαδόρου*. Μεταλλικός γάντζος (κόρακας) που κρατά στο χέρι του ο στοιβαδόρος για τη μετακίνηση σάκων.

Stevedoring charges Έξοδα φόρτωσης, στοιβασίας και εκφόρτωσης.

Stiff Λέγεται για πλοίο που έχει γρήγορο διατοιχισμό. Τούτο συμβαίνει όταν το πλοίο έχει χαμηλό κέντρο βάρους.

Stiffeners Σάκοι με σιτηρά που τοποθετούνται στην επιφάνεια φορτίου σιτηρών χύδην για να παρεμποδίζουν την μετατόπιση του φορτίου κατά τον διατοιχισμό του πλοίου.

Stoppage in transitu *Σταμάτημα κατά τη διαμετακόμιση*. Δικαίωμα του πωλητή εμπορευμάτων να πάρει πίσω τα εμπορεύματα από τον μεταφορέα, πριν αυτά περιέλθουν στην κατοχή του αγοραστή, σε περίπτωση πτώχευσης του αγοραστή.

Stow (to) Στοιβάζω.

Stowage Στοιβασία.

Stowage factor *Συντελεστής στοιβασίας*. Ο χώρος που καταλαμβάνει ένας τόνος φορτίου, και εκφράζεται σε κυβ. πόδες ή κυβικά μέτρα. Π.χ. ο συντελεστής στοιβασίας του τσιμέντου σε χύμα είναι 0.61 κυβ.μ. και του βαμβακιού σε δέμα είναι 3.62 κυβ.μ. Τούτο σημαίνει ότι ένας τόνος τσιμέντου καταλαμβάνει χώρο 0,61 κυβ.μ και ένας τόνος βαμβακιού 3,62 κυβ.μ.

Stowage plan *Σχεδιάγραμμα στοιβασίας*. Σχεδιάγραμμα το οποίο δείχνει λεπτομερώς τις θέσεις όλων των εμπορευμάτων που έχουν φορτωθεί στο πλοίο. Τούτο διευκολύνει τους στοιβαδόρους για τον προγραμματισμό εκφόρτωσης των εμπορευμάτων.

Stowing ramp Τύπος ράμπας στον εσωτερικό χώρο οχηματαγωγού πλοίου, η οποία επιτρέπει στα οχήματα να μεταβαίνουν από το ένα κατάστρωμα στο άλλο.

Straddle carrier *Γερανογέφυρα εμπορευματοκιβωτίων*. Τροχοφόρα γερανογέφυρα η οποία ανυψώνει εμπορευματοκιβώτιο και κινείται μαζί με αυτό αυτόνομα πάνω στη προβλήτα ή πάνω σε σιδηροτροχιές.

Straight bill of lading *Μη μεταβιβάσιμη φορτωτική*. Αμερικανικός όρος της φορτωτικής η οποία εκδίδεται στο όνομα προσώπου ή εταιρίας και δεν είναι εμπορεύσιμη/μεταβιβάσιμη.

Strand (to) Εξοκέλλω, πέφτω έξω, προσαράζω.

Stranding *Προσάραξη*. Προσάραξη του πλοίου στο βυθό (π.χ. λόγω κακοκαιρίας, κακού χειρισμού, ρευμάτων κλπ), η οποία παρεμποδίζει πλέον το πλοίο να μετακινηθεί. Είναι ακούσια αλλά μπορεί να είναι και εκούσια προς αποφυγή μεγαλύτερων κινδύνων. Πρβλ. grounding.

Strengthened hold *Ενισχυμένο κύτος (αμπάρι)*. Κύτος πλοίου του οποίου το δάπεδο (πανιόλο) είναι ενισχυμένο για να μπορεί να δέχεται βαριά φορτία, όπως μεταλλεύματα σιδήρου κ.λπ.

Strike clause *Ρήτρα απεργίας*. Όρος φορτωτικής ή ναυλοσύμφωνου ο οποίος καθορίζει τις ευθύνες, τις απαλλαγές και γενικά τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων μερών σε περίπτωση απεργίας.

Strike bound (port) *Αποκλεισμένο λιμάνι λόγω απεργίας*. Λιμάνι στο οποίο δεν διεξάγεται φόρτωση/εκφόρτωση ή δεν εισέρχονται ή εξέρχονται πλοία λόγω απεργίας των εργαζομένων.

Strike bound (ship) *Αποκλεισμένο πλοίο λόγω απεργίας*. Πλοίο το οποίο δεν μπορεί να αποπλεύσει από το λιμάνι λόγω απεργίας των πλοηγών, εργαζομένων στα ρυμουλκά κ.λπ.

Strip a container (to) Αδειάζω τα εμπορεύματα από εμπορευματοκιβώτιο. Λέγεται και destuff.

Stripping pump Αντλία αποστραγγίσεως δεξαμενοπλοίου.

Stuff (to) Γεμίζω με εμπορεύματα τα εμπορευματοκιβώτια.

Stuffing Το γέμισμα εμπορευματοκιβωτίου με εμπορεύματα.

Sub-agent *Υποπράκτορας*. Όταν ένας πράκτορας ορίζει ένα πρόσωπο σαν πράκτορά του για να τον βοηθήσει να διεκπεραιώσει τις υποθέσεις του εντολέα του (principal), το πρόσωπο αυτό είναι ο υποπράκτορας. Ο υποπράκτορας, εκτός αν άλλως ορίζεται, δεν έχει συμβατική σχέση με τον εντολέα.

Sub-charter (to) Υποναυλώνω. Επίσης λέγεται sub-let.

Sub-charterer *Υποναυλωτής*. Πρόσωπο ή εταιρία που έχει ναυλώσει πλοίο από άλλον ναυλωτή ο οποίος δεν είναι ο πλοιοκτήτης του πλοίου. Ο υποναυλωτής είναι αυτός που εκμεταλλεύεται το πλοίο.

Sub-freight *Ναύλος υποναυλωτή*. Ναύλος ο οποίος πληρώνεται από τον υποναυλωτή στον ναυλωτή, σε περίπτωση υποναύλωσης του πλοίου. Βλ. sub-charterer.

Subject details *Με επιφύλαξη στις λεπτομέρειες*. Όρος που χρησιμοποιείται κατά τη ναύλωση του πλοίου και σημαίνει ότι, όταν τα συμβαλλόμενα μέρη (πλοιοκτήτης-ναυλωτής) συμφωνήσουν στους βασικούς όρους της ναύλωσης, η ναύλωση θεωρείται περατωμένη εκτός του ότι εναπομένει να συμφωνηθούν μερικές ακόμη λεπτομέρειες (details).

Subject free *Με την προϋπόθεση ότι είναι ελεύθερο*. Όρος ο οποίος χρησιμοποιείται από τον πλοιοκτήτη όταν κάνει προσφορά ναύλωσης του πλοίου του, που σημαίνει ότι η προσφορά του ισχύει με την προϋπόθεση ότι το πλοίο θα έχει αποδεσμευθεί από άλλη προσφορά που έχει γίνει προς άλλον ναυλωτή. Λέγεται επίσης subject open.

Subject open *Με την προϋπόθεση ότι είναι ανοικτό*. Όρος ο οποίος χρησιμοποιείται από τον πλοιοκτήτη, όταν κάνει προσφορά ναύλωσης του πλοίου του, που σημαίνει ότι η προσφορά του ισχύει με την προϋπόθεση ότι το πλοίο θα έχει αποδεσμευθεί από άλλη προσφορά που έχει γίνει προς άλλον ναυλωτή. Λέγεται επίσης subject free.

Subject stem *Με την προϋπόθεση ότι υπάρχει/διατίθεται φορτίο*. Όρος που χρησιμοποιείται από τον ναυλωτή κατά τη ναύλωση του πλοίου και σημαίνει ότι, με την περάτωση της ναύλωσης, εφόσον το φορτίο δεν είναι έτοιμο προς φόρτωση στις συμφωνηθείσες ημερομηνίες, ο ναυλωτής έχει δικαίωμα να ακυρώσει τη ναύλωση.

Sub-let (to) *Υποναυλώνω*. Επίσης λέγεται sub-charter. Σε ναυλοσύμφωνο χρονοναύλωσης υπάρχει η ρήτρα "sub-let" δια της οποίας οι ναυλωτές έχουν δικαίωμα να υποναυλώσουν το πλοίο. Στην περίπτωση αυτή οι αρχικοί ναυλωτές θα παραμείνουν υπεύθυνοι προς τον πλοιοκτήτη για την σωστή εκτέλεση της ναύλωσης. Το ναυλοσύμφωνο Linertime αναφέρει: "the charterers to have the option of subletting the vessel, giving due notice to the owners, but the original charterers always to remain responsible to the owner for due performance of the charter".

Subrogation *Παραχώρηση δικαιωμάτων*. Υποκατάσταση του ασφαλισθέντος (π.χ. πλοιοκτήτη) από τον ασφαλιστή στα δικαιώματα, τα οποία έχει ο πρώτος επί του ασφαλισθέντος αντικειμένου. Αν το πλοίο ενός ασφαλισμένου πλοιοκτήτη χαθεί σε σύγκρουση από φταίξιμο ενός άλλου πλοίου, μπορεί ο πλοιοκτήτης να εισπράξει την αξία του πλοίου του από τους ασφαλιστές, και να παραχωρήσει (subrogate) τα δικαιώματά του στους ασφαλιστές οι οποίοι εν συνεχεία μπορούν να εγείρουν αγωγή κατά του άλλου πλοίου που προξένησε τη σύγκρουση.

Subsidize Επιδοτώ.

Subsidy Επιδότηση, επιχορήγηση.

Substitute (to) *Αντικαθιστώ*. Η αντικατάσταση πλοίου από άλλο πλοίο για κάποιο συγκεκριμένο ταξίδι.

Substitution *Αντικατάσταση πλοίου από ένα άλλο πλοίο*. Πολλές φορές συμφωνείται σε ένα ναυλοσύμφωνο, ο πλοιοκτήτης να έχει το δικαίωμα να αντικαταστήσει το πλοίο πού ναύλωσε για ένα συγκεκριμένο ταξίδι, με ένα άλλο πλοίο.

Suction hopper dredger Πλοίο σχεδιασμένο να παίρνει λάσπη, άμμο κλπ από το βυθό της θάλασσας/λιμανιού/ποταμού κλπ με σύστημα αναρρόφησης.

Suction elevator *Αναρροφητικός σωλήνας*

εκφόρτωσης. Χρησιμοποιείται για την εκφόρτωση σιτηρών χύδην.

Suezmax Πλοίο που έχει τις μέγιστες επιτρεπόμενες διαστάσεις για να διέλθει έμφορτο από την Διώρυγα του Σουέζ. Τέτοια πλοία θεωρούνται αυτά με DW 120-200.000 τόνων, τα οποία μπορούν να διέλθουν έμφορτα την Διώρυγα του Σουέζ.

Suit time Χρονική περίοδος εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί αγωγή. Αν παρέλθει αυτή η χρονική περίοδος, τότε ο εναγόμενος απαλλάσσεται από τις ευθύνες του.

Sulcon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου που χρησιμοποιείται για μεταφορές σιτηρών.

Summer deadweight Ποσότητα φορτίου (σε νεκρό βάρος) που μπορεί να φορτώσει ένα πλοίο όταν η ίσαλός του βρίσκεται στη θερινή γραμμή φορτώσεως. Βλ. deadweight.

Summer draught Βύθισμα του πλοίου στη θερινή γραμμή φορτώσεως.

Summer freeboard *Θερινό ύψος εξάλων*. Απόσταση μεταξύ της γραμμής καταστρώματος και της θερινής γραμμής φορτώσεως.

Summer load line *Θερινή γραμμή φορτώσεως*. Γραμμή η οποία είναι χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου, η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να φορτώσει όταν αυτό βρίσκεται σε θερινή ζώνη.

Summer tanks *Δεξαμενές θέρους*. Δεξαμενές που υπάρχουν σε ένα είδος δεξαμενοπλοίου γνωστό σαν «πλοίο καλοκαιρινών δεξαμενών» (summer tank ship). Στις πλευρές των δεξαμενών του πλοίου υπάρχουν πρόσθετες δεξαμενές στις οποίες το πλοίο μπορεί να φορτώσει επιπρόσθετο φορτίο όταν πλέει σε ζώνη θερινής γραμμής φορτώσεως. Οι δεξαμενές αυτές παραμένουν κενές όταν το πλοίο πλέει σε χειμερινή ζώνη.

Summer timber freeboard *Θερινό ύψος εξάλων πλοίου μεταφοράς ξυλείας*. Είναι η απόσταση μεταξύ γραμμής καταστρώματος και θερινής γραμμής φορτώσεως πλοίων που μεταφέρουν ξυλεία στο κατάστρωμα.

Summer timber load line *Θερινή γραμμή φορτώσεως πλοίου μεταφοράς ξυλείας*. Γραμμή χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να φορτώσει όταν βρίσκεται σε θερινή ζώνη, και έχει φορτώσει φορτίο ξυλείας στο κατάστρωμα.

Summer zone *Θερινή ζώνη*. Γεωγραφική περιοχή η οποία σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Γραμμής Φορτώσεως θεωρείται θερινή ζώνη. Στην περιοχή αυτή το μέγιστο επιτρεπόμενο βύθισμα των πλοίων είναι αυτό που δείχνει η θερινή γραμμή φορτώσεως.

Sundays and holidays excepted *Κυριακές και εορτές εξαιρούνται*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος προβλέπει ότι οι Κυριακές και οι αργίες δεν θα μετρούν στον υπολογισμό των σταλιών. Συνήθως ο χρόνος δεν μετράει από τις 1200 η ώρα του Σαββάτου έως τις 0800 η ώρα της Δευτέρας. Και προκειμένου περί αργίας, ο χρόνος δεν μετράει από τις 1200 της παραμονής της αργίας μέχρι τις 0800 της επομένης ημέρας της αργίας. Βλ. επίσης even if used και unless used. Σύντμ. SHEX.

Sundays and holidays included *Συμπεριλαμβάνονται οι Κυριακές και οι εορτές*. Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος προβλέπει ότι οι Κυριακές και οι αργίες θα μετρούν στον υπολογισμό των σταλιών ασχέτως αν δεν φορτοεκφορτώνουν κατά τις ημέρες αυτές. Σύντμ. SHINC. Βλ. επίσης even if used και unless used.

Super high cube container Εμπορευματοκιβώτιο με διαστάσεις μεγαλύτερες από αυτές των απαιτήσεων ISO. Οι διαστάσεις αυτές ποικίλλουν και μπορεί να είναι π.χ μήκους 45 ' (13,72 μ.), 48 ' (14,64 μ.) ή 53 ' (16,10 μ.).

Supercargo *Επόπτης φορτίου*. Αντιπρόσωπος των ναυλωτών ή φορτωτών ο οποίος φροντίζει για την ασφαλή φόρτωση του φορτίου.

Supervisory agent Βλ. protecting agent.

Supplytime 89 Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης εγκεκριμένο από τη BIMCO το οποίο χρησιμοποιείται για πλοία υπεράκτιας υπηρεσίας (offshore service).

Survey *Επιθεώρηση*. Αθροιστικός όρος που αφορά τον έλεγχο, τη δοκιμή και αποτίμηση των αποτελεσμάτων και της λήψης απόφασης.

Surveyor *Επιθεωρητής*. (1) Επιθεωρητής νηογνώμονα ο οποίος αναλαμβάνει την επιθεώρηση πλοίων και την έκδοση των πιστοποιητικών κλάσης του πλοίου. (2) Πρόσωπο το οποίο προσλαμβάνεται από ναυτιλιακό οργανισμό ή εταιρεία για να επιθεωρήσει πλοία, φορτία, κ.λπ. Μπορεί να εργάζεται για λογαριασμό ασφαλιστών, αλληλοασφαλιστικών συνεταιρισμών (P+I Clubs), ναυλωτών, φορτωτών, πλοιοκτητών, τραπεζών και οποιωνδήποτε έχουν συμφέροντα σχετικά με πλοία, φορτία κ.λπ.

Sweat Συμπύκνωση υδρατμών. Βλ. cargo sweat και ship's sweat.

Sweep the holds (to) Σκουπίζω τα αμπάρια.

Sweepings Απομαζώματα φορτίου.

Sweet crude Αργό πετρέλαιο με μικρή περιεκτικότητα σε θειάφι.

Sworn shipbroker *Ορκωτός μεσίτης ναυτιλιακών συμβάσεων*. Αξιωματούχος σε ορισμένα λιμάνια της Γαλλίας ο οποίος έχει μονοπώλιο τις διαπραγματεύσεις ναύλωσης, στο λιμάνι που διεξάγει τις δραστηριότητές του. Επίσης δραστηριοποιείται στη μετάφραση επισήμων και άλλων εγγράφων, όπως μεταξύ άλλων, φορτωτικών και ναυλοσυμφώνων. Βλ. P. Brodie, Dictionary of shipping terms, LLP.

Sympathetic damage *Συμπαθητική ζημιά*. Ζημιά την οποία υπέστη φορτίο Α από άλλο φορτίο Β στο ίδιο πλοίο, όχι από πραγματική επαφή, αλλά επειδή το άλλο φορτίο Β λόγω ζημιάς μόλυνε ή επηρέασε έμμεσα το φορτίο Α. Π.χ. ένα φορτίο που βράχηκε από θαλασσινό νερό, σάπισε και η οσμή του έβλαψε ένα άλλο ευπαθές φορτίο.

Synacomex Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορές σιτηρών. Έχει υιοθετηθεί από τη BIMCO και η πλήρης ονομασία του είναι Continent Grain Charter party.

T

Tackle Αρματωσιά φορτωτήρων (μπιγών).

Take it or leave it *Ή το δέχεσαι ή το αφήνεις*. Φρασεολογία ναύλωσης η οποία όταν χρησιμοποιηθεί σε μια προσφορά, σημαίνει ότι αυτός που τη χρησιμοποιεί (πλοιοκτήτης ή ναυλωτής) δεν δέχεται καμία αλλαγή στους όρους της προσφοράς του.

Taking at sea Η σύλληψη ενός ουδέτερου εμπορικού πλοίου στην ανοικτή θάλασσα από πολεμικό πλοίο εμπολέμου κράτους, επειδή θεωρήθηκε ύποπτο μεταφοράς φορτίου επιβλαβούς προς το κράτος της εθνικότητας του πολεμικού πλοίου.

Taking inward pilot *Παίρνω πλοηγό εισόδου*. Όρος που χρησιμοποιείται σε ναυλοσύμφωνο χρονοναύλωσης ο οποίος δηλώνει ότι η παράδοση του πλοίου από τον πλοιοκτήτη προς τον ναυλωτή θα λάβει χώρα κατά την επιβίβαση του πρώτου πλοηγού που θα χρησιμοποιηθεί για να εισέλθει το πλοίο στο λιμάνι. Τη στιγμή της επιβίβασης του πλοηγού άρχεται και η πληρωμή του ναύλου (hire).

Tally *Καταμέτρηση*. Καταμέτρηση τεμαχίων/δεμάτων φορτίου που φορτώνονται ή εκφορτώνονται από το πλοίο, π.χ. σάκων, κιβωτίων κ.λπ.

Tally (to) *Καταμετρώ*. Καταμετρώ τεμάχια/δέματα φορτίου που φορτώνονται ή εκφορτώνονται από το πλοίο, π.χ. σάκων, κιβωτίων κ.λπ.

Tally clerk *Καταμετρητής*. Υπάλληλος ο οποίος καταμετρά τεμάχια/δέματα φορτίου που φορτώνονται ή εκφορτώνονται από το πλοίο, π.χ. σάκων, κιβωτίων κ.λπ.

Tally sheet ή **tally book** *Έντυπο καταγραφής*. Σ' αυτό καταγράφονται τα στοιχεία των τεμαχίων/δεμάτων του φορτίου κατά την στιγμή που φορτώνονται ή εκφορτώνονται από το πλοίο, όπως, ο αριθμός των τεμαχίων, η περιγραφή τους κ.λπ.

Tandem *Σύζευξη δύο γερανών*. Με την συνδυασμένη λειτουργία τους επιτυγχάνεται ανύψωση φορτίων βαρύτερων από ότι θα ανύψωνε μεμονωμένα ο καθένας γερανός.

Tank barge *Φορτηγίδα δεξαμενή*. Χρησιμοποιείται για τη μεταφορά υγρών φορτίων χύμα εντός λιμένων ή ποταμών.

Tank container *Εμπορευματοκιβώτιο δεξαμενή*. Εμπορευματοκιβώτιο ειδικά κατασκευασμένο για τη μεταφορά υγρών φορτίων.

Tank top Δάπεδο κύτους, πανιόλο.

Tanker *Δεξαμενόπλοιο*. Πλοίο σχεδιασμένο για τη μεταφορά υγρών φορτίων χύδην, όπως αργό πετρέλαιο, προϊόντα διύλισης, υγραέρια, χημικά, οίνος, κ.ά.

Tanker broker Μεσίτης ο οποίος εξειδικεύεται στη ναύλωση δεξαμενοπλοίων.

Tanker charter Ναύλωση δεξαμενοπλοίων.

Tanker charter party Ναυλοσύμφωνο που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά υγρών φορτίων χύδην.

Tankervoy 87 Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου δεξαμενοπλοίων. Εκδίδεται από την INTERTANKO.

Tare Απόβαρο.

Tare weight container Το απόβαρο ενός εμπορευματοκιβωτίου.

Tariff *Τιμοκατάλογος ναύλων πλοίων γραμμής, ταρίφα*. Είναι προκαθορισμένος για όλες τις μεταφορές εμπορευμάτων και δεν γίνεται διαπραγμάτευσή του.

Tarpaulin Κατραμωμένη οθόνη, μουσαμάς.

Temperature recorder *Συσκευή καταγραφής της θερμοκρασίας*. Καταγράφει τη θερμοκρασία εντός των κυτών ή των εμπορευματοκιβωτίων, για μία χρονική περίοδο.

Tender (1) *Ασταθές (πλοίο)*. Λέγεται για πλοίο λίαν ασταθές λόγω του μικρού μετακεντρικού ύψους. Στην κατάσταση αυτή, το πλοίο έχει πολύ αργό διατοιχισμό. (2) Μικρό βοηθητικό πλοίο το οποίο μεταφέρει επιβάτες, τρόφιμα, εφόδια, ταχυδρομείο σε μεγαλύτερο πλοίο.

Tender ή **tender business** *Προκήρυξη διαγωνισμού προσφορών*. Τρόπος ναυλώσεως κατά τον οποίο οι διαπραγματεύσεις διαφέρουν από τον κανονικό τρόπο ναύλωσης. Οι ναυλωτές, οι οποίοι στην προκειμένη περίπτωση συχνά είναι κυβερνητικός ή ημι-κυβερνητικός οργανισμός, κυκλοφορούν στην αγορά μία εντολή φορτίου (cargo order) κατά τον συνήθη τρόπο αλλά με όρους πάνω σε βάση (“take it or leave it”, βλ. φρ.). Η εντολή φορτίου (cargo order) αναφέρεται σαν tender ή tender business και δηλώνει την τελευταία ημερομηνία και ώρα κατά την οποία οι ναυλωτές θα πρέπει να έχουν λάβει τις προσφορές (offers) από τους πλοιοκτήτες. Ο πλοιοκτήτης ο οποίος επιθυμεί να κάνει προσφορά, θα πρέπει να δηλώσει τον κατώτατο ναύλο που μπορεί να δεχθεί και να δηλώσει επίσης ότι συμφωνεί σε όλους τους όρους που έχουν προτείνει οι ναυλωτές.

Tender notice of readiness (to). Αναγγέλλω ετοιμότητα του πλοίου.

Territorial sea *Αιγιαλίτιδα ζώνη ή χωρικά ύδατα ή χωρική θάλασσα*. Είναι η θαλάσσια ζώνη που εκτείνεται πέραν του εδάφους και των εσωτερικών υδάτων ενός παρακτίου κράτους. Σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση των Ην. Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982, κάθε κράτος έχει δικαίωμα να εκτείνει την αιγιαλίτιδα ζώνη μέχρι τα 12 ναυτικά μίλια από τη γραμμή βάσεως (baseline). Η Ελλάδα έχει οριοθετήσει τα χωρικά της ύδατα στα 6 ν.μ. αλλά έχει δικαίωμα να τα επεκτείνει στα 12 ν.μ.

Third country production Η διαδικασία σε μια εμπορική συμφωνία μεταξύ δύο κρατών κατά την οποία μία τρίτη χώρα είναι αυτή που κατασκευάζει και προμηθεύει τα εμπορεύματα. Για παράδειγμα, η Ιαπωνία μπορεί να είναι εξαγωγέας, η Ελλάδα ο εισαγωγέας και η Ταϊβάν η χώρα που κατασκευάζει και προμηθεύει την Ελλάδα.

Third party *Τρίτο πρόσωπο*. Πρόσωπο μη συμβαλλόμενο άμεσα.

Third party liability *Ευθύνη προς τρίτους*. Νομική υποχρέωση/ευθύνη προς κάποιον ο οποίος δεν είναι συμβαλλόμενο μέρος σε μία σύμβαση.

Threefold purchase Μέθοδος εξαρτισμού φορτωτήρα (μπίγας) με τη χρησιμοποίηση δύο τριπλών τροχίλων. Επίσης λέγεται και Treble purchase.

Through bill of lading *Διαφορτωτική*. Φορτωτική μεταφοράς εμπορευμάτων με πλοίο και εν συνεχεία με άλλο μεταφορικό μέσο. Για παράδειγμα, μεταφορά εμπορευμάτων με πλοίο μέχρι το λιμάνι εκφόρ-

τωσης και εκείθεν μεταφορά με σιδηρόδρομο.

Through rate Ναύλος ο οποίος περιλαμβάνει τη θαλάσσια μεταφορά και την μετέπειτα μεταφορά δια του επόμενου μέσου (π.χ. σιδηροδρόμου).

Through transport system Σύστημα μεταφοράς που λαμβάνει χώρα με διάφορα μέσα μεταφοράς (σιδηρόδρομο/πλοίο/αυτοκίνητο). Όπως για παράδειγμα μεταφορά εμπορευματοκιβωτίων από πόρτα σε πόρτα (door to door) ή από αποθήκη σε αποθήκη (warehouse to warehouse).

Thrower Μηχάνημα το οποίο εκτοξεύει φορτία χύδην (π.χ. ζάχαρη, μεταλλεύματα) στις πλευρές των κυτών για χαπιάρισμα του φορτίου.

Tidal dock Προβλήτα η οποία υπόκειται στις παλιρροιακές διακυμάνσεις της στάθμης του ύδατος.

Tidal harbor Λιμάνι το οποίο δεν έχει λεκάνες (locks) και συνεπώς επηρεάζεται από την παλίρροια.

Tidal range *Εύρος παλίρροιας*. Η διαφορά ύψους της επιφάνειας του ύδατος μεταξύ πλήμμης και ρηχίας.

Tide bound Λέγεται για πλοίο το οποίο εμποδίζεται να αποπλεύσει από το λιμάνι λόγω μικρού βάθους του ύδατος κατά τη διάρκεια της ρηχίας.

Tier limit *Περιορισμός στις σειρές*. Μέγιστος αριθμός σειρών φορτίου που μπορεί να φορτωθεί, χωρίς να πάθει ζημιά τούτο συμπιεζόμενο από το βάρος του.

Timber carrier Πλοίο μεταφοράς ξυλείας, κν ξυλάδικο.

Timber deck cargo Φορτίο ξυλείας που φορτώνεται στο κατάστρωμα του πλοίου.

Timber dogs Σιδηρές αρπάγες στερεωμένες σε ένα κρίκο, χρησιμοποιούμενες για την ανύψωση κορμών δένδρου (ξυλείας).

Timber freeboard Ύψος εξάλων πλοίου ειδικού για τη μεταφορά ξυλείας.

Timber loadline Γραμμή φορτώσεως πλοίου ειδικού για τη μεταφορά ξυλείας.

Time allowed Επιτρεπόμενος χρόνος, π.χ. για φόρτωση/εκφόρτωση.

Time bar Πάροδος προθεσμίας, παραγραφή.

Time barred claim Απαίτηση παραγραφείσα.

Time charter *Χρονοναύλωση*. Η ναύλωση του πλοίου για μία περίοδο χρόνου, π.χ. για ένα χρόνο, δύο χρόνια κ.λπ. Κατά τη χρονοναύλωση ο πλοιοκτήτης έχει την επάνδρωση του πλοίου και τον ναυτικό έλεγχο, ενώ ο ναυλωτής έχει την εμπορική εκμετάλλευση του πλοίου. Τα καύσιμα βαρύνουν τον ναυλωτή, επίσης ο ναυλωτής πληρώνει τα έξοδα φορτώσεως/εκφορτώσεως και τα έξοδα λιμένος (ρυμουλκά, πλοηγοί και πρακτορειακά). Σύντμ. T/C.

Time charter (to) Ναυλώνω το πλοίο για περίοδο χρόνου.

Time charter order *Εντολή χρονοναύλωσης*. Η εντολή χρονοναύλωσης στέλνεται από τον ναυλωτή προς τους πλοιοκτήτες. Περιλαμβάνει: μέγεθος και τύπο πλοίου, περίοδο χρονοναύλωσης, λιμάνι ή γεωγραφικό σημείο παράδοσης και επαναπαράδοσης του πλοίου, ημερομηνίες άφιξης του πλοίου στο λιμάνι ή το σημείο παράδοσης, τις περιοχές που θα ταξιδεύει το πλοίο κατά τη διάρκεια της χρονοναύλωσης, το ναυλοσύμφωνο που θα χρησιμοποιηθεί και η προμήθεια που θα πληρωθεί από τον πλοιοκτήτη προς του ναυλομεσίτες. Παράδειγμα: 55.000 – 60.000 DW Panamax, 12 months time charter period, delivery Piraeus, redelivery Mediterranean port, lay/can 10/20 March 2009, trading worldwide, Baltime c/p, commission 3,75 %. Βλ. cargo order.

Time charterer Χρονοναυλωτής.

Time charter-party Ναυλοσύμφωνο χρονοναύλωσης.

Time charter trip *Χρονοναύλωση πλοίου για ένα ταξίδι*. Παρότι το πλοίο ναυλώνεται για ένα ταξίδι, οι όροι μεταφοράς είναι όροι χρονοναύλωσης. Βλ. time charter.

Time limits on cargo claims (Bills of lading) *Χρονικό όριο υποβολής απαιτήσεων για ζημιές φορτίων*. Οι διεθνείς συμβάσεις περί φορτωτικών απαλλάσσουν τον πλοιοκτήτη και το πλοίο από κάθε ευθύνη σε περίπτωση απώλειας ή ζημιών φορτίου, εφόσον δεν εγερθεί απαίτηση εντός χρονικού διαστήματος το οποίο αυτές ορίζουν. Οι Κανόνες της Χάγης 1924, προβλέπουν περίοδο μέχρι ενός έτους. Οι Κανόνες της Χάγης – Βίσμπυ 1968, προβλέπουν επίσης ένα έτος αλλά αυτό μπορεί να παραταθεί κατά τουλάχιστον 3 μήνες ακόμη. Οι Κανόνες του Αμβούργου 1978, επεκτείνουν την χρονική περίοδο μέχρι δύο έτη.

Time lost waiting for berth to count as loading or discharging time or as laytime *Ο χρόνος που το πλοίο περίμενε για να πλευρίσει, να μετράει σαν χρόνος φόρτωσης ή εκφόρτωσης ή σαν χρόνος αναμονής*. Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου ο οποίος σύμφωνα με τα "Voylay Rules 93" σημαίνει ότι αν μία προβλήτα φόρτωσης ή εκφόρτωσης δεν είναι διαθέσιμη και το πλοίο δεν δύναται να επιδώσει επιστολή ετοιμότητας στο μέρος που περιμένει, τότε ο χρόνος που θα περιμένει θα μετράει σαν να είχε εισέλθει στον χρόνο αναμονής (laytime), ή στις επισταλίες (demurrage) (εφόσον είχε εκπνεύσει το laytime). Ο χρόνος αυτός θα σταματήσει να μετράει μόλις η προβλήτα είναι διαθέσιμη και θα επαναρχίσει να μετράει όταν το πλοίο φθάσει σε ένα μέρος όπου μπορεί να επιδώσει επιστολή ετοιμότητας.

Time sheet *Κατάσταση υπολογισμού επισταλιών/επίσπευσης*. Έντυπο στο οποίο αναγράφεται ο χρόνος που χρησιμοποιήθηκε για τη φόρτωση ή εκφόρτωση του φορτίου (time used), καθώς και ο χρόνος των σταλιών (laytime) που έχει συμφωνηθεί στο ναυλοσύμφωνο. Από τη σύγκριση του χρησιμοποιηθέντος χρόνου με τον χρόνο των σταλιών υπολογίζεται το κατά πόσο υπάρχουν επισταλίες (demurrage) ή επίσπευση (despatch).

TIR Carnet Τελωνειακό έγγραφο διεθνών μεταφορών το οποίο εκδίδεται από ένα οργανισμό εγκεκριμένο από τις τελωνειακές αρχές. Με το έγγραφο αυτό τα εμπορεύματα διακινούνται διεθνώς μέσα σε οχήματα ή εμπορευματοκιβώτια, στις περισσότερες περιπτώσεις σφραγισμένα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της Διεθνούς Τελωνειακής Σύμβασης σχετικά με τη διεθνή μεταφορά εμπορευμάτων κάτω από ένα TIR carnet. Βλ. Transport International Routier (TIR) Convention.

Tolerated outsider *Ανεκτός ανταγωνιστής*. Εταιρεία πλοίων γραμμής η οποία παρότι δεν είναι μέλος μιας συγκεκριμένης κοινοπραξίας πλοίων γραμμής (conference), έχει κάνει συμφωνία με αυτή τη κοινοπραξία, να παρέχει τις υπηρεσίες της σε φορτωτές που είναι πελάτες της κοινοπραξίας. Η συμφωνία αφορά ιδιαίτερα την τιμή του ναύλου που καταβάλλουν οι φορτωτές (shippers).

Ton Τόνος βάρους 2,240 λίμπρες.

Tonnage (1) Εκφράζει το βάρος του φορτίου που μπορεί το πλοίο να μεταφέρει. (2) Χωρητικότητα του πλοίου. Βλ. gross tonnage και net tonnage. (3) Το σύνολο της χωρητικότητας των πλοίων μιας χώρας η μιας εταιρείας ή των διερχομένων από μία διώρυγα, ανάλογα την περίπτωση.

Tonnage mark *Σημάδι ανοικτού/κλειστού καταστρώματος*. Είναι χαραγμένο στην πλευρά του πλοίου. Αν το σημάδι βρίσκεται βυθισμένο κάτω από την ίσαλο του πλοίου, τότε το πλοίο πληρώνει τέλη λιμένος πλοίου κλειστού καταστρώματος ενώ αν το σημάδι βρίσκεται πάνω από την ίσαλο τότε πληρώνει τέλη πλοίου ανοικτού καταστρώματος.

Tonnage opening Μόνιμο άνοιγμα στο προ-

στατευτικό κατάστρωμα (shelter deck) του πλοίου σχεδιασμένο έτσι που η χωρητικότητα του προστατευτικού καταστρώματος να μη μετράει στην χωρητικότητα του πλοίου, παρότι το πλοίο φορτώνει φορτίο στο χώρο αυτό.

Tonne Μετρικός τόνος, βάρους 1.000 κιλών.

Tonne miles Ο συνολικός αριθμός των τόνων φορτίου που μεταφέρεται με ένα μεταφορικό μέσο, πολλαπλασιαζόμενος με τον αριθμό των μιλίων της απόστασης του ταξιδιού.

Tonner Λέγεται για πλοίο κάποιας συγκεκριμένης χωρητικότητας, π.χ a 5,000 tonner σημαίνει ένα πλοίο DW 5,000.

Tonnes per centimetre *Μετρικοί τόνοι ανά εκατοστόμετρο*. Ποσότητα φορτίου η οποία απαιτείται για να βυθιστεί το πλοίο κατά ένα εκατοστό του μέτρου. Η ποσότητα ποικίλλει από πλοίο σε πλοίο αλλά και στο ίδιο το πλοίο (η απαιτούμενη ποσότητα είναι διαφορετική σε διάφορα βυθίσματα του πλοίου). Βλ. tons per inch. Σύντμ. TPC.

Tons per inch *Τόνοι ανά ίντσα*. Ποσότητα φορτίου η οποία απαιτείται για να βυθιστεί το πλοίο κατά μία ίντσα. Η ποσότητα ποικίλλει από πλοίο σε πλοίο αλλά και στο ίδιο το πλοίο (η απαιτούμενη ποσότητα είναι διαφορετική σε διάφορα βυθίσματα του πλοίου). Βλ. tonnes per centimetre. Σύντμ. TPI.

Top off (to) Συμπληρώνω φορτίο σε πλοίο που έχει ήδη φορτώσει κάποια ποσότητα φορτίου. Τούτο συμβαίνει όταν στο προηγούμενο λιμάνι φόρτωσης το πλοίο δεν μπορούσε να φορτώσει πλήρες φορτίο λόγω περιορισμού στο βύθισμά του.

Top loader Βλ. soft top container.

Top stow cargo Φορτίο το οποίο φορτώνεται πάνω από όλα τα άλλα φορτία στο κύτος του πλοίου. Πρόκειται για ελαφρύ φορτίο το οποίο αν στοιβαζόταν κάτω από άλλα φορτία θα υπήρχε κίνδυνος να υποστεί ζημιά.

Toplift ή **toplift attachment** Προσθήκη σε περονοφόρο όχημα δια της οποίας δίνεται η δυνατότητα στο εν λόγω όχημα να ανυψώνει εμπορευματοκιβώτια.

Topside tank *Πλευρική δεξαμενή στο επάνω μέρος του αμπαριού*. Τέτοια δεξαμενή έχουν τα πλοία μεταφοράς φορτίου χύδην την οποία χρησιμοποιούν για φορτίο ή για έρμα. Λέγεται και side tank.

Total deadweight *Ολικό νεκρό βάρος*. Είναι η διαφορά μεταξύ του έμφορτου και άφορτου εκτοπίσματος του πλοίου και περιλαμβάνει το φορτίο, τα καύσιμα, το γλυκό νερό, σταθερά βάρη (constants: εφόδια, προμήθειες, ανταλλακτικά κ.λπ.) και το πλήρωμα, τα οποία ένα πλοίο μπορεί να μεταφέρει όταν το βύθισμά του βρίσκεται στη γραμμή φορτώσεως. Επίσης αναφέρεται και σαν deadweight ή deadweight all told. Σύντμ. TDW.

Total loss *Ολική απώλεια*. Όρος ναυτικής ασφάλισης ο οποίος περιλαμβάνει την πραγματική ολική απώλεια (actual total loss), και την τεκμαρτή ολική απώλεια (constructive total loss).

Tow Ρυμούλκηση.

Towcon Κωδική ονομασία συμφωνητικού ρυμούλκησης, το έντυπο του οποίου εκδίδεται από τη BIMCO. Πλήρης ονομασία του: International Ocean Towage Agreement (Lump Sum). Χρησιμοποιείται όταν η αμοιβή της ρυμούλκησης έχει συμφωνηθεί να γίνει κατ' αποκοπή (lump sum).

Towhire Κωδική ονομασία συμφωνητικού ρυμούλκησης το έντυπο του οποίου εκδίδεται από τη BIMCO. Πλήρης ονομασία του: International Ocean Towage Agreement (Daily Hire). Χρησιμοποιείται όταν έχει συμφωνηθεί η αμοιβή της ρυμούλκησης να γίνει με ημερήσια μίσθωση (hire).

Tracer *Ανιχνευτικό μήνυμα*. Μήνυμα το οποίο αποστέλλεται από έναν από τους πράκτορες των λιμένων εκφορτώσεως του πλοίου προς όλους τους άλλους πράκτορες των λιμένων εκφορτώσεως, με το οποίο ζητά από τους άλ-

λους πράκτορες να τον ενημερώσουν κατά πόσο ένα φορτίο που είχε προορισμό στο δικό του λιμάνι, εκφορτώθηκε σε ένα από τα άλλα λιμάνια εκφόρτωσης. Ένα ίδιο μήνυμα μπορεί να αποσταλεί και στον πράκτορα του λιμένος φορτώσεως για να επιβεβαιωθεί κατά πόσο το φορτίο πράγματι φορτώθηκε. Επίσης αναφέρεται και σαν cargo tracer.

Tractor Ελκυστήρας, τρακτέρ.

Trade barrier Μεθόδους που χρησιμοποιεί ένα κράτος για να προστατεύσει το εμπόριό του, όπως η απαίτηση αδειών για τα εισαγόμενα προϊόντα, επιβολή υψηλών τελωνειακών δασμών ή περίπλοκες διαδικασίες στην διεκπεραίωση των απαιτουμένων εγγράφων για τα εμπορεύματα εισαγωγής.

Trading limits Γεωγραφικά όρια εντός των οποίων έχει συμφωνηθεί να ταξιδεύει ένα πλοίο κατά τη διάρκεια χρονοναύλωσής του.

Trailer *Καρότσα, τρέιλερ*. Όχημα επί του οποίου φορτώνονται εμπορεύματα – δεν είναι αυτοκινούμενο – αλλά ρυμουλκείται από ελκυστήρα.

Trailer deck Κατάστρωμα οχηματαγωγού πλοίου επί του οποίου ευθετούνται ρυμουλκούμενα οχήματα. Ομοιάζει με το κατάστρωμα μεταφοράς αυτοκινήτων αλλά έχει υψηλότερη οροφή.

Train ferry *Πορθμείο μεταφοράς σιδηροδρομικών συρμών (βαγονιών)*. Φέρει επί του καταστρώματος σιδηροτροχιές για να κινούνται οι σιδηροδρομικοί συρμοί.

Tramp ή **tramp ship** *Ελεύθερο φορτηγό πλοίο*. Είναι το πλοίο που ναυλώνεται από οποιοδήποτε λιμάνι προς οιοδήποτε λιμάνι, σε αντιδιαστολή προς το πλοίο γραμμής που προσεγγίζει λιμάνια συγκεκριμένου δρομολογίου.

Transfer charge Χρέωση την οποία κάνει εταιρεία πλοίων γραμμής για το δανεισμό εξοπλισμού της, όπως των εμπορευματοκιβωτίων της ή ρυμουλκούμενων οχημάτων της προς τους φορτωτές ή παραλήπτες οι οποίοι παρέχουν τα δικά τους χερσαία μέσα μεταφοράς.

Tranship (to) Μεταφορτώνω από πλοίο σε πλοίο.

Transhipment Μεταφόρτωση από πλοίο σε πλοίο.

Transhipment bill of lading Φορτωτική η οποία επιτρέπει τη μεταφόρτωση ενός φορτίου από ένα πλοίο σε άλλο πλοίο για να φθάσει το φορτίο στον τελικό προορισμό του.

Transit boxes Διαμετακομιζόμενα εμπορευματοκιβώτια.

Transit cargo *Φορτία προς διαμετακόμιση*. Εκφορτώνονται από ένα πλοίο σε μία χώρα αλλά έχουν προορισμό άλλη χώρα.

Transit time *Χρόνος διαμετακόμισης*. Ο χρόνος που χρησιμοποιείται για τη μεταφορά των εμπορευμάτων από ένα μέρος σε άλλο.

Transport International Routier (TIR) Convention *Διεθνείς Οδικές Μεταφορές*. Διεθνής σύμβαση η οποία παρέχει τελωνειακές διευκολύνσεις στα εμπορεύματα που διακινούνται μεταξύ κρατών, με οχήματα ή με εμπορευματοκιβώτια. Με τη χρήση ενός πιστοποιητικού, του λεγόμενου TIR carnet, τα διακινούμενα εμπορεύματα δεν υπόκεινται σε διασυνοριακούς τελωνειακούς ελέγχους.

Transporter crane Τύπος γερανού που χρησιμοποιείται για τη φορτοεκφόρτωση εμπορευματοκιβωτίων.

Treble purchase. Μέθοδος εξαρτισμού φορτωτήρα (μπίγας) με τη χρησιμοποίηση δύο τριπλών τροχίλων. Επίσης λέγεται και threefold purchase.

Trim *Διαγωγή του πλοίου*. Η σχέση μεταξύ των βυθισμάτων της πλώρης και της πρύμνης του πλοίου. Π.χ. a ship is trimmed by the head, σημαίνει ότι το πρωραίο βύθισμα

του πλοίου είναι μεγαλύτερο από το πρυμναίο βύθισμά του.

Trim cargo (to) *χαπιάρω φορτίο*. Μετατοπίζω καταλλήλως το φορτίο στα κύτη έτσι ώστε το πλοίο να έχει την απαραίτητη ευστάθεια.

Trim a ship (to) *Ισοσταθμίζω, ζυγοσταθμίζω πλοίο*. Διορθώνω τα βυθίσματα του πλοίου (πλώρα-πρύμα), έτσι ώστε το πλοίο να πλέει στο επιθυμητό βύθισμα.

Trimmed by the head *Έμπλωρη διαγωγή*. Λέγεται για πλοίο του οποίου το πρωραίο βύθισμα είναι μεγαλύτερο από το πρυμναίο βύθισμά του.

Trimmed by the stern *Έμπρυμη διαγωγή*. Λέγεται για πλοίο του οποίου το πρυμναίο βύθισμα είναι μεγαλύτερο από το πρωραίο βύθισμά του.

Trip charter Διαδικασία ναυλώσεως για ένα ταξίδι είτε σε χρονοναύλωση (time charter trip) είτε σε ναύλωση ταξιδίου (voyage charter).

Tropical draught Βύθισμα του πλοίου στην τροπική γραμμή φορτώσεως. Βλ. load lines.

Tropical freeboard *Έξαλα τροπικής γραμμής φορτώσεως*. Απόσταση μεταξύ της γραμμής καταστρώματος (deck line) και της τροπικής γραμμής φορτώσεως.

Tropical fresh water load line *Τροπική γραμμή φορτώσεως γλυκού νερού*. Γραμμή χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου, η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να έχει, όταν αυτό βρίσκεται σε γλυκό νερό σε τροπική ζώνη.

Tropical fresh water timber load line *Τροπική γραμμή φορτώσεως γλυκού νερού για πλοίο ξυλείας*. Γραμμή χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου, η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να έχει, όταν αυτό βρίσκεται σε γλυκό νερό σε τροπική ζώνη, φορτωμένο με ξυλεία στο κατάστρωμα.

Tropical load line *Τροπική γραμμή φορτώσεως*. Γραμμή χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου, η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να έχει, όταν αυτό βρίσκεται σε τροπική ζώνη.

Tropical timber freeboard Απόσταση μεταξύ της γραμμής καταστρώματος (deck line) και γραμμής φορτώσεως πλοίου ειδικού για μεταφορά ξυλείας.

Tropical timber load line *Τροπική γραμμή φορτώσεως για πλοία ξυλείας*. Γραμμή χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου, η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να έχει, όταν αυτό βρίσκεται σε τροπική ζώνη, φορτωμένο με ξυλεία στο κατάστρωμα.

Tropical zone Τροπική ζώνη.

Tug Ρυμουλκό.

Tugmaster Ελκυστήρας (τρακτέρ) ο οποίος χρησιμοποιείται για την έλξη οχημάτων (trailers, καρότσες) εντός της περιοχής του λιμένος αλλά και για τη φόρτωση και εκφόρτωση οχημάτων σε οχηματαγωγά πλοία.

Turn a ship round (to) *Διεκπεραιώνω τις εργασίες του πλοίου κατά την παραμονή του στο λιμάνι*. Αφορά τον κατάπλου του πλοίου στο λιμάνι, την φόρτωση ή εκφόρτωσή του και την εν συνεχεία αναχώρησή του. Βλ. turn round time.

Turn round time Ο χρόνος παραμονής του πλοίου στο λιμάνι μεταξύ του κατάπλου και του απόπλου του.

Turn time Ο χρόνος κατά τον οποίο ένα πλοίο αναμένει τη σειρά του για να πλευρίσει στην προβλήτα.

Turnbuckle *Εντατήρας, σφιγκτήρας*. Χρησιμοποιείται για την έχμαση (μποτσάρισμα) των εμπορευμάτων. Λέγεται και bottle screw.

Tween deck (σύντμ. της λέξης be**tween** deck) *Υπόφραγμα, κν. κουραδόρος*. Ενδιάμεσο κα-

τάστρωμα στο κύτος του πλοίου, το οποίο χωρίζει αυτό σε άνω τμήμα του κύτους (upper hold) και κάτω τμήμα αυτού (lower hold).

Tween deck ship ή **tween decker** Πλοίο με δύο καταστρώματα, κν. δικούβερτο.

Twenty foot equivalent unit Εμπορευματοκιβώτιο μήκους είκοσι πόδες. Σύντμ. TEU.

Twist lock Συσκευή που τοποθετείται σε κάθε μία από τις τέσσερες γωνίες του εμπορευματοκιβωτίου, η οποία συστρεφόμενη ασφαλίζει αυτό ώστε να μη μετακινείται.

U

Ullage Το ύψος του κενού χώρου της δεξαμενής πάνω από την επιφάνεια ενός υγρού φορτίου. Με τη μέτρηση του ύψους υπολογίζεται ο όγκος του υγρού που βρίσκεται στη δεξαμενή.

Ullaging Μέτρηση του ύψους του κενού χώρου της δεξαμενής πάνω από την επιφάνεια ενός υγρού φορτίου. Η μέτρηση γίνεται με τη χρησιμοποίηση μετροταινίας (μεζούρας).

Ultra large container ship Πάρα πολύ μεγάλο πλοίο μεταφοράς εμπορευματοκιβωτίων. Σύντμ. ULCS.

Ultra large crude carrier *Πάρα πολύ μεγάλο δεξαμενόπλοιο*. Συνήθως λέγεται για δεξαμενόπλοια χωρητικότητας μεταξύ DW 350.000 και DW 550.000. Σύντμ. ULCC.

Umpire *Επιδιαιτητής*. Πρόσωπο στο οποίο αναθέτουν την επίλυση διαφοράς δύο διαιτητές, όταν αυτοί δεν μπορούν να έλθουν σε συμφωνία για την επίλυση της διαφοράς που τους έχει ανατεθεί.

Unclaimed goods *Αζήτητα εμπορεύματα*. Κατά το κοινοδίκαιο (common law) και σύμφωνα με τις εξουσίες που δίνει ο Αγγλικός Εμποροναυτικός Νόμος του 1894 (Merchant Shipping Act 1894), ο πλοίαρχος, σαν εκπρόσωπος του πλοιοκτήτη, έχει το δικαίωμα να εκφορτώσει και να προβεί στην αποθήκευση αζήτητων εμπορευμάτων.

Unclean bill of lading *Μη καθαρή φορτωτική*. Φορτωτική στην οποία υπάρχουν σημειώσεις που χαρακτηρίζουν ένα ελάττωμα που έχουν τα εμπορεύματα ή η συσκευασία τους, τα οποία διαπιστώθηκαν κατά τη φόρτωση των εμπορευμάτων επί του πλοίου. Η φορτωτική αυτή επίσης λέγεται και foul bill of lading ή dirty bill of lading.

Uncontainerable cargo ή **uncontainerisable cargo** Φορτίο το οποίο δεν μπορεί να φορτωθεί σε εμπορευματοκιβώτιο, για παράδειγμα λόγω των διαστάσεών του ή του βάρους του.

Under deck shipment *Φόρτωση του φορτίου εντός του κύτους*. Σε αντιδιαστολή του φορτίου που φορτώνεται επί του καταστρώματος.

Under consumption *Μειωμένη κατανάλωση*. Μικρότερη κατανάλωση καυσίμων του πλοίου από εκείνη που έχει συμφωνηθεί.

Underkeel clearance Η μικρότερη απόσταση μεταξύ της τρόπιδας του πλοίου και του βυθού της θάλασσας ή του ποταμού.

Underwriter Ασφαλιστής.

Undock (to) Βγαίνω από τη δεξαμενή ή τον ντόκο. Βλ. dock.

Union purchase *Συνδυασμός φορτωτήρων*. Τρόπος χρήσης δύο φορτωτήρων του πλοί-

ου για τη φόρτωση ή εκφόρτωση των εμπορευμάτων.

Unit load Φορτίο το οποίο έρχεται για φόρτωση κατά μονάδα, όπως για παράδειγμα σε παλέτες ή προσαμπανιαρισμένο (preslung).

United Nations Commission on International Trade Law *Επιτροπή των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπορικό Δίκαιο*. Διεθνής επιτροπή η οποία ιδρύθηκε το 1966 κατόπιν ψηφίσματος της Γενικής Συνέλευσης των Ην. Εθνών. Στόχος της είναι να προωθεί την προοδευτική εναρμόνιση και ενοποίηση του διεθνούς εμπορικού δικαίου. Σύντμ. UNCITRAL.

United Nations Convention on the Law of the Sea, 1982 *Διεθνής Σύμβαση των Ην. Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας του 1982*. Υπεγράφη στο Μοντέγκο Μπέι (Ιαμαϊκή) το 1982, τέθηκε σε ισχύ το 1994 και η Ελλάδα την κύρωσε με τον Νόμο 2321/1995. Σύντμ. UNCLOS.

United Nations Conference on Trade and Development *Συνδιάσκεψη του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για το Εμπόριο και την Ανάπτυξη*. Εδρεύει στη Γενεύη. Στόχος της είναι η προώθηση του διεθνούς εμπορίου, ειδικά από την άποψη της επιτάχυνσης της οικονομικής ανάπτυξης. Σύντμ. UNCTAD.

United States North of Hatteras *Ην.Πολιτείες Βορείως του Χατέρας*. Έκφραση που χρησιμοποιούν στις ναυλώσεις για να ορίσουν λιμάνια, που βρίσκονται στην περιοχή των ανατολικών ακτών των ΗΠΑ, βορείως του ακρωτηρίου Χατέρας. Σύντμ. USNH.

Unitisation *Ενοποίηση, μοναδοποίηση*. Ενοποίηση/μοναδοποίηση εμπορευμάτων για φόρτωση σε μία μονάδα ορισμένου μεγέθους, γνωστή σαν unit load, για διευκόλυνση και ταχύτερη φορτοεκφόρτωση. Π.χ. εμπορεύματα σε παλέτες.

Unitise (to) *Ενοποιώ*. Ενοποιώ/ομαδοποιώ εμπορεύματα για φόρτωση σε μια μονάδα ορισμένου μεγέθους, γνωστή σαν unit load, για διευκόλυνση και ταχύτερη φορτοεκφόρτωση. Π.χ. εμπορεύματα σε παλέτες.

Universal bulk carrier Παλαιού τύπου πλοίο μεταφοράς φορτίων χύδην, πολλαπλής χρήσεως. Σύντμ. UBC.

Unless used Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος αναφέρεται στον χρησιμοποιούμενο χρόνο (time used) φόρτωσης ή εκφόρτωσης ο οποίος δεν μετράει σαν σταλίες (laytime) κατά τους εξαιρούμενους χρόνους π.χ. Κυριακές, αργίες, εκτός αν εργαστούν (unless used) οι στοιβαδόροι, οπότε τότε θα μετράει ο χρόνος αυτός σαν σταλίες. Σύντμ. UU.

Unload (to) Εκφορτώνω.

Unloader *Εκφορτωτής*. Λέγεται για χερσαίο μηχάνημα εξοπλισμένο με αρπάγη (χούφτα) ή αναρροφητήρα για την εκφόρτωση πλοίων μεταφοράς φορτίων χύδην (bulk carriers). Έχει μεγάλο ρυθμό εκφόρτωσης.

Unmoor (to) Λύνω τους κάβους.

Unseaworthiness *Αναξιοπλοΐα πλοίου*. Λέγεται για πλοίο όταν για συγκεκριμένο ταξίδι έχει ανεπάρκεια στο σκάφος, στα μηχανήματά του και τα καύσιμα, και από πλευράς πληρώματος έχει ελλειπή ή αντικανονική σύνθεση. Στην αναξιοπλοΐα περιλαμβάνεται και η μη καταλληλότητα του πλοίου να μεταφέρει ένα συγκεκριμένο φορτίο. Βλ. **cargoworthiness**.

Unseaworthy Πλοίο αναξιόπλουν. Βλ. **unseaworthiness**.

Unstuff (to) Αδειάζω εμπορευματοκιβώτια.

US Security Clause for Time Chartering Ρήτρα ναυλοσυμφώνου χρονοναύλωσης η οποία σχετίζεται με την ασφάλεια (security) σε λιμάνια των ΗΠΑ, σύμφωνα με τον ISPS Code/MTSA. Η ρήτρα αυτή, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι απώλειες, ζημιές, έξοδα και καθυστερήσεις που οφείλονται σε παραλήψεις

μέτρων από την πλευρά των πλοιοκτητών και ναυλωτών θα βαρύνουν τους πλοιοκτήτες και ναυλωτές σύμφωνα με την ρήτρα αυτή.

US Security for Voyage Chartering Ρήτρα ναυλοσυμφώνου ταξιδίου η οποία σχετίζεται με την ασφάλεια (security) σε λιμάνια των ΗΠΑ σύμφωνα με τον ISPS Code/MTSA. Η ρήτρα αυτή, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι απώλειες, ζημιές, έξοδα και καθυστερήσεις που οφείλονται σε παραλήψεις μέτρων από την πλευρά των πλοιοκτητών και ναυλωτών θα βαρύνουν τους πλοιοκτήτες και ναυλωτές σύμφωνα με την ρήτρα αυτή.

Utilisation allowance Έκπτωση επί του ναύλου, την οποία κάνουν οι εταιρείες ή η κοινοπραξία πλοίων τακτικών γραμμών προς τους φορτωτές, όταν οι φορτωτές φορτώνουν μικρότερη ποσότητα φορτίου στο εμπορευματοκιβώτιο. Γνωστό επίσης και σαν full container load (f.c.l.) allowanace.

V

Valuation form Δήλωση η οποία υπογράφεται από τους έχοντες συμφέροντα επί του φορτίου, την οποία ζητά ο διακανονιστής αβαριών για να του δώσει τη δυνατότητα να υπολογίσει τις συνεισφορές σε γενική αβαρία. Στη δήλωση αναγράφονται λεπτομέρειες του ταξιδίου, η αξία του φορτίου, κατά πόσο τα εμπορεύματα είναι ασφαλισμένα, τα στοιχεία των ασφαλιστών και η ασφαλιστέα αξία.

Valuation report Έκθεση επιθεωρητή σχετικά με αποτίμηση αξίας περιουσίας ή αγαθών και αφορά υποθήκες, ασφάλειες (**insurances**) ή για άλλους λόγους.

Valuation scale Κατάλογος τιμών ναύλου, πλοίων τακτικών γραμμών ή κοινοπραξίας (conference).

Vehicle carrier *Οχηματαγωγό*. Ειδικά σχεδιασμένο πλοίο για τη μεταφορά αυτοκινήτων το οποίο φέρει κεκλιμένο επίπεδο (ράμπα) για τη φορτοεκφόρτωση (είσοδο/έξοδο) των αυτοκινήτων με τα δικά τους μέσα. Φέρει 12 ή 13 καταστρώματα.

Vehicle/train ferry *Πορθμείο οχημάτων και τραίνων*. Πλοίο σχεδιασμένο να μεταφέρει βαγόνια αμαξοστοιχίας και αυτοκίνητα.

Ventilate (to) Αερίζω, εξαερίζω δια φυσικού ή τεχνητού ελκυσμού του αέρος.

Ventilated container Εμπορευματοκιβώτιο σχεδιασμένο να παρέχει αερισμό στα φορτία που περιέχει.

Ventilation Αερισμός, εξαερισμός δια φυσικού ή τεχνητού ελκυσμού του αέρος.

Ventilator *Ανεμοδόχος*. Χρησιμεύει για τον αερισμό/εξαερισμό του φορτίου, ο οποίος επιτυγχάνεται δια του φυσικού ή τεχνητού ελκυσμού του αέρος.

Very large crude carrier *Μεγάλο δεξαμενόπλοιο μεταφοράς αργού πετρελαίου*. Λέγεται για πλοία χωρητικότητας μεταξύ 100.000 και 350.000 τόνων DW. Σύντμ. VLCC.

Very large gas carrier *Μεγάλο πλοίο μεταφοράς υγραερίου*. Είναι μεταφορικής ικανότητας 70.000 έως 86.000 κυβικών μέτρων. Σύντμ. VLGC.

Vessel Πλοίο, σκάφος. Βλ. ship.

Visconbill *Φορτωτική liner*. Κωδική ονομασία φορτωτικής liner, η οποία χρησιμοποιείται για μεταφορές στις οποίες οι Κανόνες Χάγης-Βίσμπυ είναι υποχρεωτικοι. Εκδίδεται από τη BIMCO και περιέχει τους όρους μεταφοράς της εταιρίας πλοίων γραμμής. Βλ. liner bill of lading.

Visconbooking *Booking note πλοίων γραμμής*. Εκδίδεται από τη BIMCO. Βλ. Booking note.

Visor Κινούμενο μέρος της πλώρης των πορθμείων, που περιλαμβάνει όλο το πρωραίο μέρος και τις παρειές (μάσκες) της πλώρης. Τούτο κινείται προς τα πάνω, ανοίγοντας τμήμα της πλώρης, ώστε να κατέλθει η ράμπα προς φορτοεκφόρτωση των οχημάτων.

Void filler Κυψελοειδές χαρτόνινο υλικό το οποίο χρησιμεύει για την πλήρωση των κενών χώρων μεταξύ των εμπορευμάτων σε ένα εμπορευματοκιβώτιο. Τούτο εμποδίζει τα εμπορεύματα να μετακινηθούν κατά την διάρκεια του ταξιδίου.

Volcoa Κωδική ονομασία συμφωνητικού μεταφοράς μεγάλης ποσότητας (contract of affreightment) φορτίων χύδην, σε αλληλουχία ταξιδίων. Εκδίδεται από την BIMCO.

Voucher Απόδειξη, δικαιολογητικό.

Voyage account *Δήλωση (απολογισμός) εξόδων/εσόδων ταξιδίου του πλοίου*. Διενεργείται από τον πλοιοκτήτη ύστερα από την περάτωση του ταξιδίου, όταν όλο το εισόδημα και όλα τα κόστη του ταξιδίου είναι γνωστά.

Voyage charter *Ναύλωση ταξιδίου*. Συμφωνητικό μεταφοράς κατά την οποία ο ναυλωτής, έναντι ναύλου, χρησιμοποιεί τους χώρους του πλοίου για τη μεταφορά εμπορευμάτων για ένα ή περισσότερα ταξίδια. Κατά τη ναύλωση ταξιδίου ο πλοιοκτήτης έχει την επάνδρωση, τον ναυτικό έλεγχο και την εκμετάλλευση του πλοίου, και όλα τα έξοδα μεταφοράς βαρύνουν τον πλοιοκτήτη. Όσον αφορά τα έξοδα φόρτωσης, στοιβασίας και εκφόρτωσης βαρύνουν τον ναυλωτή όταν οι συμφωνηθέντες όροι μεταφοράς είναι FIOS ή βαρύνουν τον πλοιοκτήτη όταν οι όροι είναι Liner terms. Ο ναύλος πληρώνεται ανά τόνο, ανά κυβικό μέτρο, ή κατ' αποκοπή (lump sum) ασχέτως ποσότητας που θα φορτωθεί στο πλοίο. Το συμφωνητικό μεταφοράς είναι το ναυλοσύμφωνο ταξιδίου (voyage charters party). Σύντμ. V/C.

Voyage charter (to) Ναυλώνω πλοίο με όρους μεταφοράς ναύλωσης ταξιδίου. Βλ. voyage charter.

Voyage charter party Ναυλοσύμφωνο ταξιδίου. Βλ. voyage charter.

Voyage estimate *Υπολογισμός εξόδων ταξιδίου*. Είναι ο υπολογισμός των εξόδων ενός ταξιδίου τον οποίο κάνει ο πλοιοκτήτης για ένα συγκεκριμένο ταξίδι, προκειμένου για ναύλωση ταξιδίου (voyage charter). Έτσι ο πλοιοκτήτης, γνωρίζοντας τα έξοδα, θα είναι σε θέση να ζητήσει τον ανάλογο ναύλο. Στον υπολογισμό λαμβάνονται υπόψη, τα ημερήσια έξοδα του πλοίου (daily running costs) για όλη τη διάρκεια του ταξιδίου (χρόνος φόρτωσης, χρόνος ταξιδίου, χρόνος εκφόρτωσης), τα καύσιμα του πλοίου, τα έξοδα λιμένων (port charges) και η πληρωμή της προμήθειας των ναυλομεσιτών η οποία υπολογίζεται σε ποσοστό επί του υπολογιζόμενου ναύλου που θα πάρει το πλοίο. Στον υπολογισμό των εξόδων δεν λαμβάνονται υπόψη τα έξοδα φόρτωσης, στοιβασίας και εκφόρτωσης όταν οι όροι μεταφοράς είναι FIOS, ενώ λαμβάνονται υπόψη και βαρύνουν τον πλοιοκτήτη όταν οι όροι είναι liner terms.

Voylayrules 93 (Voyage charter party laytime interpretation rules 1993) Κωδική ονομασία κανόνων οι οποίοι εκδίδονται από κοινού, από τη BIMCO, τη CMI, τη FONASBA και την Intercargo. Οι Voylayrules 93 κάνουν ερμηνεία όρων που έχουν σχέση με χρόνο αναμονής (laytime) οι οποίοι χρησιμοποιούνται στα ναυλοσύμφωνα και οι οποίοι λόγω της μη συγκεκριμένης έννοιάς τους, θα μπορούσαν να ερμηνευτούν διαφορετικά από κάθε συμβαλλόμενο μέρος (πλοιοκτήτη – ναυλωτή), ανάλογα με τα συμφέροντα του καθενός. Τέτοιοι όροι, για παράδειγμα είναι οι: 'laytime', 'unless used', 'time lost waiting for berth to count as loading or discharging time', κ.λπ.

Voywar 1993 Κωδική ονομασία ρήτρας κινδύνων πολέμου, ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, εγκεκριμένη από τη BIMCO.

W

Wagon demurrage *Επισταλίες βαγονιού*. Χρηματική επιβάρυνση η οποία επιβάλλεται από την εταιρία σιδηροδρόμων προς τον χρήστη σιδηροδρομικού βαγονιού για χρονικό διάστημα πέραν του συμφωνηθέντος.

War clause *Ρήτρα κινδύνων πολέμου*. Ρήτρα ναυλοσυμφώνου ή φορτωτικής δια της οποίας ο πλοίαρχος του πλοίου προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες στη περίπτωση που το πλοίο, το φορτίο ή το πλήρωμα εκτεθούν σε κίνδυνο λόγω πολέμου κατά την εκτέλεση του ταξιδίου. Η ρήτρα ποικίλλει ανάλογα με το συμφωνητικό αλλά το γενικό πνεύμα της ρήτρας είναι ότι ο πλοίαρχος δεν θα θέσει σε κίνδυνο το πλοίο και το πλήρωμά του.

War risk surcharge *Προσαύξηση ναύλου λόγω κινδύνων πολέμου*. Χρηματική επιβάρυνση επί του ναύλου, την οποία επιβάλλουν οι εταιρίες πλοίων τακτικών γραμμών ή κοινοπραξία, η οποία αντιπροσωπεύει το κόστος της επιπρόσθετης ασφάλισης κατά κινδύνων πολέμου, με την οποία οι εταιρίες ή η κοινοπραξία επιβαρύνονται από τους ασφαλιστές όταν το πλοίο τους ταξιδεύει σε περιοχές οι οποίες βρίσκονται σε εμπόλεμη κατάσταση ή απειλούνται από πόλεμο. Τούτο εκφράζεται σε χρηματικό ποσό ανά τόνο, κυβικό μέτρο, εμπορευματοκιβώτιο, κ.λπ.

Warp (to) Μετακινώ το πλοίο με τους κάβους του.

Water ballast Υδάτινο έρμα.

Water density Πυκνότητα νερού.

Water-line Ίσαλος γραμμή.

Waybill *Φορτωτική μη διαπραγματεύσιμη/μεταβιβάσιμη*. Έντυπο το οποίο εκδίδεται από εταιρεία πλοίων γραμμής προς τον φορτωτή (shipper) και λειτουργεί σαν απόδειξη των εμπορευμάτων που παρελήφθησαν καθώς και σαν μαρτυρία της σύμβασης μεταφοράς. Ομοιάζει με τη φορτωτική, δεν αποτελεί όμως τίτλο κυριότητας και δεν είναι διαπραγματεύσιμη (μεταβιβάσιμη). Παραλήπτης των εμπορευμάτων στο λιμάνι προορισμού είναι μόνο αυτός που αναγράφεται σαν παραλήπτης (consignee) στο έντυπο. Ο σκοπός που χρησιμοποιείται η waybill είναι να αποφευχθούν οι καθυστερήσεις που δημιουργούνται στα πλοία και τα φορτία, όταν οι φορτωτικές (bills of lading) αργούν να φθάσουν στο λιμάνι προορισμού. Επίσης αναφέρεται και σαν ocean waybill, sea waybill ή liner waybill.

Wear and tear *Φυσιολογική φθορά*. Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια δεν καλύπτουν την φυσιολογική φθορά των πλοίων. Επίσης, σε μία χρονοναύλωση, οι ναυλωτές δεν αποκαθιστούν ζημιές (φθορές) στο σκάφος –κατά την επαναπαράδοση του πλοίου– όταν αυτές οφείλονται σε φυσιολογική φθορά του πλοίου.

Weather-bound *Αποκλεισμένος λόγω καιρού*. Λέγεται για πλοίο που έχει αποκλειστεί λόγω καιρού.

Weather deck *Εκτεθειμένο κατάστρωμα*. Το ανώτατο κατάστρωμα του πλοίου το οποίο εκτείνεται σε όλο το μήκος του πλοίου και είναι εκτεθειμένο στις καιρικές συνθήκες, όπως βροχή, άνεμο.

Weather permitting *Καιρού επιτρέποντος*. Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, ο οποίος σημαίνει ότι ο χρόνος αναμονής (laytime) δεν θα μετράει όταν οι καιρικές συνθήκες, π.χ. βροχή, δεν επιτρέπουν όντως τη διεξαγωγή φόρτωσης ή εκφόρτωσης. Δηλαδή αν κατά τη διάρκεια της φόρτωσης / εκφόρτωσης βρέξει, τότε ο χρόνος του σταματήματος δεν θα μετρήσει σαν χρόνος αναμονής, αν όμως βρέξει κατά τις βραδινές ώρες που οι ναυλωτές δεν φορτώνουν / εκφορτώνουν, τότε ο χρόνος αναμονής θα μετράει κανονικά. Ο όρος αυτός είναι ευνοϊκός για τον πλοιοκτήτη. Πρβλ. weather working day. Σύντμ. WP.

Weather routeing Υπηρεσία η οποία προσφέρεται από κυβερνητική ή ιδιωτική εταιρία, η οποία παρέχει στον πλοιοκτήτη την ενδεικνυόμενη πορεία ταξιδίου για το πλοίο του. Βασίζεται σε σύγχρονες καιρικές προβλέψεις, έτσι ώστε να αποφευχθούν σοβαρές καιρικές συνθήκες όπως καταιγίδες, ομίχλες και πάγοι. Επίσης γνωστή και σαν ship routing.

Weather working day Όρος ναυλοσυμφώνου ο οποίος σημαίνει ότι ο χρόνος αναμονής (laytime) δεν θα μετράει όταν οι καιρικές συνθήκες, π.χ. βροχή, δεν επιτρέπουν τη διεξαγωγή φόρτωσης ή εκφόρτωσης, ασχέτως αν οι ναυλωτές δεν είχαν προγραμματίσει να εργαστούν κατά την περίοδο αυτή. Π.χ. αν οι ναυλωτές έχουν προγραμματίσει να φορτώνουν ή εκφορτώνουν το πλοίο από τις 8 π.μ. έως τις 8 μ.μ. και βρέξει από τις 10 μ.μ. έως τις 12 μ.μ., τότε ο χρόνος δεν θα μετρήσει σαν χρόνος αναμονής παρότι οι ναυλωτές δεν φόρτωναν κατά την περίοδο αυτή. Ο όρος αυτός δεν είναι ευνοϊκός για τον πλοιοκτήτη. Σύντμ. WWD.

Weighbridge Γεφυροπλάστιγγα.

Weight cargo *Βαρύ φορτίο*. Φορτίο βάρους ενός τόνου το οποίο έχει όγκο ίσο ή λιγότερο από ένα κυβικό μέτρο. Π.χ. το τσιμέντο (χύμα) είναι weight cargo, διότι ένας τόνος έχει όγκο (συντελεστής στοιβασίας) 0,61 κυβ. μέτρα.

Weight or measure *Ναύλος ανά τόνο ή κυβ. μέτρο*. Ναύλος ο οποίος υπολογίζεται βάσει του βάρους (με τον τόνο) ή τη χωρητικότητα (κυβ. μέτρο) ανάλογα με το πιο εκ των δύο δίδει στον μεταφορέα τη μεγαλύτερη απόδοση. Επίσης λέγεται και **weight or measurement**. Σύντμ. W/M.

Weight rated cargo *Φορτίο που πληρώνεται με τον τόνο*. Φορτίο του οποίου ο ναύλος υπολογίζεται βάσει του βάρους του, ανά τόνο. Τέτοια φορτία είναι συνήθως αυτά των οποίων ένας τόνος βάρους καταλαμβάνει ίσο ή λιγότερο από ένα κυβικό μέτρο.

Welcon Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, το οποίο χρησιμοποιείται για μεταφορές άνθρακα. Εκδίδεται από το Chamber of Shipping of the United Kingdom.

Well *Βαθούλωμα, χαβούζα*. Ο χώρος μεταξύ προστέγου και μεσοστέγου ή μεταξύ επιστέγου και μεσοστέγου.

Westbound *Η προς δυσμάς κατεύθυνση*. Π.χ. vessel passed Gibraltar Strait westbound, το πλοίο πέρασε από το Στενό του Γιβραλτάρ με κατεύθυνση προς δυσμάς.

Wet cargo Βλ. wet goods.

Wet goods Υγρά τα οποία περιέχονται σε βαρέλια, δοχεία, φιάλες κ.λπ. Λέγεται και wet cargo.

Wet weight Βάρος φορτίου χύδην συμπεριλαμβανομένης και της υγρασίας που περιέχει.

Whaler Φαλαινοθηρικό, φαλαινοθήρας.

Wharf *Αποβάθρα, προβλήτα, κρηπίδωμα*. Θέση στην οποία πλευρίζουν πλοία.

Wharfages ή wharfage charges *Τέλη προ-*

βλήτας. Τέλη που καταβάλλονται για τη χρήση της προβλήτας.

Wharfinger Ιδιοκτήτης ή επόπτης της αποβάθρας/προβλήτας.

When where ready *Όπου και όποτε ετοιμαστεί*. Όρος ο οποίος συνηθίζεται στα ναυλοσύμφωνα χρονοναύλωσης και δηλώνει τον χρόνο και τον τόπο που το πλοίο θα επαναπαραδοθεί από τους ναυλωτές στον πλοιοκτήτη. Ο όρος αυτός χρησιμοποιείται έτσι ώστε να κάνει ευκρινή τον τόπο και τον χρόνο της επαναπαράδοσης του πλοίου. Ακολουθείται από το όνομα του λιμένος. Π.χ. *when where ready* on completion of discharge at the port of Piraeus. Σύντμ. WWR.

Whether in berth or not *Είτε έχει πλευρίσει στη προβλήτα είτε όχι*. Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου ο οποίος δηλώνει ότι, όταν το πλοίο φθάσει στο λιμάνι και ο πλοίαρχος επιδώσει την επιστολή ετοιμότητας, ο χρόνος αναμονής θα αρχίσει να μετράει σύμφωνα με το ναυλοσύμφωνο, ασχέτως αν το πλοίο έχει πλευρίσει στην προβλήτα ή όχι. Σύντμ. WIBON.

Whether in free pratique or not *Είτε έχει ελευθεροκοινωνήσει είτε όχι*. Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου ο οποίος δηλώνει ότι, όταν το πλοίο φθάσει στο λιμάνι και ο πλοίαρχος επιδώσει την επιστολή ετοιμότητας, ο χρόνος αναμονής θα αρχίσει να μετράει σύμφωνα με το ναυλοσύμφωνο, ασχέτως αν το πλοίο έχει ελευθεροκοινωνήσει ή όχι. Σύντμ. WIFPON.

Whether in port or not *Είτε είναι στο λιμάνι είτε όχι*. Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου ο οποίος δηλώνει ότι, για να αρχίσει ο χρόνος αναμονής (laytime) να μετράει, δεν χρειάζεται το πλοίο να έχει φθάσει στα όρια λιμένος αλλά μπορεί να έχει φθάσει στο αγκυροβόλιο ή εκεί όπου συνηθίζουν να περιμένουν τα πλοία στο λιμάνι αυτό. Σύντμ. WIPON.

White products *Καθαρά πετρελαιοειδή*. Όπως η κηροζίνη. Λέγονται επίσης και clean products. Είναι διυλισμένα πετρελαιοειδή σε αντιδιαστολή των ακατέργαστων πετρελαιοειδών (black products).

Winch Βαρούλκο, κν. βίντσι.

Winch clause *Ρήτρα χρήσης βαρούλκων (βιντσιών)*. Ρήτρα ναυλοσυμφώνου η οποία αναφέρεται στη χρήση των βιντσιών του πλοίου από τους ναυλωτές.

Windage (1) *Σκονίσματα φορτίου*. Η ποσότητα φορτίου που παρασύρεται από τον άνεμο κατά τη φόρτωση ή εκφόρτωση. Αυτό συμβαίνει σε κονιοποιημένα φορτία χύδην. (2) Η εκτεθειμένη επιφάνεια του πλοίου στον άνεμο.

Wine tanker *Οινοφόρο δεξαμενόπλοιο, κρασάδικο*. Πλοίο ειδικά σχεδιασμένο να μεταφέρει κρασί σε χύμα. Έχει δεξαμενές ανοξείδωτες και μπορεί να μεταφέρει ταυτόχρονα διάφορα είδη κρασιού.

Wing tank *Πλευρική δεξαμενή πλοίου*. Όπως δεξαμενοπλοίου, πλοίου μεταφοράς φορτίου χύδην (bulk carrier) ή μεταφοράς συνδυασμένων φορτίων (combination carrier). Οι δεξαμενές των πλοίων μεταφοράς φορτίων χύδην και συνδυασμένων φορτίων βρίσκονται στην κορυφή του κύτους και χρησιμοποιούνται για την μεταφορά σιτηρών ή για έρμα του πλοίου.

Wings *Οι πλευρές του αμπαριού*. Είναι το μέρος του αμπαριού που βρίσκεται μακριά από το άνοιγμα του κύτους (κοντά στις πλευρές του σκάφους), το οποίο δεν είναι προσιτό στους γερανούς για την φόρτωση ή την εκφόρτωση του φορτίου.

Winter draught Βύθισμα του πλοίου στη χειμερινή γραμμή φορτώσεως.

Winter freeboard *Χειμερινό ύψος εξάλων*. Απόσταση μεταξύ γραμμής καταστρώματος (deck line) και χειμερινής γραμμής φορτώσεως.

Winter load line *Χειμερινή γραμμή φορτώσεως*. Γραμμή η οποία είναι χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου, η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να φορτώσει όταν αυτό βρίσκεται σε χειμερινή ζώνη.

Winter North Atlantic freeboard *Χειμερινό ύψος εξάλων για Βόρειο Ατλαντικό*. Απόσταση μεταξύ γραμμής καταστρώματος (deck line) και χειμερινής γραμμής φορτώσεως για Βόρειο Ατλαντικό.

Winter North Atlantic load line *Χειμερινή γραμμή φορτώσεως για Βόρειο Ατλαντικό*. Γραμμή η οποία είναι χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου, η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να φορτώσει όταν αυτό βρίσκεται σε χειμερινή ζώνη στο Βόρειο Ατλαντικό.

Winter North Atlantic timber freeboard *Χειμερινό ύψος εξάλων για Βόρειο Ατλαντικό πλοίου μεταφοράς ξυλείας*. Απόσταση μεταξύ γραμμής καταστρώματος (deck line) και χειμερινής γραμμής φορτώσεως για Βόρειο Ατλαντικό πλοίων που μεταφέρουν ξυλεία στο κατάστρωμα.

Winter North Atlantic Zone *Χειμερινή Ζώνη Βόρειου Ατλαντικού*. Η ζώνη αυτή είναι εποχιακή. Για πλοία μήκους κάτω των 100 μέτρων η Χειμερινή Ζώνη ισχύει από 1ης Νοεμβρίου έως 31ης Μαρτίου, και για άνω των 100 μέτρων από 16ης Δεκεμβρίου έως 16ης Φεβρουαρίου.

Winter timber freeboard *Χειμερινό ύψος εξάλων πλοίου μεταφοράς ξυλείας*. Απόσταση μεταξύ γραμμής καταστρώματος (deck line) και χειμερινής γραμμής φορτώσεως πλοίων που μεταφέρουν ξυλεία στο κατάστρωμα.

Winter timber load line *Χειμερινή γραμμή φορτώσεως πλοίου μεταφοράς ξυλείας*. Γραμμή χαραγμένη στις πλευρές του πλοίου η οποία δείχνει το μέγιστο βύθισμα στο οποίο ένα πλοίο μπορεί να φορτώσει όταν βρίσκεται σε χειμερινή ζώνη και έχει φορτώσει φορτίο ξυλείας στο κατάστρωμα.

Winter zone *Χειμερινή ζώνη*. Γεωγραφική περιοχή η οποία σύμφωνα με τη Διεθνή Σύμβαση Γραμμής Φορτώσεως θεωρείται χειμερινή ζώνη. Στην περιοχή αυτή το μέγιστο επιτρεπόμενο βύθισμα των πλοίων είναι αυτό που δείχνει η χειμερινή γραμμή φορτώσεως.

Wire lashing Έχμαση με συρματόσχοινο.

Wire rod in coil Σιδερόβεργες σε κουλούρα (κόρκωμα). Σύντμ. WRIC.

Withdraw a ship from the service of charterer (to) *Αποσύρω (παίρνω πίσω) το πλοίο από τον χρονοναυλωτή*. Λέγεται για πλοιοκτήτη ο οποίος αποσύρει το πλοίο του από τον ναυλωτή για τον υπόλοιπο χρόνο της χρονοναύλωσης, συνήθως όταν ο δεύτερος δεν του πληρώνει τον ναύλο (hire).

Without guarantee *Χωρίς δέσμευση*. Όρος που συνήθως χρησιμοποιείται στις προσφορές/αντιπροσφορές κατά τη διάρκεια ναύλωσης ή αγοραπωλησίας πλοίου όταν ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό του πλοίου αναφέρεται χωρίς πλήρη δέσμευση για αυτόν που το προτείνει. Π.χ. vessel's speed 15 knots without guarantee. Σύντμ. WOG.

Without prejudice *Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος ή προνομίου*. Φράση την οποία χρησιμοποιεί κάποιος όταν υπογράφει ένα έγγραφο αποδεχόμενος αφενός το περιεχόμενό του, αφετέρου προστατεύεται έτσι που να μη αρθεί κάποιο δικαίωμά του.

Woodchip carrier Πλοίο μεταφοράς αποξεσμάτων ξύλου (πριονίδι/ροκανίδι).

Woodpulp carrier Πλοίο μεταφοράς ξυλοπολτού.

Workable hatch *«Στο μεγαλύτερο» άνοιγμα του κύτους*. Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου ο οποίος σχετίζεται με τον υπολογισμό των σταλιών (laytime). Όταν οι σταλίες αναφέρονται με ρυθμό φορτώσεως/εκφορτώσεως σε τόνους ανά άνοιγμα κύτους/ανά ημέρα, αυτές εκφράζονται με διάφορους τρόπους. Έτσι, μπορεί να χρησιμοποιείται ο όρος *hatch* per day ή per *workable hatch* per day.
Παράδειγμα: Ένα πλοίο με 5 ανοίγματα φόρτωσε συνολικά 10.000 τόνους αλλά λόγω διαφορετικής χωρητικότητας των κυτών, στο

μεγαλύτερο κύτος φόρτωσε 3.000 τόνους. Ποιες είναι οι σταλίες (laytime) αν ναυλώθηκε με: (α) 200 tons per *hatch* per day, ή (β) 200 tons per *workable hatch* per day,

(ι) Περίπτωση *hatch* per day. Ο υπολογισμός των σταλιών γίνεται δια της διαιρέσεως του συνολικού φορτίου που φορτώθηκε, με το φορτίο του ημερήσιου ρυθμού φόρτωσης, επί τον αριθμό των ανοιγμάτων. Οπότε: 10.000 τόνοι : (200 τον. x 5 ανοίγμ.) = 10 ημέρες.

(ιι) Περίπτωση *workable hatch* per day. Ο υπολογισμός των σταλιών γίνεται δια της διαιρέσεως του φορτίου που φορτώθηκε στο μεγαλύτερο άνοιγμα/κύτος με το φορτίο του ημερήσιου ρυθμού φόρτωσης. Οπότε: 3.000 τόνοι : 200 = 15 ημέρες σταλίες. Ο όρος *workable hatch* δεν είναι ευνοϊκός για τον πλοιοκτήτη. Βλ. Hatch (per day).

Working day *Εργάσιμη ημέρα*. Ημέρα κατά την οποία εκτελείται κανονική εργασία στο λιμάνι.

Working day of 24 hours Περίοδος χρόνου 24 ωρών, Αν είναι συνήθεια λιμένος το 8ωρο να αντιπροσωπεύει μία κανονική εργάσιμη ημέρα, τότε μία working day of 24 hours θα θεωρηθεί σαν τρεις ημέρες σταλιών (24:8=3).

Working hatch Βλ. workable hatch.

Working time saved Όρος ναυλοσυμφώνου ταξιδίου σύμφωνα με τον οποίο σαν επίσπευση (despatch) υπολογίζεται μόνο ο εργάσιμος χρόνος που απέμεινε, από το πέρας της φόρτωσης/εκφόρτωσης έως την εκπνοή των σταλιών (laytime). Δηλαδή δεν μετράνε οι εξαιρούμενοι χρόνοι (αργίες, βροχές κ.λπ.) Παράδειγμα: Σύμφωνα με το ναυλοσύμφωνο, ο χρόνος από 1200 ώρα του Σαββάτου έως 0800 ώρα της Δευτέρας δεν μετράει. Αν, για παράδειγμα, οι σταλίες εκπνέουν στις 1200 ώρα της Δευτέρας, και το πλοίο περάτωσε τη φόρτωση στις 1200 ώρα του Σαββάτου, η επίσπευση θα είναι 4 ώρες (δεν μετράει το Σαββατοκύριακο). Αντιθέτως με τον όρο all time saved (βλ. λ.) μετράει σαν επίσπευση όλος ο εναπομείνας χρόνος. Σύντμ. WTS.

Worldfood 99 Κωδική ονομασία ναυλοσυμφώνου ταξιδίου, των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το World Food programme.

Worldfoodreceipt 99 Απόδειξη παραλαβής φορτίου η οποία χρησιμοποιείται όταν δεν εκδίδεται φορτωτική. Χρησιμοποιείται με το ναυλοσύμφωνο Worldfood για μεταφορές του World Food Programme.

Worldfoodwaybill Κωδική ονομασία φορτωτικής τύπου liner waybill η οποία χρησιμοποιείται για μεταφορές του World Food Programme.

Worldscale Τιμή ναύλου η οποία αναφέρεται σε μία διεθνή κλίμακα, την worldscale (WS). Οι αρμόδιες υπηρεσίες, worldscale Association του Λονδίνου και της Ν. Υόρκης, εκδίδουν κάθε χρόνο ένα βιβλίο, στους πίνακες του οποίου είναι καταχωρημένες όλες οι πιθανές διαδρομές των δεξαμενοπλοίων ανά τον κόσμο. Κάθε διαδρομή περιλαμβάνει τέσσερα στοιχεία: λιμάνι φόρτωσης, λιμάνι εκφόρτωσης, απόσταση ταξιδίου (μετ' επιστροφής) σε ν. μίλια και το ποσό του ναύλου (δολλάρια/τόνο). Π.χ. Ελευσίνα/Ταμπίκο, 12.692 ν.μ., 15 δολ./τόνο.

Το ποσό των 15 δολ./τόνο ανταποκρίνεται σε όλα τα έξοδα του συγκεκριμένου ταξιδίου, ενός πλοίου μοντέλου 75.000 D.W (ημερήσια έξοδα, έξοδα λιμένων, καύσιμα, κ.λπ.) συν 12.000 δολ. ημερησίως σαν μίσθωση χρονοναύλωσης του εν λόγω πλοίου. Το καταχωρημένο ποσό του ναύλου στους πίνακες διαμορφώνεται κάθε χρόνο ανάλογα με τις νέες τιμές των εξόδων του πλοίου. Το καταχωρημένο αυτό ποσό –στην προκειμένη περίπτωση 15 δολ.– κατονομάζεται 100 ή WS100. Έτσι, σε κάθε αναφορά ναύλου των δ/ξ αναφερόμαστε πλέον στο WS. Οπότε ο ναύλος π.χ. WS130 στο ταξίδι Ελευσίνα/Ταμπίκο σημαίνει 19,5 δολ./τόνο (15 δολ. x 30%) και ναύλος WS80 για το ίδιο ταξίδι σημαίνει 12 δολ./τόνο (δηλ. μείον 15 δολ. x 20%). Η έκφραση WS αποτελεί επίσης τον δείκτη της ναυλαγοράς. Μία μεγάλη ή μικρή τιμή του WS δείχνει το που βρίσκεται η ναυλαγορά των δ/ξ.

Υ

York-Antwerp Rules Κανόνες Υόρκης – Αμβέρσας. Σύνολο κανόνων που δίνει τη δυνατότητα σε ομοιόμορφο διακανονισμό της γενικής αβαρίας. Οι περισσότερες γενικές αβαρίες επιλύονται σύμφωνα με τους Κανόνες Υόρκης – Αμβέρσας αλλά αν το συμφωνητικό δεν προβλέπει αυτούς τους κανόνες, ο διακανονισμός θα γίνει είτε βάσει του δικαίου της χώρας στην οποία ο διακανονισμός καταρτίζεται είτε σύμφωνα με το αγγλικό δίκαιο και πρακτική.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ακαδημία Αθηνών, *Δελτίο Επιστημονικής Ορολογίας και Νεολογισμών*, τεύχος 6 (με ανατύπωση των τευχών 1-5), Αθήνα 1997.

Γ. Γιωγγαράς, *Αγγλοελληνικό Λεξικό Όρων (Μεταφοράς, Τελωνείου, Ναυτιλίας, Logistics),* Εκδόσεις Bookstars, Κηφισιά 2008.

Α. Γιαννάκης, *Το Δίκαιο της Θάλασσα,* Αθήνα 2009, Α. Δεληκωστόπουλος, *Λεξικό αγγλοελληνικό & Ελληνοαγγλικό Νομικών Οικονομικών Εμπορικών & Διοικητικών Όρων*, Eptalofos S.A, Αθήνα 1982.

Μ. Δερμιτζάκη, *Γλωσσάριο Γεωλογικών Εννοιών*, Αθήνα 1994.

Σ. Δωρικού – Κ. Χατζηγιαννάκη, *Υδατική Λεξιγραφία*, Ελεύθερη Σκέψις, Αθήναι 2000.

Κ. Ευσταθίου, *Αγγλοελληνικό Λεξικό Χημικών και Συγγενών με τη Χημεία Όρων,* Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Αθήνα 1998.

Κ. Καμαρινού, *Μέγα Αγγλοελληνικόν Λεξικόν Ναυτικών Ναυτιλιακών & Τεχνικών Όρων,* Ν.Σταυριδάκης, Πειραιεύς 1963,

Ν. Κουρμπέλη, *Αγγλοελληνικόν και Ελληνοαγγλικόν Λεξικόν Ναυτιλιακών Όρων*, Αδελφών Ι. Λιοντή, Εν Πειραιεί 1979.

Λίδδελ & Σκοτ (*Liddell* & Scott), *Μέγα Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσης*, τέσσερεις τόμοι, Εν Αθήναις 1901-1906 Τυπογραφείο Ανέστη Κωνσταντινίδη, Σύγχρονες Εκδόσεις: Επικαιρότητα Ο.Ε, Αθήνα.

Μαλέρμπας Μ., *Ναυτικά Έγγραφα Πλοίων*, Αθ. Σταμούλης, Αθήνα 1999.

Α. Ματαράγκα, *Εγχειρίδιον Ναυτικού Δικαίου*.

Γ. Μπαμπινιώτης, *Λεξικό Νέας Ελληνικής Γλώσσας,* Κέντρο Λεξικολογίας, Αθήνα 1998.

Πήγασος Εκδόσεις, *Ερμηνευτικό Λεξικόν Νομικών Όρων*, Αθήνα 1978.

Δ. Πουρής, *Αγγλοελληνικό Λεξικόν Ορολογίας (Διοικητικών, Εμπορικών και Οικονομικών Επιστημών,* Αθήναι 1972.

Η.Σαπουτζή- Γ.Χριστοφίδη, *Ορυκτοδιαγνωστική*, University Studio Press, Θεσσαλονίκη, 1985.

Σεγδίτσα Π.Ε., *Οι Κοινοί Ναυτικοί μας Όροι και αι Ρωμανικαί Γλώσσαι*, Ίδρυμα Ευγενίδου (Βιβλιοθήκη του Ναυτικού).

Δ. Σταφυλίδης, *Αγγλοελληνικό Λεξικό ναυτικών & ναυτιλιακών όρων,* Αθήνα 2008.

Χιωτάκης Μ., *English-Greek Dictionary of Legal-Business Terms. Αγγλο-Ελληνικό Λεξικό Νομικών-Εμπορικών Όρων*, Δαίδαλος – Ι.Ζαχαρόπουλος, Αθήνα 1992.

Branch Alan, *Elements of Port Operation and Management,* Chapman & Hall, London 1996.

Branch Alan, *Dictionary of Shipping International Bysiness Trade terms and abbreviations,* Major new 4th edition, Whitherby, London 1995.

P. Brodie*, Dictionary of Shipping Terms*, LLP, London 1985.

P. Brodie, *Dictionary of Shipping Terms, Greek-English and English-Greek, Λεξικό Ναντιλιακών και Ναυλομεσιτικών Όρων,* LLP, translated by J.Vlassopoulos.

R.H.Brown, *The Dictionary of Marine Insurance*, Whitherby, London 1980.

R. Colinvaux, *Carver's Carriage of Goods by Sea,* British Shipping Laws, 13th Edition, Stevens & Sons, London 1982.

NJJ Gaskel, et al., *Chorley & Giles Shipping Law,* Pitman Publishing, London 1987.

R.B. Gorton L., *Shipbroking and Chartering Practice*, LLP.

H. Holman, *A Handy Book for Shipowners and Masters,* 16th Edition, The West of England Ship Owners Mutual Protection and Indemnity Association (Luxemburg), London 1964.

H. Ivamy, *Carriage of Goods by Sea,* 13th Edition, Butterworths, London 1989.

E. McKendrick, *Contract Law,* Fifth Edition, Palgrave Mackmillan, U.K, 2003.

Th. Pagonis, *The Chartering Practice Handbook,* 2η Έκδοση, Εκδόσεις Διμελή, Πειραιάς 2004.

Penguin Publications, *English – Greek Dictionary*, L. Rutherford and S. Bone, *Osborn's Concise Law Dictionary*, Sweet & Maxwell, London 1993.

E. Sullivan, *The Marine Encyclopaidic Dictionary,* LLP, London.

O.O Thomas, *Thomas' Stowage*, Brown, Son & Ferguson, Glasgow 1983.

P. Todd, *Cases and Materials on Modern Bills of Lading,* BSP Professional Books, Oxford 1987.

J. Wilson, *Carriage of Goods by Sea,* 2nd Edition, Pitman Publishing, London 1993.

Webster's Dictionary, *New Illustrated Webster's Dictionary of the English Language*, Pamco Publishing Co. Inc, New York,1992.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Ο Αθανάσιος Γιαννάκης είναι καθηγητής στο ΚΕΣΕΝ/Πλοιάρχων και από το 1995-2008 στο Ευρωπαϊκό Πανεπιστήμιο (European University, A.C.) στα οποία διδάσκει ναυλώσεις, ναυτική ασφάλεια και δίκαιο της θάλασσας. Είναι Πλοίαρχος Α' Ε.Ν. με πλοιαρχία σε ποντοπόρα πλοία και έχει διατελέσει για μεγάλο διάστημα ναυλομεσίτης (competitive broker) σε ναυλομεσιτικά γραφεία στον Πειραιά, και διευθυντής της ναυτιλιακής εταιρείας Jetwave Shipping Inc. Το παρόν λεξικό είναι αποτέλεσμα μακρόχρονης ναυτιλιακής εμπειρίας και απόκτησης γνώσης κατά τη διδασκαλία μαθημάτων και σεμιναρίων πάνω στις ναυλώσεις και τις ναυτικές ασφαλίσεις. Ο συγγραφέας έχει συμμετάσχει σε επιτροπές του Διεθνούς Ναυτιλιακού Οργανισμού (ΙΜΟ) στο Λονδίνο και της Ε.Ε στις Βρυξέλλες σε θέματα ναυτικής εκπαίδευσης. Έχει δε επιλεγεί από τον ΙΜΟ σαν εμπειρογνώμων (competent person), σε θέματα ελέγχου και αξιολόγησης του ναυτικού εκπαιδευτικού συστήματος ξένων κρατών –μεταξύ των οποίων, της Ιαπωνίας και της Λετονίας– σύμφωνα με τα πρότυπα του ΙΜΟ (STCW).